

و مسلمان سائنه

د قرآن او حديثو په اذكارو سره

ليکنه

د / سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ژباړنه

عبد النافع زلال

ح) سعيد بن علي بن وهف القحطاني، ١٤٢٣هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

القحطاني، سعيد بن علي بن وهف

حصن المسلم من أذكار الكتاب والسنة .. الرياض .

٣٠٤ ص ، ١٢×٨،٥ سم

ردمك: ١ - ٤٠٥ - ٤١ - ٩٩٦٠

(النص باللغة البشتو)

١- العنوان

١- الأدعية والأوراد

٢٣/١١٦٢

ديوي ٢١٢،٩٣

رقم الإيداع: ٢٣/١١٦٢

ردمك: ١ - ٤٠٥ - ٤١ - ٩٩٦٠

حقوق الطبع محفوظة للمؤلف

إلا لمن أراد إعادة طبعه وتوزيعه مجاناً

فله ذلك وجزاه الله خيراً

الطبعة الأولى

ربيع الأول ١٤٢٣هـ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د ژباړن * سریزه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على
محمد الرسول الأمين، وعلى آله وصحبه أجمعين، وبعد:
پدې کې شک نشته چې د شرعي نصوصو
(قرآني آیتونو او نبوي احادیثو) ژباړل د اهمیت وړ
خبره ده، ترڅو عام خلک * چې له عربي ژبې سره
آشنایي نلري، وکولای شي د قرآن او حدیثو د الفاظو
په معنی پوه شي، او په هغه کې نغښتي * مفاهیمو او
احکامو باندې ځان خبر کړي. او لدې جملې نه د
دعاگانو او اذکارو ژباړل * هم ارزښتناک کار دی،
پدې چې دعاگانې او اذکار د مسلمان په معنوي ژوند
کې یو ځانگړی ځای لري، چې د ژوند په مختلفو او

بدليدونكو حالاتو كي الله ﷻ ته دبنده د توجه اړولو،
 تضرع* او عاجزي كولو، او د هغه د يادولو او
 ستايلو، او له هغه نه مرستي او مدد غوښتلو، او د هغه
 حكم او فيصلې او قضاء و قدر ته د تسليميدلو
 څرگندونه* كوي. كه څه هم د مسنونه دعاگانو او
 اذكارو ويل په عربي سره غوره خبره ده، خو د هغه
 په معناگانو او مفاهيمو باندي پوهيدل هم ضروري
 گڼل كيږي، تر څو يې د لوستلو او ويلو په حالت كي
 لوستونكي له پوره اخلاص او د زړه له حضور نه، او
 په هغه كي د تدبير* او تفكر* كولو نه برخمن* وي.

ما په ژباړنه كي د لفظي او حرفي ژباړني لاره نده
 غوره كړې، بلكه د معني او مفهوم په نظر كي نيولو
 سره مي د پښتو ژبي د قواعدو سره سم روانه ژباړنه
 كړيده، او دا ځكه چي حرفي او لفظي ژباړنه په دوه

لحاظه کمزوري وي، اول دا چي د عربي جملي مفهوم په پوره توګه * نشي افاده* کولای، او بل دا چي پښتو جمله د کلماتو د ارتباط او ترتيب په لحاظ کمزوري، او ناتمامه وي، او لوستونکي ته د فهم وړ نه وي.

او کوم عبارتونه يا کلمي چي د معنی د بشپړ تيا* لپاره مي اضافه کړيدي، هغه مي د دوو منحنې شکله قوسونو په مينځ کي راوړيدي، تر څو د اصلي عبارت له ترجمې نه يې توپير* وشي.

بل دا چي په پښتو کي د مختلفو لهجو او د مرادفو کلماتو د شته والي په خاطر مي د نومرو کلماتو تر څنګ د ستوري علامه (*) ايښې ده، او بيا مي د کتاب په پای کي د نومرو کلماتو يو جدول يا لست اضافه کړيدی، تر څو د ستوري لرونکي کلمي د دوهمي معنی يا بلي لهجي د پيژندنې لپاره ورته مراجعه

وشي، او پدې توگه به د مختلفو لهجو لوستونکي له کتاب نه په آساني سره استفاده وکړای شي.

د احاديثو د ژباړلو لپاره مي د احاديثو شرح کونکي کتابونو ته مراجعه کړيده، او د خپل توان سره سم مي هغه معنی غوره کړيده، چي د لوستونکي فهم ته له ټولو نه نژدې وي، او د پښتو جملې سره زيات سمون لري.

هيله ده چي دا کتاب د مسلمان ورور د استفادي وړ وگرځي، او له دعا نه مي هير نکړي. و صلی الله علی نبينا محمد، وعلی آله وصحبه وسلم.

عبد النافع زلال

azolal@hotmail.com

ریاض - ۱۴۲۳/۱/۱۵ هـ

د مصنف سريزه

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستهديه
ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا وسيئات
أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا
هادي له، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له،
وأشهد أن محمداً عبده ورسوله، صلى الله عليه
وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين،
وسلم تسليماً كثيراً، أما بعد:

دا يو مختصر (كتاب) دی چي ما له خپل بل
كتاب «الذکر والدعاء والعلاج بالرقی من الكتاب
والسنة» نه مختصر کړیدی، او په هغه کې مي د
نومري کتاب نه يواځي اذکار راوړيدي، تر څو په

سفر کي يي له ځان سره اخیستل آسانه وي.

او یواځي مي د ذکر او دعا متن راوړی، او د هغه د تخریج له مراجعو نه مي له اصلي کتاب نه یواځي یو یا دوه مراجع ذکر کړيدي، او څوک چي د نومړي ذکر او دعا راوي (صحابي) او د هغه تخریج پیژندل غواړي، نو اصلي کتاب ته دي مراجعه وکړي.

له الله جَلَّ جَلَالُهُ نه د هغه په نیکو نومونو، او لوړو صفتونو سره سوال کوم چي دا کتاب خالص د خپل رضا لپاره وگرځوي، او هغه ما ته، لوستونکي ته، چاپونکي ته، او هغه چا ته چي په خپرولو کي يي برخه اخیستي ده په دنیا او آخرت کي ګټور

وگر خوي، الله ﷻ د همدي کار مل او په هغه باندي
قادر دی.

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آله
وأصحابه، ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين.

د / سعید بن علی بن وهف القحطاني

صفر / ۱۴۰۹ هـ

د ذکر فضیلت

اللہ ﷻ فرمائی: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكَرُكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ﴾ (البقرة: ۱۵۲)

✽ ما یاد کری، زہ بہ تاسو یاد کریں، او زما
شکر پر خای کری، او زما نا شکری مہ کوی۔

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا
كَثِيرًا﴾ (الأحزاب: ۱۴۱)

✽ ای مومنانو! اللہ پہ ڊیرو یادولو سرہ یاد
کری۔

﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ
لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ (الأحزاب: ۱۳۵)

✽ او د اللہ ذکر کونکو سپرو او ذکر
کونکو بنحو لپارہ اللہ ﷻ بخشنہ* او لوی ثواب

او اجر تيار ڪري ڏي.

﴿وَأَذْكُرُ رَبِّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً
وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ
مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾ الاعراف: ۲۰۵

✽ خپل رب په عاجزي او په ويڙه او په
تيمت آواز سره چي پورته نه وي، له خپل خان
سره سبا او بيگانه ياد ڪرڻ، او له غافلانو څخه مه
ڪيڙه.

بيغمبر ﷺ فرماي: «مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ
وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ»^(۱).

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۲۰۸/۱۱)، او د مسلم ۵۳۹/۱ لفظ
دادی: «مثل البيت الذي يذكر الله فيه والبيت الذي لا يذكر الله
فيه مثل الحي والميت»، ترجمه: هغه ڪور چي په هغه ڪي د الله

◉ هغه څوک چې د خپل رب * ذکر کوي، او هغه څوک چې نه يې کوي، مثال يې د ژوندي او مړي په شان دي.

او فرمايي: «أَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْفَعَهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرَقِ، وَخَيْرَ لَكُمْ مَنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ؟» قَالُوا: بَلَى، قَالَ: «ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى» (۱).

◉ آيا تاسو خبر نکره ستاسو د بنو اعمالو

ذکر کیري، او هغه کور چې د الله ذکر نه پکښي کیري، مثال يې د ژوندي او مړي په شان دي.

(۱) ترمذي ۴۵۹/۵، ابن ماجه ۱۲۴۵/۲، صحيح ابن ماجه

۳۱۶/۲، صحيح الترمذي ۱۳۹/۳

نه، او له هغو اعمالو نه چې ستاسو د رب* په نزد
له ټولو نه پاک دي، او ستاسو درجې* لوړوي*،
او ستاسو لپاره د سرو زرو او سپينو زرو له
خير اتولو نه هم غوره* دي، او ستاسو لپاره لدې
نه هم غوره دي چې د دښمن سره مخامخ شي
او بيا يو د بل غاړې* ووهی؟ (صحابه وو) وويل:
هو (خبر مو كړه)، (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: (هغه) د
الله ﷻ ذكر كول دي.

او همدا رنگه فرمايي: «يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا
عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي، فَإِنْ
ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي، وَإِنْ ذَكَرَنِي فِي
مَلَأِ ذَكَرْتُهُ فِي مَلَأِ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ شَبْرًا
تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ

إِلَيْهِ بَاعًا، وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرَوَلَةً»^(۱).

❁ الله ﷻ فرماید: زه د بنده د گمان په وړاندي يم، او زه ورسره يم چي كله ما ياد كړي، نو كه يي په خپل زړه كې ياد كړم، زه يي له ځان سره يادوم، او كه يي په يوې ډلې كې ياد كړم، زه يي د هغې نه په غوره* ډله كې يادوم، او كه ما ته د يوې لويشتي په اندازه را نژدي شي، زه به هغه ته د يو گز په اندازه نژدې شم، او كه ما ته د يو گز په اندازه نژدي شي، زه به هغه ته د يوې وازې* په اندازه نژدي شم، او كه ما ته په پنبو* روان راشي، زه به ورته په منلپه* ورشم.

---

(۱) بخاري ۱۷۱/۸، مسلم ۲۰۶۱/۴، او دا لفظ د بخاري دی.

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيَّ فَأَخْبِرْنِي بِشَيْءٍ أَتَشَبَّهُ بِهِ، قَالَ: لَا يَزَالُ لِسَانَكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ» (١).

❁ د عبد الله بن بوسر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نه روايت دى چي يوه سړي وويل: اى د الله رسوله! د اسلام احكام پر * ما زيات شول، نو ما ته داسي شى * وښايه چي هغه باندي ټينگ عمل وکړم، پيغمبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وفرمايل: چي ژبه دي بايد تل * د الله جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر سره لمده * وي.

---

(١) ترمذي ٤٥٨/٥، ابن ماجه ١٢٤٦/٢، صحيح الترمذي ١٣٩/٣، صحيح ابن ماجه ٣١٧/٢.

او پیغمبر ﷺ همدا رنگه فرمایي: «مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ (الم) حَرْفٌ، وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَا مٌ حَرْفٌ، وَمِيمٌ حَرْفٌ»^(۱).

✽ چا چي د الله ﷻ له كتاب (قرآن) نه يو

حرف ولوست*، نو هغه لره پدې کي يوه نيکي ده، او يوه نيکي لس چنده (ثواب*) لري، زه نه وایم چي (الم) يو حرف دی، بلکه الف (بیل)* حرف دی، او لام (بیل) حرف دی، او میم (بیل) حرف دی.

---

(۱) ترمذي ۱۷۵/۵، صحيح الترمذي ۹/۳، صحيح الجامع الصغير ۳۴۰/۵

وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رضي الله عنه قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ
 ﷺ وَنَحْنُ فِي الصُّفَّةِ، فَقَالَ: «أَيُّكُمْ يُحِبُّ أَنْ يَغْدُوَ
 كُلَّ يَوْمٍ إِلَى بُطْحَانَ أَوْ إِلَى الْعَقِيقِ فَيَأْتِيَ مِنْهُ بِنَاقَتَيْنِ
 كَوْمَاوَيْنِ فِي غَيْرِ إِثْمٍ وَلَا قَطِيعَةٍ رَحِمٍ؟» فَقُلْنَا: يَا
 رَسُولَ اللَّهِ نُحِبُّ ذَلِكَ، قَالَ: «أَفَلَا يَغْدُو أَحَدُكُمْ
 إِلَى الْمَسْجِدِ فَيَعْلَمَ أَوْ يَقْرَأَ آيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ
 وَجَلَّ خَيْرٌ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ، وَثَلَاثٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلَاثِ،
 وَأَرْبَعٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَرْبَعِ، وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنْ
 الْإِبِلِ» ^(١).

❁ عقبه بن عامر رضي الله عنه واي: چي مونږ په
 صفه* کي (ناست) وو چي پيغمبر ﷺ راووت، او

(١) مسلم ٥٥٣/١.

ويي فرمايل: له تاسو نه څوک دا غوره گڼي چې
هره ورځ «بُطْحان*» يا «عقيق*» ته لار شي، او
له هغه ځای نه دوه بوکونو* واله اوبنان* راوي،
چې نه يې په کي کومه گناه کړي وي، او نه يې
پکي خپلوي ختمه کړي وي؟ نو مونږ وويل: چې
مونږ (ټول) دا خوښوو، (بيغمبر ﷺ) وفرمايل: که
له تاسو نه يو څوک مسجد* ته لار شي او زده
و کړي، او يا د قرآن دوه آيته ولولي، نو دا ورته له
دوو اوبنانو نه غوره* ده، او درې (آيته) له دريو
(اوبنانو) نه غوره دي، او څلور له څلورو نه، او
همدارنگي (دآيتونو) د شمير په اندازه له اوبنانو
نه غوره دي.

او ﷺ فرمايي: «مَنْ قَعَدَ مَقْعَدًا لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ

فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تَرَةً، وَمَنْ اضْطَجَعَ مَضْجَعًا
لَا يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْهِ مِنَ اللَّهِ تَرَةً»^(۱).

✽ شوک چي په يو ځای کې کيناست او
الله ﷻ يې پکې ياد نکړ، نو د الله ﷻ له طرف
نه به پري کمښت او زيان پېښ شي، او چا چي
په يو ځای کې ډډه ولگوله او الله ﷻ يې هلته ياد
نکړ، نو د الله ﷻ له طرف نه به ده ته کموالی او
نقصان راشي.

او ﷺ فرمايي: «مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ
يَذْكُرُوا اللَّهَ فِيهِ وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَيَّ نَبِيَّهُمْ إِلَّا كَانَ

---

(۱) ابو داود ۴/۲۶۴، او نورو هم روايت کړيدی، صحيح
الجامع ۵/۳۴۲.

عَلَيْهِمْ تِرَةٌ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ»^(۱).

❁ کوم قوم چي په يو ځای کي کيني، او
الله ﷻ پکي ياد نکړي، او نه په پيغمبر ﷺ درود
ووايي، نو دا به ددوی لپاره (دالله ﷻ له جانب
نه) دنقصان سبب وي، که وغواړي عذاب به
ورکړي، او که غواړي بخښنه* به ورته وکړي.

او فرمايي: «مَا مِنْ قَوْمٍ يَقُومُونَ مِنْ مَجْلِسٍ
لَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيهِ إِلَّا قَامُوا عَنْ مِثْلِ جِيفَةِ حِمَارٍ،
وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةٌ»^(۲).

❁ کوم قوم چي له يو داسي مجلس نه

---

(۱) ترمذي، صحيح الترمذي ۱۴۰/۳.

(۲) ابو داود ۲۶۴/۴، احمد ۳۸۹/۲، صحيح الجامع ۱۷۶/۵.

پاڅيده*، چي د الله ﷻ ذکر يې پکي نه وي
کړی، نو داسي به وي لکه چي د خره د
مرداري* نه پاڅيدلي وي، او دا به د دوی لپاره د
افسوس سبب وي.

۱- بخوب نه د پاخيدو دعاگانې

۱- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا
وَأَلَيْهِ النُّشُورُ»^(۱).

✽ توله ستاينه* الله لره ده، هغه چې مونږ يې
پس له مرگه ژوندي کړي يو، او همده ته بيا
ژوندي کيدل او ورتگ دی.

۲- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ
الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.
سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ
أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ،

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۱)، مسلم ۴/۲۰۸۳

رَبِّ اغْفِرْ لِي»^(۱).

❁ بيله الله نه بل خوک د عبادت وړ*
نشته، يو دی شریک نلري، همده لره پاچاهي او
پوره ستاینه* ده، او همدی په هر څه قادر دی،
پوره پاكي او ستاینه یوازي الله لره ده، بيله* الله
نه بل خوک د عبادت وړ* نشته، الله لوی دی،
او هیڅ قوت او طاقت نشته (د گناه نه د ساتلو*
او د نیکیو د کولو) مگر په اوچت او باعظمت
الله ﷻ سره، پروردگاره ما ته بخښنه* وکړه.

---

(۱) خوک چي دا ووايي، گناهونه به یې وبخښل شي، او که دعا
وکړي، قبوله به شي، او که پاڅي اودس وکړي او بیا لمونځ
وکړي، نو لمونځ به یې قبول شي.
بخاري (فتح الباري ۳/۳۹)، او نورو هم روایت کړیدی، او
پورتنی لفظ د ابن ماجه دی، صحیح ابن ماجه ۲/۳۳۵.

۳- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي فِي جَسَدِي،
وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ»^(۱).

✽ پوره ثنا او ستاينه * هغه الله لره ده چي
ما ته بي په بدن کي روغتيا راکړې، او ما ته بي
زما روح بيا را کړ، او ما ته بي دخپل ذکر اجازه
او حکم کړی دی.

۴- ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ
الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا
خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

---

(۱) ترمذي ۴۷۳/۵، صحيح الترمذي ۱۴۴/۳.

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِنْ أَنْصَارٍ ❀ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ
آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّفْنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ❀ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا
عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
الْمِيعَادَ ❀ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ
عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ
فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي
سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا
مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ❀ لَا يَغُرُّكَ
تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ❀ مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ❀ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا

رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ❀
 وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ
 إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ
 بآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
 إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ❀ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
 تُفْلِحُونَ ﴿١﴾
 آل عمران: ١٩٠-٢٠٠

❀ بي شڪه چي په آسمانونو او ځمکه کي،
 او د شېي او ورځي په بدليدلو کي د عقل
 خاوندانو لپاره نبي نبناني دي، هغه کسان چي د

(١) بخاري (فتح الباري ٢٣٧/٨)، مسلم ٥٣٠/١.

الله ذکر کوي پداسي حال کي چي ولاڙ* وي،
 او ناست وي، او په ډډه* باندي وي، او
 دآسمانونو او ځمکي په پيدايښت کي سوچ او
 فکر کوي، (او وايي) اي زمونږ پروردگار! دا
 (آسمانونه او ځمکه) دي خوشي او بي فايدي
 ندي پيدا کړي، پاكي ده تا لره، نو مونږ د
 دوزخ* له عذاب نه وساته. اي پروردگار! بي
 شکه چي ته څوک دوزخ* ته واچوي نو په
 رښتيا سره تا هغه رسوا او ذليل کړيدي، او ظالمانو
 لره هيڅوک مرستندوی نشته. اي پروردگار!
 په رښتيا سره مونږ د آواز* کونکي (آواز) واوريد
 چي ايمان ته يي بلنه* کوله (ويل يي) چي په خپل
 پروردگار ايمان راوړي، نو مونږ ايمان راوړ، اي

زمونږ پروردگار! زمونږ گناهونه را ته وبخښه*،
او زمونږ بد کارونه را نه ليري کړه، او مونږ ته له
نيکانو* سره مرگ راکړه. اى زمونږ پروردگار!
مونږ ته هغه څه راکړه چې د خپلو پيغمبرانو په
(ذريعه) دي راسره وعده کړيده، او د قيامت په
ورځ مو مه رسوا کوه، په رښتيا سره چې ته د
وعدي مخالفت نکوي. نو د دوى پروردگار د
دوى (دعا) قبوله کړه، (پدې شان) چې زه به له
تاسو نه د هيڅ عمل کونکي عمل نه ضايع* کوم،
نر وي او که بنځه، (ټول) يو له بل نه ياست، نو
هغو کسانو چې هجرت يې کړى، او له خپلو
کورونو نه ايستلي شوي، او زما په لاره* کي
ورته اذيت رسيدلى، او جهاد يې کړى، او وژل

شویدی، نو خامخا به زه د دوی گناهونه
 وبخښم، او هرو مرو* به دوی هغه جنتونو ته
 داخل کړم چې (دهغو دمانیو او ونو) لاندې
 ویالې بهیري، (او دا) د الله له جانبه جزا او ثواب
 دی، او د الله په نزد ډیر ښه ثواب او اجر دی. په
 ښارونو کې د کافرانو تلل را تلل دي تا نه تیر
 باسي. (دا) یو نا څیزه* متاع او فائده ده، او بیا د
 دوی ځای دوزخ دی، او ډیر بد د هستوګني
 ځای دی. لیکن هغه کسان چې له خپل
 پروردگار نه ویریري* او پرهیزګاري کوي،
 هغوی لره داسې جنتونه دي چې په هغه کې به
 ویالې رواني وي، تل* به په هغه کې استوګن
 وي، (او دا) د الله له جانبه میلمستیا ده (هغوی

لره)، او هغه څه چې د الله سره دي هغه د نيکانو
لپاره (ډير) غوره دي. او په تحقيق سره د اهل
کتاب نه داسې کسان شته چې په الله او په هغه
(قرآن) چې تاسو ته نازل کړي شويدي، او په هغه
(تورات او انجيل) چې دوی ته نازل کړي شوی
دی، ايمان لري، پداسې حال کې چې له الله نه
ويريدونکي دي، د الله آياتونه په لږو پيسو نه
خرڅوي، د دي کسانو اجر او ثواب د الله سره
دی، په رښتيا سره چې الله ژر حساب کونکی
دی. ای مومنانو! صبر وکړی، او ټينگ اوسې (د
دښمنانو په مقابل کې)، او جهاد ته تيار اوسې، او
له الله نه وويريزی، اميد دی چې تاسو به کاميابه
شی.

۳- د جامو اغوستلو دعا

۵- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا (الثَّوبَ) وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ..»^(۱).

✽ پوره ثنا او ستاينه * ده هغه الله لره چي ما ته بي دا جامه * را واغوستله، او بيله * كوم طاقت او قوت نه بي ما ته را كړه.

۳- بنوي جامي اغوستلو دعا

۶- «اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ»^(۲).

---

(۱) بيله * نسائي نورو اصحاب السنن * روايت كړيدى، ارواء الغليل . ۴۷/۷

(۲) ابو داود، ترمذي، او بغوي روايت كړيدى، شمائل الترمذي

❁ يا الهي! تا لره پوره ستاينه * ده، تا ما ته
 (دا جامه) را واغوستله، زه د هغي د خير، او د
 خه لپاره چي جوړه شويده د هغه د خير سوال
 درنه كوم، او پناه غواړم په تا سره د هغي له شر
 نه او د هغه خه له شر نه كوم لپاره چي هغه جوړه
 شويده.

۴- چا چي نوې جامې واغوستلي هغه ته دعا

۷- «تُبَلِّي، وَيُخْلِِفُ اللهُ تَعَالَى»^(۱).

❁ (دا جامه) زړه كړې، او الله دي د هغه
 په خای نوري جامې در كړي.

د ألباني ليكنه ص ۴۷.

(۱) ابو داود ۴۱/۴، صحيح ابی داود ۲/۷۶۰.

۸- «الْبَسْ جَدِيداً، وَعِشْ حَمِيداً، وَمُتْ شَهِيداً»^(۱).

✽ نوې (جامه) واغوندي، او ستايلي
واوسيرې، او دشهادت په مرگ مړ شي.

۵- دجامو ايستلو په وخت كي دعا

۹- «بِسْمِ اللَّهِ»^(۲).

✽ د الله په نوم سره (دا جامه او باسم).

۶- د اودس ماتي خاي ته د داخليدلو دعا

۱۰- «[بِسْمِ اللَّهِ] اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ

---

(۱) ابن ماجه ۱۱۷۸/۲، بغوي ۴۱/۱۲، صحيح ابن ماجه ۲۷۵/۲.

(۲) ترمذي ۵۰۵/۲، او نورو هم روايت كړيدى، ارواء الغليل ۴۹
نمبر حديث، صحيح الجامع ۲۰۳/۳.

الْخُبْثُ وَالْخَبَائِثُ»^(۱).

❁ د الله په نوم سره، الهي! زه په تا سره له

چتلي او چتلو (ناولو) نه پناه غواړم.

۷- د اودس ماتي خای نه د وتلو دعا

۱۱- «عُفْرَانُكَ»^(۲).

❁ ستا بخښنه غواړم.

۸- داوداسه نه مخکي ذکر

۱۲- «بِسْمِ اللَّهِ»^(۳).

---

(۱) بخاري ۴۵/۱، مسلم ۲۸۳/۱، او دا اضافه: «بِسْمِ اللَّهِ فِي

أوله» سعيد بن منصور روايت کړيدی، فتح الباري ۲۴۴/۱.

(۲) بيله* نسائي نورو اصحاب السنن* روايت کړيدی، او نسائي په

«عمل اليوم والليله» کې روايت کړيدی، زاد المعاد ۳۸۷/۲.

(۳) ابو داود، ابن ماجه او احمد روايت کړيدی، ارواء الغليل

۱۱۲/۱.

❁ د الله په نامه سره (اودس پیل کوم).

۹- د اودس نه وروسته دعا

۱۳-۱- «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ..»^(۱).

❁ شاهدي* ورکوم چې بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شریک نلري، او شاهدي ورکوم چې محمد د الله بنده او پیغمبر دی.

۱۴-۲- «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ»^(۲).

---

(۱) مسلم ۱/۲۰۹.

(۲) ترمذي ۱/۷۸، صحيح الترمذي ۱/۱۸.

❁ الهي! ما د توبه ايستونكو خخه وگرخوه،

او د (پاکو) کسانو خخه مي وگرخوه.

۱۵-۳- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ

أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»^(۱).

❁ الهي! تا په پاكي سره يادوم او ستا ستاينه

كوم، زه شاهدي* وركوم چي بيله تا نه بل د

عبادت وړ* معبود* نشته، له تا نه بخښنه غواړم،

او تا ته توبه وباسم.

۱۰- د کور نه دوتلو ذکر

۱۶-۱- «بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا

---

(۱) نسائي «عمل اليوم والليلة» ص ۱۷۳، ارواء الغليل ۱/۱۳۵،

حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»^(۱).

❁ د الله په نامه سره (له کور نه وځم)، په الله باندي توکل او تکیه کوم، هیڅ قوت او نشته قوت او طاقت (ګناه نه د ساتلو* او د نیکیو د کولو) مګر د اوچت او باعظمت الله ﷻ (په توفیق) سره.

۱۷-۲- «اللَّهُمَّ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أَضَلَّ أَوْ أَزِلَّ أَوْ أَزَلَ أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلِمَ أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ»^(۲).

❁ الهي! زه په تا سره پناه غواړم لدې نه چې

---

(۱) ابو داود ۳۲۵/۴، ترمذي ۴۹۰/۵، صحيح الترمذي ۱۵۱/۳
(۲) اصحاب السنن*، صحيح الترمذي ۱۵۲/۳، صحيح ابن ماجه ۳۳۶/۲

زه بي لاري شم، يا مي بل خوک بي لاري
 کري، يا ونبويږم، يا ونبويولی شم، يا ظلم وکرم،
 يا ظلم را سره وشي، يا (چا ته) ضرر او نقصان
 ورسوم، يا را ته (له بل چانه) ضرر ورسولی شي.

۱۱- کور ته د نوتلو* ذکر

۱۸- «بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا
 وَعَلَى رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا ثُمَّ لِيَسَلَّمَ عَلَيَّ أَهْلِهِ»^(۱).

❁ د الله په نامه سره نوتلو*، او د الله په

(۱) ابو داود ۳۲۵/۴، او علامه ابن باز په «تحفة الأخیار» ص ۲۸
 کې د هغه استاد حسن بللی دی، او په صحیح حدیث کې
 راغلي دي، د مسلم ۲۰۱۸ نمبر حدیث کې: کله چې سړی
 خپل کور ته ننوځي، او نوتلو په وخت کې، او د خوراک په
 وخت کې الله یاد کړي، نو شیطان (خپلو ملګرو ته) وايي:
 زمونږ لپاره (دلته) نه د شېي خای، او نه د شېي خوراک شته.

نامه سره ووتلو*، او پر* خپل پروردگار مو توکل
او تکیه کړیده.

او بیا دي په خپلو ورو* سلام وکړي.

۱۲- مسجد ته د نللو دعا

۱۹- «اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي
لِسَانِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا،
وَمِنْ فَوْقِي نُورًا، وَمِنْ تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي نُورًا،
وَعَنْ شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَمِنْ خَلْفِي
نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا، وَأَعْظِمْ لِي نُورًا،
وَعَظْمٌ لِي نُورًا، وَاجْعَلْ لِي نُورًا، وَاجْعَلْنِي نُورًا،
اللَّهُمَّ أَعْظِنِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي عَصَبِي نُورًا، وَفِي
لَحْمِي نُورًا، وَفِي دَمِي نُورًا، وَفِي شَعْرِي نُورًا، وَفِي

بَشْرِي نَوْراً»^(۱) ، «اللهم اجعل لي نوراً في
قبري.. ونوراً في عظامي»^(۲) ، «وزدني نوراً،
وزدني نوراً، وزدني نوراً»^(۳) ، «وهب لي نوراً
على نور»^(۴) .

❁ الهي! زما په زړه کې رڼا* پيدا کړې، او

(۱) ټول پورتنۍ صفات په بخاري ۱۱/۱۱۶ په ۶۳۱۶ نمبر حديث
کې راغلي دي، مسلم ۱/۵۲۶، ۵۲۹، ۵۳۰، په ۷۶۳ نمبر
حديث کې.

(۲) ترمذي ۳۴۱۹ نمبر حديث، ۴۸۳/۵.

(۳) بخاري په «الأدب المفرد» ۶۹۵ نمبر حديث، ص ۲۵۸، کې
روایت کړېدی، او الباني په «صحيح الأدب المفرد» ۵۳۶ نمبر
حديث کې دهغه اسناد صحيح بللی دی.

(۴) ابن حجر دا لفظ په فتح الباري کې او ابن ابو عاصم ته يې په
کتاب الدعاء کې نسبت کړېدی، فتح الباري ۱۱/۱۱۸، او
وايي. نو د مختلفو روايتونو نه پنځه ويشت خصلتونه راغونډ*
شول.

په ژبه کې مي رڼا، او په غوږونو کې مي رڼا، او
 په سترگو کې مي رڼا، او له پاسه مي رڼا، او
 لاندې مي رڼا، او له ښي طرف نه مي رڼا، او له
 چپ طرف نه مي رڼا، او مخې ته مي رڼا، او شا
 ته مي رڼا، او په بدن کې مي رڼا پيدا کړې، او ما
 ته رڼا د قدر وړ وگرځوې، او ما ته رڼا مقرره
 کړې، او ما رڼا وگرځوې، الهي! ما ته رڼا
 راکړې، زما په پلو* کې رڼا پيدا کړې، او په
 غوښه کې مي رڼا، او په وينه کې مي رڼا، او په
 وينستو* کې مي رڼا، او په پوستکي* کې مي رڼا.

الهي! زما په قبر کې رڼا پيدا کړې، او زما
 په هلوکو کې رڼا، او زما رڼا زياته کړې، او زما
 رڼا زياته کړې، او زما رڼا زياته کړې، او ما ته د

رنا بر سیره رنا را کرې.

۱۳- مسجد ته د ننوتلو دعا

۲۰- «أَعُوذُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ
وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»^(۱) ، [بِسْمِ
اللَّهِ، وَالصَّلَاةِ]^(۲) [وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ]^(۳)
«اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ»^(۴).

(۱) ابو داود، صحيح الجامع ۴۵۹۱ نمبر حديث.

(۲) ابن السني ۸۸ نمبر حديث، او الباني هغه حسن بللى دى.

(۳) ابو داود ۱۲۶/۱، صحيح الجامع ۵۲۸/۱.

(۴) مسلم ۴۹۴/۱، او په ابن ماجه كې له فاطمه رضی الله عنها نه

داسې روايت دى: «اللهم اغفر لي ذنوبي وافتح لي أبواب

رحمتك»، ترجمه: الهي! زما گناهونه را ته وبخښې، او خپل د

رحمت دروازې راته خلاصې * كړې.

او الباني هغه د شواهدو په وجه صحيح بللى دى، صحيح ابن

ماجه ۱۲۸/۱-۱۲۹.

❁ په لوی الله سره، او د هغه په عزتمند
 مخ، او ازلي او همیشنی پاچاهی سره، له رتل
 شوي شیطان نه پناه غواړم، د الله په نوم سره،
 درود او سلام دي وي د الله پر پیغمبر ﷺ، الهی!
 ته راته د خپل رحمت دروازې خلاصی * کړې.

۱۴- مسجد نه د وتلو دعا

۲۱- «بِسْمِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى
 رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ، اللَّهُمَّ
 اعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»^(۱)

❁ د الله په نامه سره، او درود او سلام دي

(۱) د مخکیني (۲۰) نمبر حدیث روایتونه دي وکتل شي، او دا
 زیادت: «اللهم اعصمني من الشيطان الرجيم» د ابن ماجه دی،
 صحیح ابن ماجه ۱/۱۲۹.

وي د الله پر پيغمبر، الهي! له تا نه ستا د فضل
سوال كوم، الهي! له رتل شوي شيطان نه مي
وساتي.

۱۵- د آذان اوريدو ذکرونه

۲۲-۱- (د آذان په جواب کي به) هماغه د

مؤذن* الفاظ بيرته وايي، خو د «حيّ على
الصلاة» او «حيّ على الفلاح» (په جواب کي
به) «لا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»^(۱) وايي.

۲۳-۲- د مؤذن* د «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» او

«أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ» د ويلو وروسته به دا

---

(۱) بخاري ۱/۱۵۲، مسلم ۱/۲۸۸.

ذکر وایي^(۱):

«وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيْتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا»^(۲).

✽ او زه هم شاهدي* ورکوم چي بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شریک نلري، او محمد د الله بنده او پیغمبر دی، د الله ﷻ په خدایي، او د محمد ﷺ په پیغمبری، او د اسلام په دین راضي یم.

۲۴-۳- مؤذن ته د جواب* ورکولو نه

---

(۱) ابن خزیمه ۱/۲۲۰

(۲) مسلم ۱/۲۹۰.

وروسته به پر پیغمبر ﷺ درود وايي (۱).

۲۵-۴- او بيا به دغه دعا وايي: «اللَّهُمَّ

رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ
مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَأَبْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا
الَّذِي وَعَدْتَهُ [إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ]» (۲).

❁ الهي! ای د دې مکملې بلنې، او د

کیدونکي لمونځ پروردگاره! محمد ﷺ ته په جنت
کي خاصه درجه، او خاص فضيلت ورکړې، او
هغه ستایلی شوي مقام ته يې ورسوي کوم چي

---

(۱) مسلم ۱/۲۸۸.

(۲) بخاري ۱/۱۵۲، او د کبرو قوسونو په مینځ کي عبارت د بیهقي

۱/۴۱۰ دی، او اسناد يې علامه عبد العزيز بن باز په «تحفة

الأخيار» ص ۳۸ کي حسن بللی دی.

تا ورسره وعده کړېده، بې شکه چې ته د خپلې
وعدې مخالفت نه کوي.

۲۶-۵- د آذان او اقامت په مینځ کې به
خپل ځان ته دعا کوي، ځکه چې پدې وخت
کې دعا نه رد* کېږي^(۱).

۱۶- د لمانځه د شروع (له اول تکبیر نه

وروسته*) دعا

۲۷-۱- «اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ
كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي
مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنْقَى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ،
اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ

---

(۱) ترمذي، ابو داود، او احمد روايت کړېدی، ارواء الغليل
.۲۶۲/۱

وَالْبَرْدِ»^(۱)

❁ الهي! زما او زما د گناهونو تر مينځ دومره لري والی راولې، لکه څنگه چې دي د مشرق* او مغرب* په مينځ کې لري والی راوستی دی، الهي! ما له خپلو گناهونو نه داسې پاک کړې لکه څنگه چې سپينه جامه له خيرو* نه پاکه کړې شي، الهي! ما له گناهونو نه په واوره، او اوبو، او ږلۍ سره ووينځي.

۲۸-۲- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ،

وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ»^(۲)

---

(۱) بخاري ۱/۱۸۱، مسلم ۱/۴۱۹

(۲) څلورو وارو اصحاب السنن روايت کړېدی، صحيح الترمذي

۷۷/۱، صحيح ابن ماجه ۱/۱۳۵

❁ اهي! تا په پاڪي سره يادوم او ستا ستاينه
 كوم، او مبارڪ دى نوم ستا، او لوى دى شان او
 شوكت ستا، او بيله تا نه بل شوڪ د عبادت
 وړ* نشته.

۲۹- «وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ،
 إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ، لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ
 الْمُسْلِمِينَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَنْتَ
 رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي،
 فَاعْفُرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا
 أَنْتَ، وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ، لَا يَهْدِي
 لِأَحْسَنِهَا إِلَّا أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لَا يَصْرِفُ

عَنِّي سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ
بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ
وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»^(۱).

❁ ما خپل مخ وگرځاوه هغه ذات ته چې
آسمانونه او ځمکه يې پيدا کړيدي، پداسې حال
کې چې د حق دين مل* يم، او نه يم له مشرکانو
نه، په رښتيا سره زما لمونځ، او قرباني*، او ژوند،
او مرگ يواځې د هغه الله لپاره دی چې د
مخلوقاتو پروردگار دی، شريک نلري، او زه
پدې سره مامور شوی يم، او زه له مسلمانانو
څخه يم.

---

(۱) مسلم ۱/۵۳۴.

الهي! ته پاڇاه* يي، بيله تا نه بل د عبادت
ورپ* معبود* نشته، ته زما پروردگار يي، او زه دي
بنده يم، په خپل ځان مي ظلم* كړي، او په خپله
گناه اقرار كوم، نو زما* ټول گناهونه را ته
وبخښي، په رښتيا سره چي گناهونه بيله تا نه بل
څوك نشي بخښلي، د ښو اخلاقو هدايت* راته
وكړي، و ښو اخلاقو ته يواځي ته هدايت كوي،
او بد اخلاق را څخه لري كړي، بد اخلاق را نه
يواځي ته لري كولاى شي، ستا دعوت مي قبول
كړ، او ستا خدمت ته ولاړ يم، خير ټول ستا په
لاسونو كي دي، او شر تا لره شر ندى^(۱)، او په

---

(۱) د (والشر ليس إليك) علماوو مختلفي معناگانې ذکر كړيدي، له

تا می تکیه ده، او تا ته به درختم، ته برکت والا

هغه جملې نه بعضي دادي:

۱- شر ستا په حق کې شر ندی، ځکه هغه ستا له عدل او حکمت نه مینځ ته راغلی، او هغه یواځې د مخلوق په حق کې شر دی.

۲- شر الله ته د نژدیکت وسیله نده.

۳- یواځې د شر نسبت الله جل جلاله ته نه کېږي، بلکه د خیر نسبت به ورسره وي.

۴- شر د الله حضور ته نه پورته کېږي، بلکه یواځې خیر او نیک عمل د هغه حضور ته پورته کېږي.

او چا چې ددې جملې ترجمه داسې کړېده: (شر تا لره نه نسبت کېږي) نو دا ترجمه صحیح نده، ځکه د شر او خیر دواړو نسبت الله ته کېږي او الله د دواړو خالق دی.

مسلم د نووي په شرح ۱۲۹۰ نمبر حدیث، تحفة الأحوذی د جامع ترمذی شرح ۳۳۴۴ نمبر حدیث، د حمود التویجری رساله (التییهات علی رساله الألبانی فی الصلاة) ص ۱۲ دي وکتل شي. (ژباړن)

بي، او اوچت* بي، له تا نه بخبنه غوارم، او تا ته توبه وباسم.

۳۰-۴- «اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ

وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ»^(۱)

❁ الهي! د جبرائیل، او میکایل، او اسرافیل پروردگار، د آسمانونو او ځمکي پيدا کونکيه، په پتو او بنکاره علم لرونکيه، ته د خپلو بندگانو په مينځ کي د اختلاف په وخت کي فيصله

---

(۱) مسلم ۱/۵۳۴.

کوي، په خپل حکم سره ما ته د هغه حق بنودنه*
 وکړې، په کوم کي چي اختلاف شوی دی، په
 رښتیا سره چي همدا ته و سمي لاري ته هدايت
 او بنودنه کوي چا لره چي وغواړي.

۳۱-۵- «اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا،
 اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
 كَثِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً
 وَأَصِيلًا» (۱).

❁ الله ډير لوی دی په لويي سره، الله ډير
 لوی دی په لويي سره، الله ډير لوی دی په لويي

---

(۱) ابو داود ۲۰۳/۱، ابن ماجه ۲۶۵/۱، احمد ۸۵/۴، او مسلم
 ۴۲۰/۱ له ابن عمر نه په همدا شان له يوې قصې سره روايت
 کړيدی.

سره، او پوره ستاینه ده الله لره ډیره زیاته، او پوره
ستاینه ده الله لره ډیره زیاته، او پوره ستاینه ده الله
لره ډیره زیاته، او په پاکی سره یادوم الله سهار*
او ماښام* . [دابه دري خلی* وایي]

او بیا به دا وایي: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ،
مِنْ نَفْخِهِ، وَنَفْثِهِ، وَهَمَزِهِ»^(۱) .

☉ په الله سره د شیطان له پوكلو، توكلو،

او وسوسو نه پناه غواړم.

۳۲-۶-^(۲) «اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَتَتْ نُورُ

---

(۱) مخکینی تخريج دي وکتل شي. (ژباړن)

(۲) کله چې به پیغمبر ﷺ د شېې خوا تهجد ته پاڅیده نو دا ذکر به
یې وایه.

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ
 قَيِّمُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، [وَلَكَ الْحَمْدُ
 أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ
 الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ]
 [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ]
 [وَلَكَ الْحَمْدُ] [أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ،
 وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الْحَقُّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ
 حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ ﷺ، حَقٌّ وَالسَّاعَةُ
 حَقٌّ] [اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ
 آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أَنْبَتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ
 حَاكَمْتُ، فَاعْفُرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا

أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ] [أَنْتَ الْمُقَدَّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخَّرُ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ] [أَنْتَ إِلَهِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ]»^(۱).

❁ اهي! تا لره پوره ستاينه * ده، ته د

آسمانونو او خمکي او د هغو په مينځ کي
مخلوقاتو رڼا* يي، او تا لره پوره ستاينه ده، ته د

آسمانونو او خمکي او د هغو په مينځ کي
مخلوقاتو پالونکي يي، او تا لره پوره ستاينه ده،

ته د آسمانونو او خمکي او د هغو په مينځ کي
مخلوقاتو مالک يي، او تا لره پوره ستاينه ده، ته

د آسمانونو او خمکي او د هغو په مينځ کي

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۳/۳، ۱۱۶/۱۱، ۳۷۱/۱۳، ۴۲۳،

۴۶۵، مسلم په اختصار سره همدا شان ۵۳۲/۱ روايت

کړيدی.

مخلوقاتو پادشاه يې، او تا لره پوره ستاينه ده، ته
حق يې، او وعده دي حق ده، او وينا دي حق
ده، او تا سره ملاقات حق دی، او جنت حق
دی، او دوزخ* حق دی، او پيغمبران حق دي،
او محمد ﷺ حق دی، او قيامت حق دی.

الهي! تا ته تسليم* يم، او په تا مي توکل*
دی، او په تا مي ايمان دی، او تا لره مي رجوع
کړې، او ستا لپاره او ستا په مرسته مي (له دښمن
سره) جگړه کړې، او تا ته مي فيصله درورې، نو
ما ته (د هغو گناهونو) بخښنه وکړې چي مخکي
مي کړي، او وروسته مي کړي، او پټ مي
کړي، او ښکاره مي کړي دي، ته مخکي
کونکی او ته وروسته کونکی يې، بيله تا نه بل د

عبادت وړ* معبود* نشته، ته مي معبود* يي، بيله
تانه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۱۷- د ركوع دعا

۳۳-۱- «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ» ثلاث

(۱)
مرات ۱

❁ پاک دی زما* لوی پروردگار. درې ځلې

۳۴-۲- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي» (۲)

❁ اې الله! (اې) زمونږ پروردگار! تا په

پاکي سره يادوم، او تا لره ستاينه کوم، الهي! ما ته

---

(۱) اصحاب السنن او احمد روايت کړيدی، صحيح الترمذي
۸۳/۱.

(۲) بخاري ۹۹/۱، مسلم ۳۵۰/۱.

بخڻينه وڪري.

۳۵-۳ - «سُبُوْحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ
وَالرُّوْحِ»^(۱).

✽ ڀير پاڪ او ڀير مقدس دي پروردگار د

ملائڪو* او د روح.

۳۶-۴ - «اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ،

وَلَكَ أَسْلَمْتُ، خَشَعَ لَكَ سَمْعِي، وَبَصْرِي،

وَمُخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصْبِي، وَمَا اسْتَقَلْتُ بِهِ

قَدَمِي»^(۲).

✽ اهي! خاص تا ته مي سر تيت ڪري، او

---

(۱) مسلم ۱/۳۵۳، ابو داود ۱/۲۳۰

(۲) مسلم ۱/۵۳۴، او بيله ابن ماجه خلورو روايت ڪريدي.

په تا مي ايمان راوړي، او تا ته تسليم* يم، او تسليم دي تا لره زما* غوږونه، او زما سترگي، او زما ماغزه*، او زما هلوکي، او زما پلې*، او زما هغه (جسم) کوم چي زما پښو* اوچت کړيدی.

۳۷-۵- «سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ،

وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكَبْرِيَاءِ، وَالْعِظْمَةِ»^(۱).

❁ پاک دی څښتن* د ډير زور، او غتي

پاچاهي، او د لويي، او عظمت.

۱۸- د رکوع نه پورته کيدلو* دعا

۳۸-۱- «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ»^(۲).

(۱) ابو داود ۱/۲۳۰، نسائي، او احمد روايت کړيدی، او اسناد يې حسن دی.

(۲) بخاري (فتح الباري ۲/۲۸۲).

❁ واوریده الله (له) هغه ڇا (نه) ڇي د هغه

حمد او ثنا يي وويل.

۳۹-۲- «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا

طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ»^(۱).

❁ ای زمونږ پروردگاره! تا لره پوره ستاینه

ده، ستاینه ډیره زیاته، پاکه، او مبارکه.

۴۰-۳- «مَلَأَ السَّمَاوَاتِ وَمَلَأَ الْأَرْضِ

وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمَلَأَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ

السَّاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدًا،

اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ،

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۲/۲۸۴).

وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»^(۱).

❁ (الهي! تا لره پوره ستاینه * ده) د
آسمانونو او حُمکي او د هغوی تر مینخ د
مخلوقاتو د ډکوالي په اندازه، او په اندازه د
ډکوالي د هغه شیانو* چي تا وروسته غوښتي دي،
اې د ستاینې او لويي خاونده! کومه رښتیني خبره
چي بنده کړیده داده - او مونږ ټول ستا بندګان
یو-: الهي! ته چي (چا ته) څه ورکړې، د هغه
(څوک) بندونکی نشته، او ته چي (له چا نه) څه
بند کړې، د هغه (څوک) ورکونکی نشته، او
فائده نه کوي مالدار لره دهغه مال، ستا د عذاب

---

(۱) مسلم ۱/۳۴۶.

(لري ڪولو ڪي).

۱۹- سجدي دعا

۴۱-۱- «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى» ثلاث

(۱)
مرات

❁ پاڪ ڌي زما* لوى پروردگار. ادرې خليا

۴۲-۲- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي» (۲)

❁ اڀي الله! (اڀي) زمونڻ پروردگار! تا په

پاڪي سره يادوم، او تا لره ستاينه ڪوم، الهی! ما ته

---

(۱) اصحاب السنن او احمد روايت ڪريدي، صحيح الترمذي

۸۳/۱

(۲) بخاري، او مسلم روايت ڪريدي، تخريج يي په (۳۴) نمبر

حديث ڪي تير شو

بخښنه وکړې.

۴۳-۳- «سُبُوْحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ

وَالرُّوْحِ»^(۱).

✽ ډیر پاک او ډیر مقدس دی پروردگار د

ملائکو* او د روح (یا جبرائیل).

۴۴-۴- «اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ، وَبِكَ

آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ،

وَصَوْرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ

الْخَالِقِينَ»^(۲).

✽ الهي! تا لره مي سجده وکړه، او په تا مي

---

(۱) مسلم ۵۳۳/۱، او تخريج يې په (۳۵) نمبر حديث کي تير شو

(۲) مسلم ۵۳۴/۱ او نورو روايت کړيدی.

ایمان راور، او تاته تسلیم شوم، زما مخ هغه ذات
 لره سجده وکره چي هغه بي پیدا کړی، او
 صورت او شکل بي ورکړی، او غوړونه او
 سترگي بي ورکړي دي، با برکته * دی الله چي له
 ټولو نه غوره پیدا کونکی دی.

۴۵-۵- «سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ
 وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةِ»^(۱).

❁ پاک دی څښتن * د زبرخواکی، او غټي
 پاچاهي، او دلويي، او عظمت.

۴۶-۶- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً،

---

(۱) ابو داود ۱/۲۳۰، احمد، او نسائي روايت کړيدي، او الباني په
 صحيح ابی داود ۱/۱۶۶ کې صحيح بللی دی.

وَجِلَّةُ، وَأَوْلُهُ، وَآخِرُهُ، وَعَلَانِيَتُهُ، وَسِرُّهُ»^(۱).

❁ الهي! زما وارہ او لوی، لومړني او

وروستني، بنکاره او پټ ټول گناهونه وبخښي.

۷-۴-۷ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ

سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ

لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ

نَفْسِكَ»^(۲).

❁ الهي! زه ستا په رضا سره ستا له غضب

نه، او ستا په عافیت سره ستا له عذاب نه، او په

تا سره له تا نه پناه غواړم^(۳)، زه ستا پوره ستاینه

---

(۱) مسلم ۱/۳۵۰.

(۲) مسلم ۱/۵۳۲.

(۳) له الله ﷻ نه په الله سره د پناه غوښتلو مقصد: په الله سره دده د

نشم کولای، ته هماغسی بی لکه خنگه چي تا د
خان ستاینه کړیده.

۲۰- د دوو سجدو په مینځ کي دعا

۴۸-۱- «رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي»^(۱).

✽ ای پروردگاره! ما ته بخښنه وکړه، ای

پروردگاره! ما ته بخښنه وکړه.

۴۹-۲- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي،

وَأَهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي،
وَأَرْفَعْنِي»^(۲).

جلالي صفاتو لکه غضب، قهر، جبروت او نورو داسي صفاتو له

آثارو نه پناه غوښتل دي. (ژباړن)

(۱) ابو داود ۱/۲۳۱، صحيح ابن ماجه ۱/۱۴۸.

(۲) بيله نسائي نه اصحاب السنن روايت کړېدی، صحيح ترمذي

۱/۹۰، صحيح ابن ماجه ۱/۱۴۸

❁ الهي! ما ته بخښنه وکړې، او په ما رحم
 وکړې، او هدايت را ته وکړې، او نقصان مې
 پوره کړې، او ما ته عافيت* راکړې، او روزي را
 ته راکړې، او (زما مقام) اوچت* کړې.

۲۱- د تلاوت د سجدي دعا

۵۰-۱- «سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ
 سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ
 الْخَالِقِينَ﴾»^(۱)

❁ زما مخ هغه ذات لره سجده وکړه چې
 هغه يې پيدا کړی، او غوړونه او سترګې يې

---

(۱) ترمذي ۴۷۴/۲، احمد ۳۰/۶، حاکم ۲۲۰/۱ او هغه يې
 صحيح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړېده، او زيادت هم دده
 دی.

ورکړي دي، په خپل قدرت او طاقت سره، نو*
با برکته* دی الله، چي له ټولو نه ښه پیدا کونکی
دی.

۵۱-۲- «اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْرًا،
وَضَعْ عَنِّي بِهَا وَزْرًا، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْرًا،
وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ»^(۱).

❁ الهي! ته ددي (سجدې) په بدل کي ما ته
د خپل ځان سره اجر وليکه، او په هغه سره له ما
نه د گناه (بار*) کښته* کړه، او هغه له خپل ځان
سره زما لپاره توبه* وگرځوه، او له ما نه بي

---

(۱) ترمذي ۴۷۳/۲، حاکم ۲۱۹/۱ او هغه يې صحيح بللی، او
ذهبي ورسره موافقه کړيده.

داسي قبوله کړې، لکه څنگه چې دي له خپل
بنده داود عليه السلام نه قبوله کړې ده.

۲۲- د تشهد دعا (التحيات)

۵۲- «التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ،
وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ
وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ،
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ»^(۱).

❁ ژبني او بدني او مالي عبادتونه ټول الله
لره دي، سلام او د الله رحمت او برکتونه دي
وي پر تا ای پیغمبره! سلام دي وي پر مونږ او د

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱/۱۳)، مسلم ۳۰۱

الله پر نیکو بندگانو، زه شاهدي* ورکوم چي بيله
الله نه بل د عبادت ور* معبود* نشته، او شاهدي
ورکوم چي محمد د الله بنده او پیغمبر دی.

۲۳- له (التحيات) نه وروسته پر* پیغمبر ﷺ درود

۵۳-۱- «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى

آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ
إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى
آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»^(۱).

❁ الهي! پر محمد او د محمد پر اهل

وعیال درود ولیږه، لکه څنگه چي دي پر ابراهيم

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۶/۴۰۸).

عَلَيْهِ السَّلَامُ او د ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ پر اهل و عيال درود
 ليرلی دی، په رښتيا سره ته ستایلی شوی، د لويي
 خاوند يې، او برکت نازل کړه پر محمد او د
 هغه پر اهل و عيال باندي، لکه څنگه چې دي
 برکت نازل کړی دی پر ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ او د هغه
 پر اهل و عيال باندي، په رښتيا سره ته ستایل
 شوی، د لويي خاوند يې.

۵۴-۲- «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى
 أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ،
 وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا
 بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»^(۱) .

(۱) بخاري (فتح الباري ۶/۴۰۷)، مسلم ۱/۳۰۶، او پورتنی لفظ

❁ الهي! پر محمد او د هغه پر بيبيانو او اولادونو درود وليږه، لکه څنگه چې دي پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پر بنحو او اولادونو درود ليږلی دی، او برکت نازل کړه پر محمد او د هغه پر بنحو او اولادونو، لکه څنگه چې دي برکت نازل کړی دی پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پر بنحو او اولادونو، ته ستايل شوی، د لويي خاوند يې.

۲۴- په وروستی ناسته کې د سلام نه مخکې دعا

۵۵-۱ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ

الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا

د مسلم دی.

وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ»^(۱).

❁ الهي! زه په تا سره پناه غواړم د قبر له عذاب نه، او د دوزخ* له عذاب نه، او د ژوند او مرګ له فتو نه، او د مسیح دجال د فتني له شر نه.

۵۶-۲- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْتَمِ وَالْمَعْرَمِ»^(۲).

❁ الهي! زه په تا سره د قبر له عذاب نه پناه

---

(۱) بخاري ۱۰۲/۲، مسلم ۴۱۲/۱، او پورتنی لفظ د مسلم دی.

(۲) بخاري ۲۰۲/۱، مسلم ۴۱۲/۱

غوارم، او په تا سره د مسيح دجال د فتنې له شر نه پناه غوارم، او په تا سره د ژوند او مرگ د فتنو نه پناه غوارم، الهي! زه په تا سره د گناه او قرض اخيستلو^(۱) نه پناه غوارم.

۵۷-۳- «اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»^(۲).

❁ الهي! ما پر خپل خان ډير ظلم * کړی

(۱) له قرض اخيستلو نه مقصد دلته هغه قرض دی چې د ناروا کارونو کولو لپاره واخيستل شي، او يا هغه قرض چې له ادا کولو نه يې عاجز شي. (ژباړن)
 (۲) بخاري ۱۶۸/۸، مسلم ۲۰۷۸/۴.

دی، او بیلہ تا نہ بل خوک گناہونہ نشی
 بخنبلائی، نو ما ته له خپل جانب نه بخنبنه*
 وکړه، او پر ما رحم وکړه، په رښتیا سره همدا
 ته بخنبونکی مهربانه یی.

۵۸-۴- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا
 أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ،
 وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ
 الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»^(۱).

❁ الهي! زما هغه گناه وبخښې چې ما
 مخکې کړې او وروسته مې کړې، پټه مې کړې،
 او ښکاره مې کړېده، او هغه څه چې ما پکې

---

(۱) مسلم ۱/۵۳۴.

اسراف او زیادت کړې، او هغه (ګناه) چې ته په هغه له ما نه ښه خبر یې، ته مخکې کونکی یې، او ته وروسته کونکی یې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۵-۵۹ - «اللَّهُمَّ أَعْنِي عَلَى ذِكْرِكَ،
وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ»^(۱).

❁ الهي! ما ته ستا په ذکر کولو، شکر کولو، او ښه عبادت کولو مدد او توفیق راکړې.
۶-۶۰ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَيَّ

---

(۱) ابو داود ۸۶/۲، نسائي ۵۳/۳، او الباني هغه په صحيح ابی داود ۲۸۴/۱ کې صحيح بللی دی.

أَرِذَلِ الْعُمْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ
الْقَبْرِ»^(۱).

❁ الهي! زه په تا سره له بخل* نه پناه
غواړم، او په تا سره له بي زړه توب* نه پناه
غواړم، او په تا سره و سپک عمر^(۲) ته له رسيدو
نه پناه غواړم، او په تا سره د دنيا له فتنې، او د قبر
له عذاب نه پناه غواړم.

۶۱-۷- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ
بِكَ مِنَ النَّارِ»^(۳).

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۶/۳۵).

(۲) سپک عمر نه مراد بودا توب او د کمزورتيا عمر دی، چي د
هيڅ کار کولو توان ورسره نه وي، او خپل خدمت لپاره هم بل
چا ته محتاج وي. (زبارن)

(۳) ابو داود، صحيح ابن ماجه ۲/۳۲۸.

❁ الهي! زه له تانه د جنت سوال كوم، او

په تا سره له دوزخ* نه پناه غواړم.

۶۲-۸- «اللَّهُمَّ بَعْلِمِكَ الْغَيْبِ، وَقَدَرَتِكَ

عَلَى الْخَلْقِ، أَحْيَيْنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي،

وَتَوَفَّيْنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي، اللَّهُمَّ إِنِّي

أَسْأَلُكَ خَشْيَتِكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ

كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ

فِي الْغِنَى وَالْفَقْرِ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ، وَأَسْأَلُكَ

قُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ،

وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ

النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ، فِي غَيْرِ

ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ، وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيْنًا بَرِيئَةً

الإِيمَانِ، وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ»^(۱).

❁ الهي! په غیو باندي ستا په علم سره، په مخلوقاتو باندي ستا په قدرت سره (سوال کوم) چې ما ته هغه پوري ژوند راکړې چې ته زما لپاره ژوند بهتر ګڼې، او ما ته هله* مرګ راکړې، چې ستا په علم کي مرګ را ته بهتر وګڼې، الهي! زه په پټه او ښکاره کي ستا نه د ويري سوال کوم، او د خوشحالی او خفګان په وخت د حق ویلو سوال در نه کوم، او په مالدارۍ او غریبۍ کي د میانه روی سوال در نه کوم، او د داسي نعمت

---

(۱) نسائي ۵۴، ۵۵/۴، احمد ۳۶۴/۴، او الباني هغه په صحيح النسائي ۲۸۱/۱ کي صحيح بللی دی.

سوال درنه کوم چي ختمیدونکی نه وي، او د داسي خوشحالی سوال درنه کوم چي پریکیدونکې* نه وي، په قضاء و قدر باندي د راضي کیدلو سوال درنه کوم، له مرگ نه وروسته د بڼه ژوند سوال درنه کوم، او ستا مخ ته د کتلو د خوند او لذت، او ستا ملاقات ته د شوق سوال درنه کوم، او په شوق سره ستا د ملاقات (سوال درنه کوم)، چي له هغه سره زیان رسونکی تکلیف، او گمراه کونکې فتنه نه وي، الهي! د ایمان په گانو* سره مو سمبال* کړې، او له هدایت شویو هدایت کونکو نه مو وگرځوې.

۶۳-۹- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِأَنَّكَ

الْوَحِيدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ

يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»^(۱).

❁ الهي! زه له تانه سوال کوم پدې چي ای
الله! ته بیشکه ایکی یو یې، بی نیازه یې، (هغه
ذات یې چي) څوک یې ندي زیږولي، او نه هغه
له بل چا نه زیږیدلی دی، او هیڅ څوک هغه لره
سیال نشته، نو ما لره زما گناهونه وبخښې، په
رښتیا سره همدا ته بخښونکی مهربان یې.

۶۴-۱۰- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ
الْحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ،

---

(۱) نسائي ۵۲/۳ په همدا لفظ سره روايت كړی دی، احمد
۳۳۸/۴، او الباني په صحيح النسائي ۲۸۰/۱ كي صحيح
بلی دی.

الْمَنَّانَ، يَا بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَا ذَا الْجَلَالِ
وَالْإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ»^(۱).

☉ الهی! زه درنه سوال کوم پدې چي تا لره
پوره ستاینه ده، بیله تا نه بل د عبادت ورپه* معبود*
نشته، یو بی، شریک نلرې، زیات احسان کونکی
بی، ای د آسمانونو او ځمکې پیدا کونکیه! ای د
لویې او عزت ورکولو څښتنه! ای د همیشني*
ژوند خاونده! ای (د کائناتو*) پالونکیه! زه له تا
نه د جنت سوال کوم، او په تا سره له دوزخ* نه
پناه غواړم.

---

(۱) اصحاب السنن روایت کړی، صحیح ابن ماجه ۲/۳۲۹

٦٥-١١ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ
 أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي
 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»^(١).

❁ الهي! زه له تانه سوال كوم پدي چي زه
 شاهدي* ورکوم چي ته الله بي، بيله تانه بل د
 عبادت ورپ* معبود* نشته، ته ايکي يو بي، هغه بي
 نيازه ذات بي، چي شوک بي ندي زيرولي، او نه
 هغه له بل چا نه زيريدلي دي، او هيخ شوک هغه
 لره سيال نشته.

---

(١) ابو داود ٦٢/٢، ترمذي ٥١٥/٥، ابن ماجه ١٢٦٧/٢، احمد
 ٣٦٠/٥، صحيح ابن ماجه ٣٢٩/٢، صحيح الترمذي
 ١٦٣/٣.

۲۵- د سلام گرځولو نه وروسته اذکار

۶۶-۱- اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ [ثَلَاثًا] (۱).

❁ له الله نه بخښنه غواړم. [درې ځلې]

«اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ
يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ» (۲).

❁ الهي! ته له ټولو عیبونو نه پاک یې، او
سلامتیا ستا له جانبه ده، با برکته* ذات یې، ای د
لویې او عزت وړ کولو څښتنه!

۶۷-۲- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ
لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،

---

(۱) مسلم ۴۱۴/۱.

(۲) مخکینی. تخريج دي وکتل شي. (ژباړن)

اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ،
وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»^(۱).

❁ بيله الله نه بل د عبادت ور * معبود *

نشته، يو دی، شریک نلري، ده لره (دکائناتو)
باچاهي او پوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر
دی، الهي! ته چي (چا له) څه ورکړې، د هغه
(څوک) بندونکی نشته، او ته چي (له چا نه) څه
بند کړې، د هغه (څوک) ورکونکی نشته، او
فائده نه کوي مالدار لره دهغه مال، ستا د عذاب
(په لري کولو کي).

۶۸-۳- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ

---

(۱) بخاري ۱/۲۵۵، مسلم ۱/۴۱۴.

لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،
 لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ
 إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ، وَلَهُ الْفَضْلُ، وَلَهُ الشَّاءُ الْحَسَنُ،
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ
 الْكَافِرُونَ»^(۱).

❁ بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود *
 نشته، یو دی، شریک نلري، ده لره (د کائناتو)
 باچاهي او پوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر
 دی، هیڅ طاقت او قدرت نشته (د گناه نه د
 ساتلو * او د نیکیو د کولو) مگر په الله جل جلاله سره،
 بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود * نشته، او بيله

---

(۱) مسلم ۱/۴۱۵

هغه نه د بل چا عبادت نه کوو، نعمت او احسان دده له جانبې دى، غوره ستاينه هغه لره ده، بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود * نشته، پداسې حال کې چې عبادت او بنده کې مو خاص هغه لره ده، که څه هم کفارو ته خوبنه نه وي.

۶۹-۴- «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَاللَّهُ

أَكْبَرُ» اِثْلَاثًا وَثَلَاثِينَ^(۱).

⊗ پاک دى الله، پوره ستاينه الله لره ده، او

الله ډير لوى (ذات) دى. [۳۳ خله].

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ

(۱) مسلم ۴۱۸/۱، څوک چې دا د هر لمانځه نه وروسته ووايي، گناهونه به يې وبخښل شي، که څه هم د سمندر د څک په اندازه (زياتي) وي.

وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»^(۱).

✽ بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود *
نشته، يو دی شریک نلري، هغه لره (د کائناتو)
باچاهي، او پوره ستاينه ده، او همدی پر هر څه
قادر دی.

۷۰-۵- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (قُلْ هُوَ
اللَّهُ أَحَدٌ ✽ اللَّهُ الصَّمَدُ ✽ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ✽
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ) الإخلاص: ۱-۱۵ بعد كل
صلاة^(۲).

✽ ووايه (اې محمده!): دا چي الله ايکي يو

---

(۱) مخکینی تخريج دي وکتل شي. (ژباړن)

(۲) ابو داود ۸۶/۲، نسائي ۶۸/۳، صحيح الترمذي ۸/۲، او دا
درې واړه سورتونه ته «معوذات» وايي، فتح الباري ۶۲/۹.

دی، الله بي نیازه دی، نه بی خوک زیرولی، او نه له چا نه زیږیدلی، او هیخوک هغه لره سیال نشته. (له هر لمانځه نه وروسته)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ
الْفَلَقِ ﴿۱﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿۲﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ﴿۳﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿۴﴾ وَمِنْ شَرِّ
حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿۵﴾ (الفلق: ۱-۵ [بعد كل صلاة] ^(۱) .

◉ ووايه (ای محمده!): پناه غواړم په پروردگار سره د سهار*، د هغه څه له شر نه چې ده پیدا کړېدی، او د تیاره شېي له شر نه چې کله تکه توره شي، او د پوکي کونکيو (جادو ګرو*)

---

(۱) مخکینی تخریج دي وکتل شي. (زبان)

بنخو له شر نه (چي پوکل کوي) په غوتو کي،
او د حسد کونکي له شر نه چي کله حسد
وکړي. [له هر مانځه نه وروسته]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ
النَّاسِ ﴿۱﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿۲﴾ إِلَهِ النَّاسِ ﴿۳﴾ مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿۴﴾ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ ﴿۵﴾ مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿الناس: ۱-۱۶ بعد کل
صلاة﴾^(۱)

❁ ووايه (اي محمده!): پناه غواړم د
خلکو* په پروردگار سره، د خلکو په پاچا سره،
د خلکو* په خدای سره، د وسوسه اچونکي، (او

---

(۱) مخکينی تخريج دي وکتل شي. (ژباړن)

د الله د ذکر نه) تبتيدونکي (شیطان) له شر
 څخه، کوم چې د خلکو* په سینو کې وسوسې
 اچوي، له پیرانو څخه وي، او که له انسانانو
 څخه. [له هر لمانځه نه وروسته]

۷۱-۶- ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا
 تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا
 بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ
 عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
 وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ البقرة: ۱۲۵۵
 (۱)
 اعقب كل صلاة .

(۱) څوک چې دا د هر لمانځه نه وروسته ووايي، نو بيله مرگ نه به

❁ الله (هغه معبود برحق دی چي) بيله هغه
 نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه هميشه
 ژوندي دی، (د کائناتو) تدبیرونکی دی، نه پر
 هغه پرکالي* راځي او نه خوب، څه چي په
 آسمانونو او ځمکه کي دي ټول هغه لره دي،
 څوک دی چي دده په وړاندي بي دده له اجازې
 نه (د چا لپاره) شفاعت* وکړي؟، عالم دی په هغه
 څه چي له هغوی نه وړاندي دي^(۱)، او په هغه څه

بي بل شی و جنت ته د داخلیدلو نه منع نه کړي.
 نسائي (عمل اليوم والليلة ۱۰۰ نمبر حديث)، ابن السني ۱۲۱
 نمبر حديث، او الباني په صحيح الجامع ۳۳۹/۵، او په سلسلة
 الأحاديث الصحيحة ۶۹۷/۲، ۹۷۲ نمبر حديث کي هغه
 صحيح بللی دی.
 (۱) يعني د هغوی په راتلونکو حالاتو عالم دی، او د (يعلم ما بين

چي له هغوی نه وروسته دي^(۱)، او (هغوی) دده
 له علم نه په هیڅ شي احاطه* نشي کولای، مگر
 کوم شی چې الله وغواړي، کرسی یې پر
 آسمانونو او ځمکه احاطه کړي دي، او د
 (آسمانونو او ځمکي) ساتل هغه نه ستړی کوي،
 او هغه لوړ* او لوی دی. [له هر لمانځه نه وروسته]

۷۲-۷- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ

لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» عشر مرات بعد صلاة المغرب والصبح^(۲).

آیدیهم) نور تفسیرونه هم شته. (ژباړن)

(۱) یعنی د هغوی په تیرو شویو حالاتو عالم دی، او د (وما خلفهم)

نور تفسیرونه هم شته. (ژباړن)

(۲) ترمذي ۵/۵۱۵، احمد ۴/۲۲۷، تخریج یې په زاد المعاد

۳۰۰/۱ کې وګوری.

﴿٥﴾ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود*
 نشته، يو دی، شریک نلري، ده لره (د کائناتو)
 باچاهي، او پوره ستاینه ده، ژوند ورکوي، او
 مرگ راوړي، او هغه پر هر څه قادر دی. [د مابنام او
 سهار لمانځه نه وروسته لس ځلي*]

۷۳-۸- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا،
 وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا» [بعد السلام من صلاة الفجر] (۱)

﴿٦﴾ الهي! زه له تا نه د ښتور علم، او پاک
 رزق، او قبول شوي عمل سوال کوم. [د سهار د
 لمانځه د سلام نه وروسته]

---

(۱) ابن ماجه او نورو روایت کړيدی، صحیح ابن ماجه ۱/۱۵۲،
 مجمع الزوائد ۱۰/۱۱۱

٧٤- «قال جابرُ بنُ عبدِ اللهِ رضيَ اللهُ عنهُما قالَ كانَ رسولُ اللهِ ﷺ يُعَلِّمُنَا الاسْتِخَارَةَ فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا، كَمَا يُعَلِّمُنَا السُّورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ، يَقُولُ: «إِذَا هَمَّ أَحَدُكُمْ بِالْأَمْرِ فَلْيَرْكَعْ رَكَعَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ الْفَرِيضَةِ، ثُمَّ لِيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْتَعِينُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ - وَيُسَمِّي حَاجَتَهُ - خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أُمْرِي - أَوْ قَالَ: عَاجِلُهُ وَآجِلُهُ - فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أُمْرِي - أَوْ

قَالَ: عَاجِلُهُ وَآجِلُهُ - فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ
وَاقْدُرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ»^(۱).

❁ جابر بن عبد الله رضي الله عنهما وايي:

پیغمبر ﷺ به مور ته په هر کار کې د استخارې
داسې بنوونه کوله، لکه څنگه چې به یې مور ته د
قرآن د یو سورت بنوونه کوله، (او داسې به یې)
فرمایل: کله چې له تاسو نه یو څوک د کوم کار
کولو اراده وکړي، نو دوه رکعته غیر فرضي
(نفل) لمونځ دي وکړي، او بیا دي ووايي: الهي!
زه ستا په علم سره له تانه خیر غواړم، او ستا په
قدرت سره له تانه طاقت غواړم، او ستا د لوی

---

(۱) بخاري ۷/۱۶۲.

فضل او رحمت سوال درنه کوم، ځکه ته قادر
 یې، او زه عاجز یم، او ته پوهیږې او زه نه
 پوهیږم، او ته په غیو بنه پوه یې، الهي! که ته
 پوهیږې چې دا کار - د هغه کار نوم به اخلي - زما
 لپاره په دین او دنیا کې، او په انجام* د کار کې
 خیر وي - او یا دي ووايي: په نژدې او لیري
 آینده* کې را ته خیر وي - نو ته یې ما لره* په
 برخه کړې، او ما لره یې آسانه کړې، او بیا ما لره
 په هغه کې برکت واچوې، او که ته پوهیږې چې
 دا کار زما لپاره په دین او دنیا کې، او په انجام*
 د کار کې بد دی، - او یا دي ووايي: په نژدې او
 لیري آینده کې بد دی - نو له ما نه یې وگرځوې*
 او ما له هغه نه وساتي، او ما ته خیر را په برخه

کړې چیرته چې وي، او بیا ما په هغه سره
خوشحاله کړې.

څوک چې د خالق نه خیر وغواړي، او د
مومنانو سره مشوره وکړي، او په کار کې ښه
فکر وکړي، نو هیڅکله به پښیمانه* نشي، الله
جَلَّالَهُ فرمائي: ﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ آل عمران: ۱۵۹

❁ او لدوی (مومنانو) سره په کار کې
مشوره وکړه، او چې کله (د کار کولو) عزم او
اراده وکړې، نو پر الله توکل او تکیه وکړه.

۳۷- د سهار او ما ښام اذکار

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ

لا نبيَّ بعده^(۱).

❁ يواخي الله لره پوره ستاينه ده، او درود او
سلام دي وي پر هغه چا چي له هغه نه وروسته
پيغمبر نشته.

---

(۱) له انس نه مرفوع روايت دی: «لأن أقعد مع قوم يذكرون الله تعالى من صلاة الغداة حتى تطلع الشمس أحب إلي من أن أعتق أربعة من ولد إسماعيل، ولأن أقعد مع قوم يذكرون الله من صلاة العصر إلى أن تغرب الشمس أحب إلي من أن أعتق أربعة»،
ترجمه: چي زه له يو داسي ډلي سره کښينم* چي د سهار* له
لمانځه نه تر لمر ختو پوري د الله ذکر کوي، دا ما ته لدې نه
غوره ده چي د اسماعيل عليه السلام له اولاد نه څلور مريان آزاد
کړم، او چي زه له داسي يو ډلي سره کښينم چي د مازديگر له
لمانځه نه تر لمر لويډو پوري د الله ذکر کوي، دا ماته لدې نه
غوره ده چي څلور (مريان) آزاد کړم.

ابو داود ۳۶۶۷ نمبر حديث، او الباني هغه حسن بللی دی،
صحيح أبي داود ۶۹۸/۲

۷۵-۱- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سَنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ البقرة: ۲۵۵ (۱).

❁ مخکي بي ترجمه شويده. [۷۰ نمبر ذکر دي

---

(۱) څوک چي دا (آيتونه) د سهار* په وخت ووايي، نو له پيريانو نه به تر ماښام پوري په امان وي، او څوک چي دا (آيتونه) د ماښام په وخت ووايي، نو له هغوی نه به تر سهاره پوري په امان وي. حاکم ۵۶۲/۱، او الباني هغه په صحيح الترغيب والترهيب ۲۷۳/۱ کي صحيح بللي، او نسائي او طبراني ته يې منسوب کړيدي، او ويلي دي: د طبراني اسناد ښه (جيد) دی.

وکل شیئا

۷۶-۲- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿قُلْ هُوَ
اللّٰهُ اَحَدٌ ﴿۱﴾ اللّٰهُ الصَّمَدُ ﴿۲﴾ لَمْ یَلِدْ وَلَمْ یُولَدْ ﴿۳﴾
وَلَمْ یَكُنْ لَهٗ کُفُوًا اَحَدٌ ﴿۴﴾ [الإخلاص: ۱-۵] [ثلاث
مرات] ^(۱).

﴿﴾ منحكي بي ترجمه شويده. [درې خلی] ۷۰۱ نمبر

ذکر دي وکل شیئا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ
الْفَلَقِ ﴿۱﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿۲﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا
وَقَبَ ﴿۳﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿۴﴾ وَمِنْ شَرِّ

---

(۱) څوک چې دا سورتونه د سهار او ماښام په وخت ووايي، نو له
هر څه نه ورته کافي او بس دي.

ابو داود ۳۲۲/۴، ترمذي ۵۶۷/۵، صحيح الترمذي ۱۸۲/۳

حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿ [القلق: ١-٥] [ثلاث مرات] ^(١) .

❁ مخكي بي ترجمه شویده. [دری خلی] [٧٠]

نمبر ذکر دي وکتل شي]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ
النَّاسِ ❁ مَلِكِ النَّاسِ ❁ إِلَهِ النَّاسِ ❁ مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ❁ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ ❁ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ [الناس: ١-٦] [ثلاث
مرات] ^(٢) .

❁ مخكي بي ترجمه شویده. [دری خلی] [٧٠]

نمبر ذکر دي وکتل شي]

---

(١) مخکینی-تخریج وکتل شي. (ژباړن)

(٢) مخکینی-تخریج وکتل شي. (ژباړن)

۷۷-۳- «أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلَّهِ،

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ
الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ
أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ، وَأَعُوذُ
بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ
أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ
مِنْ عَذَابِ فِي النَّارِ وَعَذَابِ فِي الْقَبْرِ»^(۱).

⊗ سهار* شو^(۲) پر مور^(۳)، او پاچاهي ٿوله

---

(۱) مسلم ۴/۲۰۸۸.

(۲) چي ڪله ماننام شي، نو داسي به وايي: «أمسینا وأمسی الملك
للّٰه»، ترجمه: ماننام شو پر مور، او پاچاهي ٿوله الله لره ده.
او بله ترجمه يي داده: او پر ڪانتو هم ماننام شو يوازي الله
لره.

(۳) يعني: مور سهار ڪرو، يا د سهار په وخت ڪي داخل

خاص الله لره ده^(۱)، او پوره ستاينه الله لره ده،
 بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود * نشته، هغه يو
 دى، شريك نلري، او هغه پر هر څه قادر دى،
 اى زما پروردگاره! پدې ورځ كې څه خير دى،
 او د دي وروسته چې څه خير دى، زه له تا نه د
 هغه سوال كوم، او پدې ورځ كې چې څه شر
 دى، او له هغه نه وروسته چې څه شر دى، له
 هغه څخه په تا سره پناه غواړم، اى زما
 پروردگاره! په تا سره له تنبلی *، او د لوى عمر د
 بدوالي نه پناه غواړم، اى زما پروردگاره! په تا

شوو. (ژباړن)

(۱) بله ترجمه يې داده: پر کائناتو سهار شو يوازي الله لره. (ژباړن)

سره د دوزخ* او قبر له عذاب نه پناه غواړم.

۷۸-۴- «اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا

وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُورُ»^(۱).

❁ الهي! (ستا په حکم) مورې سهار* کړو، او

(ستا په حکم سره) مورې ماښام* کړو^(۲)، او ستا

(په حکم سره) ژوند کوو، او ستا (په حکم سره)

مړو*، او تا لره بیا درتگ (او ژوندي کیدل)

دي.

۷۹-۵- «اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،

---

(۱) ترمذي ۴۶۶/۵، صحيح الترمذي ۱۴۲/۳.

(۲) او چې کله ماښام شي، نو داسې به وايي: «اللهم بك أمسينا وبك

أصبحنا وبك نحيا وبك نموت، وإليك المصير»، يعنى «أمسينا» به

له «أصبحنا» نه مخکې وايي، او د «النشور» په ځاى به

«المصير» وايي، او ترجمه يې هماغه پورتنى ترجمه ده.

خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَىٰ عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا
 اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ
 بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذُنُوبِي، فَاعْفُرْ لِي فَإِنَّهُ لَا
 يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ»^(۱).

❁ الهي! ته زما پروردگار يې، بيله تانه بل د
 عبادت وړ * معبود * نشته، تا زه پيدا كړى يم، او
 زه دي بنده يم، او زه د خپل توان سره ستا پر
 عهد او وعده ولاړ يم، زه په تا سره د خپلو كړو *
 له شر نه پناه غواړم، زه ستا په هغه نعمت اقرار

---

(۱) څوك چې دا دعا په يقين سره د ماښام كيدو په وخت ووايي،
 او بيا په هماغه شپه مړ شي، نو جنت ته به داخل شي، او همدا
 رنگه كه هغه د سهار كيدو په وخت ووايي.
 بخاري ۱۵۰/۷.

کوم چي ما ته دي راکړی، او په خپله گناه اقرار
کوم، نو ما ته بخښنه وکړې، چي بيله تا نه
خوک گناه نشي بخښلای.

۸۰-۶- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ، أَشْهَدُكَ
وَأَشْهَدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَمَلَائِكَتَكَ وَجَمِيعَ خَلْقِكَ،
أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ
لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ» (۱) اربع مرات (۱).

---

(۱) خوک چي دا ذکر د سهار کیدو او یا ماښام کیدو په وخت
خلور خلي ووايي، الله به يې له دوزخ* نه په امان کړي.
ابو داود ۳۱۷/۴، بخاري په «الأدب المفرد» ۱۲۰۱ نمبر
حديث کي، نسائي په «عمل اليوم والليلة» ۹ نمبر حديث کي،
ابن السني ۷۰ نمبر حديث کي روايت کړيدی، او علامه ابن
باز په «تحفة الأخیار» ص ۲۳ کي د نسائي او ابو داود اسناد
حسن بللی دی.

❁ الهي! ما سهار ڪرو^(۱)، پداسي حال ڪي
 چي زه تا او ستا د عرش پورته ڪونڪي^(۲)، او ستا
 فرڻتي*، او ستا ٽول مخلوقات پڊي شاهد* ڪنيم
 چي بي شڪه ته الله بي، بيله تا نه بل د عبادت
 ور* معبود* نسته، يو بي، شريڪ نلري، او په
 رڻتيا سره محمد ستا بنده او ستا پيغمبر دي. (څلور
 خلي^۲)

۸۱-۷- «اللَّهُمَّ مَا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ
 بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فَمِنْكَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ،

---

(۱) چي ڪله ماننام ڪيدونڪي وي نو داسي به وايي. «اللهم إني
 أمسيت»، ترجمه: الهي! ما ماننام ڪرو
 (۲) يعني هغه ملاڪي چي عرش بي پورته ڪريدي. (ژبانن)

فَلَاكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ»^(۱).

❁ اهي! کوم نعمت چي ما ته، او يا ستا بل کوم مخلوق ته د سهار په وخت^(۲) رسيدلى، نو هغه يواځي* ستا له طرفه دى، تا لره شريک نشته، نو تا لره ستاينه او شکر دى.

---

(۱) څوک چي دا ذکر د سهار کيدو په وخت ووايي، نو د هغې ورځي شکر يې په ځاى کړيدى، او چي کله هغه د ماښام کيدو په وخت ووايي، نو د هغې شپې شکر يې په ځاى کړيدى. ابو داود ۳۱۸/۴، او نسائي په «عمل اليوم والليلة» ۷ نمبر حديث کي، ابن السني ۴۱ نمبر حديث کي، ابن حبان «موارد» ۲۳۶۱ نمبر حديث کي روايت کړيدى، او علامه ابن باز په «تحفة الأختيار» ص ۲۴ کي د هغه اسناد حسن بللى دى.

(۲) او د ماښام کيدو په وخت به داسي وايي: «اللهم ما أمسى بي...»، يعني: اهي! کوم نعمت چي.. د ماښام په وخت رسيدلى..

۸۲-۸- «اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ

عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» ثلاث مرات (۱)

• ⑤ الهي! ما ته په بدن کي روغتيا راکړې،

• الهي! ما ته په غوږونو کي روغتيا راکړې، الهي! ما

ته په سترگو کي روغتيا راکړې، بيله تا نه بل د

عبادت وړ* معبود* نشته، الهي! زه په تا سره له

---

(۱) ابو داود ۳۲۴/۴، احمد ۴۲/۵، نسائي په «عمل اليوم

والليلة» ۲۲ نمبر حديث کي، ابن السني ۶۹ نمبر حديث

کي، بخاري په «الأدب المفرد» کي روايت کړيدی، او علامه

ابن باز په «تحفة الأخيار» ص ۲۶ کي دهغه اسناد حسن بللی

دی.

کفر او فقر نه پناه غواړم، او په تا سره د قبر له
عذاب نه پناه غواړم، بيله تا نه بل د عبادت وړ*
معبود* نشته. [درې ځلي]

۸۳-۹- «حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ» [سع مرات (۱)]

⊗ بس دی ما ته هغه الله چې بيله هغه بل د
عبادت وړ* معبود* نشته، پر هغه مي توکل کړی،
او همدی د لوی عرش څښتن* دی. [اووه ځلي]

---

(۱) څوک چې دا ذکر د سهار او ماښام په وخت اووه ځلي
ووايي، الله به يې د دنيا او آخرت د کارونو او انديښنو* لپاره
ورته کافي وگړځوي.

ابن السنې ۷۱ نمبر حديث کي مرفوع، ابو داود ۳۲۱/۴
موقوف روايت کړيدی، او شعيب او عبد القادر الأرنؤوط يې
اسناد صحيح بللی دی، زاد المعاد ۳۷۶/۲.

٨٤-١٠- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي
 الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي
 دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي
 وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ، وَمِنْ
 خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي،
 وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي»^(١).

❁ الهي! زه له تانه په دنيا او آخرت كي د
 معافي او سلامتي سوال كوم، الهي! زه له تانه په
 خپل دين او دنيا كي او په خپل اهل او مال كي د
 معافي او سلامتي سوال كوم، الهي! زما عيونه
 پټ كړې، او ويره* رانه لري كړې، الهي! ما د

---

(١) ابو داود، ابن ماجه، صحيح ابن ماجه ٣٣٢/٢.

مخحي نه، او د شانه، او د بنی خوانه، او د چپي
 خوانه، او د پورته خوانه محفوظ کړې، او زه
 ستا په لويي سره لدې نه پناه غواړم چي د لاندي
 خوانه ناخاپه* هلاک شم.

۸۵-۱۱- «اللَّهُمَّ عَالَمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ،
 فَاطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ،
 أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي،
 وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي
 سُوءًا، أَوْ أُجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ»^(۱).

❁ الهي! اي په پتو او بنکاره عالمه! اي د
 آسمانونو او خمکي پيدا کونکيه! اي د هر شي*

---

(۱) ترمذي، ابو داود، صحيح الترمذي ۱۴۲/۳

پالونکيه او واکمنه! زه شاهدي* ورکوم چي بيله
 تانه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، زه په تا سره
 د خپل نفس د شر نه، او د شيطان د شر او
 شرک نه پناه غواړم، او لدې نه پناه غواړم چي زه
 بدې وکړم، او يا (بل) مسلمان ته بدې ورسوم.

۸۶-۱۲ - «بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ
 اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» (ثلاث مرات) (۱)

❁ د هغه الله په نوم چي له نامه سره يې هيڅ

(۱) څوک چي دا ذکر د سهار په وخت درې ځلي، او د ماښام په
 وخت درې ځلي ووايي، هيڅ شی به ورته ضرر ونه رسوي.
 ابو داود ۳۲۳/۴، ترمذي ۴۶۵/۵، ابن ماجه، احمد، صحيح
 ابن ماجه ۳۳۲/۲، او علامه ابن باز په «تحفی الپخيار»
 ص ۳۹ کې د هغه استاد حسن بللی دی.

شي* په ځمکه او آسمان کې ضرر نه رسوي، او

هغه ښه اوریدونکی، ښه پوه دی. [درې ځلي]

۸۷-۱۳ - «رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ

دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا» [ثلاث مرات (۱)].

☉ زه د الله په خدایي توب (یا کارسازي)،

او د اسلام په دین، او د محمد په پیغمبري راضي

شوم. [درې ځلي]

---

(۱) څوک چې دا ذکر د سهار، او ماښام په وخت درې ځلي

ووايي، نو په الله حق دی چې هغه به د قیامت په ورځ

خوشحالي وي.

احمد ۴/۳۳۷، نسائي په «عمل الیوم واللیلة» ۴ نمبر حدیث

کې، ابن السنې ۶۸ نمبر حدیث کې، ابو داود ۴/۳۱۸،

ترمذې ۵/۴۶۵ روایت کړېدی، او علامه ابن باز په «تحفة

الأخيار» ص ۳۹ کې د هغه اسناد حسن بللی دی.

۸۸-۱۴ - «يَا حَيِّ يَا قَيُّومَ، بِرَحْمَتِكَ

أَسْتَعِيثُ، أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، وَلَا تَكْلِنِي إِلَى
نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ»^(۱).

✽ ای د کامل ژوند څښتنه! ای د کائناتو

تدبیرونکیه! *، ستا په رحمت سره فریاد کوم او

مدد غواړم، زما ټول کارونه برابر * کړې، او زما

نفس (او خواهشاتو) ته می د سترګې د رپ * په

اندازه هم مه سپاري.

۸۹-۱۵ - «أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلَّهِ

رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الْيَوْمِ:

---

(۱) حاکم روایت کړی، او هغه یې صحیح بللی، او ذهبی ورسره

موافقه کړېده، صحیح الترغیب والترهیب ب ۱/۲۷۳.

فَتْحَهُ، وَنَصْرَهُ، وَنُورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وَأَعُوذُ بِكَ
مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ»^(۱).

❁ مونږ سهار ڪرو^(۲)، او ڪائناتو هم الله لره
سهار ڪرو، چي پروردگار د مخلوقاتو دي، الهي!
زه درنه د دي ورخي^(۳) د خير، ڪاميابي، نصرت،
رنايي، برکت، او هدايت سوال ڪوم، او په تا

---

(۱) ابو داود ۴/۳۲۲، او شعيب او عبد القادر الأرنؤوط د «زاد

المعاد» ۲/۲۷۳ په تحقيق ڪي دهغه اسناد حسن بللي دي.

(۲) د ماڻهه په وخت به داسي وايي: «أَمْسِينَا وَأَمْسَى الْمَلِكُ اللَّهُ رَبُّ

العَالَمِينَ»، ترجمه: ماڻهه شو پر مونږ، او پاڇاهي ٿوله خاص الله

لره ده.

(۳) د ماڻهه په وخت به داسي وايي: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ

الليلة فَتْحَهَا، وَنَصْرَهَا، وَنُورَهَا، وَبَرَكَتَهَا، وَهُدَاهَا، وَأَعُوذُ بِكَ

مِنْ شَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا»، ترجمه هماغه پورتنی ترجمه

ده، خو د ورخي په خاي به شهبه يادوي.

سره دهغي له شر نه، او دهغي نه وروسته شر نه
پناه غوارم.

۹۰-۱۶- «أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ،

وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ،
وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا مُسْلِمًا، وَمَا كَانَ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ»^(۱).

⊗ مونږ په فطرت* د اسلام، او په کلمه د

اخلاص، او په دين د محمد ﷺ، او په طريقه
زمونږ د پلار ابراهيم عليه السلام سهار کړو^(۲)، چي حق

---

(۱) احمد ۳/۴۰۷، ۴۰۶، ابن السني په «عمل اليوم والليلة» ۳۴

نمبر حديث کي، صحيح الجامع ۲۰۹/۴

(۲) او د مانښام په وخت به وايي. مونږ په فطرت د اسلام. مانښام
کړو.

ته مايل* وو، او له مشرکانو څخه نه وو.

۹۱-۱۷- سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ امانه مرة^(۱).

❁ پاک دی الله سره له ټولي ستاینې. اسل

خلي

۹۲-۱۸- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ

لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ» عشر مرات^(۲) أو امرة واحدة عند الكسل^(۱).

(۱) څوک چې دا ذکر د سهار او ماښام په وخت سل ځلي ووايي،

هيڅ څوک به د قيامت په ورځ لده غوره* عمل ونلري، مگر

هغه څوک چې دده په اندازه او يا له هغه نه زيات يې دا ذکر

ويلى وي.

مسلم ۲۰۷۱/۴

(۲) نسائي په «عمل اليوم والليلة» ۲۴ نمبر حديث کي روايت

کړيدى، صحيح الترغيب والترهيب ۲۷۲/۱، «تحفة الأخيار»

ص ۴۴ د ابن باز ليکنه، او ددې ذکر فضيلت په ص ۱۴۶،

❁ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود*

نشته، يو دی، شریک نلري، هغه لره باچاهي ده،

او هغه لره پوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر

دی. اِس خَلِي يَا اَبُو خَل د تبلی* په وخت کې

۹۳-۱۹ - «لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ

لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ» [مائة مرة إذا أصبح] .^(۲)

---

۲۵۵ نمبر حديث کي وکتل شي.

(۱) ابو داود ۳۱۹/۴، ابن ماجه، احمد ۶۰/۴، صحيح الترغيب

والترهيب ۲۷۰/۱، صحيح ابى داود ۹۵۷/۳، صحيح ابن

ماجه ۳۳۱/۲، زاد المعاد ۳۷۷/۲

(۲) څوک چي دا ذکر په ورځ کې سل ځلي ووايي، نو د لسو

مړيانو د آزادولو په اندازه (اجر) به ورکړل شي، او هغه لره به

سل نيکي وليکل شي، او سل گناهونه به ورته وبخښل شي،

او په هماغه ورځ به تر مابنام پوري له شيطان نه په امان وي،

❁ بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود*
 نشته، يو دی، شریک نلري، ده لره باچاهي ده،
 او ده لره پوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر
 دی. اد سهار په وخت سل خلجا

۹۴-۲۰- «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، عَدَدَ
 خَلْقِهِ، وَرِضَا نَفْسِهِ، وَزِنَةَ عَرْشِهِ، وَمِدَادَ
 كَلِمَاتِهِ» ثلاث مرات إذا أصبح^(۱).

❁ پاک دی الله، او هغه لره غوره ستاینه ده
 دده د مخلوقاتو د شمیر په اندازه، او دده د رضا

او هیڅ څوک به لده نه غوره عمل ونلري، مگر هغه څوک
 چي دده په شان يي عمل کړي وي.
 بخاري ۹۵/۴، مسلم ۲۰۷۱/۴.
 (۱) مسلم ۲۰۹۰/۴.

(په اندازه)، او دده د عرش د وزن (په اندازه)، او دده د کلماتو د سیاهی (په اندازه). ادرې خلی د سهار

په وخت

۹۵-۲۱ - «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَرِزْقًا طَيِّبًا، وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا» (۱) إذا أصبح.

❁ الهي! زه له تانه د کتور علم، او پاکي روزی*، او قبول شوي عمل سوال کوم. اچي کله

سهار پاڅي

۹۶-۲۲ - «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ» امانه مرة

---

(۱) ابن السنې په «عمل اليوم والليلة» ۵۴ نمبر حديث کي، ابن ماجه ۹۲۵ نمبر حديث کي روايت کړيدی، او شعيب او عبد القادر الأرئووط د «زاد المعاد» په تحقيق ۳۷۵/۲ کي د هغه اسناد حسن بللی دی.

(۱)
في اليوم .

❁ له الله نه بخبننه* غوارم، او هغه ته توبه

اوباسم. اسل خله دورخيا

۹۷-۲۳- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ

شَرِّ مَا خَلَقَ» ثلاث مرات إذا أمسى .^(۲)

❁ د الله په بشپړ* کلام سره د هغه د

مخلوقاتو له شر نه پناه غوارم. درې ځلي د ماښام په

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۰۱)، مسلم ۴/۲۰۷۵

(۲) څوک چې هغه د ماښام په وخت درې ځلي ووايي، په هغه شپه

کې به (د زهرناکي خزندې*) زهر ورته څه ضرر ونه رسوي.

احمد ۲/۲۹۰، نسائي په «عملاليوم والليلة» ۵۹۰ نمبر

حديث کي، ابن السني ۶۸ نمبر حديث کي روايت کړيدی،

صحيح الترمذي ۳/۱۸۷، صحيح ابن ماجه ۲/۲۶۶، تحفة

الأخبار ص ۴۵.

وخت

۹۸-۲۴- «اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيَّ نَبِيِّنَا

مُحَمَّدٍ» [عشر مرات] (۱)

❁ الهي! زمونږ پر پيغمبر محمد درود او

سلام وليږه. (لس خلي)

۴۸- د خوب اذکار

۹۹-۱- خپل وُرغوي* به سره يو ځای

کړي، او بيا دي لاندیني اذکار ولولي، او هغه دي

---

(۱) (پيغمبر ﷺ فرمایي) څوک چې د سهار کیدو په وخت، او ماښام

کیدو په وخت لس لس خلي پر ما درود ووايي، نو د قیامت په

ورځ به یې زما شفاعت په برخه شي.

طبراني په دوو اسنادو سره روایت کړیدی، چې یو اسناد یې

ښه (جید) دی، مجمع الزوائد ۱۰/۱۲۰، صحیح الترغیب

والترهیب ۱/۲۷۳ دي وکتل شي.

په لاسونو کې چُف کړي، او بيا دي په ورغويو
 سره خپل جسم مسه* کړي، له سره دي يې
 شروع کړي، او بيا مخ او بيا نور جسم (دي
 مسه کړي). [دا به درې ځلي کوي]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿
 اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
 كُفُوًا أَحَدٌ ﴿ [الإخلاص: ۱-۱۵] (۱)

﴿ ترجمه يې مخکې شويده. [۷۰ نمر ذکر دي

وکل شي]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ
 الْفَلَقِ ﴿ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا

(۱) بخاري (فتح الباري ۶۲/۹)، مسلم ۱۷۲۳/۴.

وَقَبَ ❖ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ❖ وَمِنْ شَرِّ
حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿١﴾ الفلق: ١-١٥ .

❖ ترجمه بي مخکي شويد. [٧٠ نمبر ذکر دي

وکل شي]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ
النَّاسِ ❖ مَلِكِ النَّاسِ ❖ إِلَهِ النَّاسِ ❖ مِنْ شَرِّ
الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ❖ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ ❖ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ ﴿٢﴾ الناس: ١-١٦ .

❖ ترجمه بي مخکي شويد. [٧٠ نمبر ذکر دي

وکل شي]

---

(١) مخکيني تخريج دي وکل شي. (ژبارن)

(٢) مخکيني تخريج دي وکل شي. (ژبارن)

۱۰۰-۲- ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ
عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ البقرة:

(۱)
۱۲۵۵

✽ ترجمه بی مخکی شویده. [۷۰ نمبر ذکر دي

وکل شي]

---

(۱) خوک چي کله خپل د خوب خای ته راشي او آيت الکرسي
ووايي، نو د الله له طرفه به يو ساتونکی ورته مقرر شي، او
شیطان به ورته نه نژدې کيږي تر خو چي سهار شي.
بخاري (فتح الباري ۴/۴۷۸).

۱۰۱-۳- ﴿آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۱﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفُرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۲﴾

(۱) البقرة: ۲۸۵-۲۸۶.

(۱) چا چي دا دوه آيتہ د شېي ولوستل، نو هغه ورته کافي ده.
 بخاري (فتح الباري ۹/۹۴)، مسلم ۱/۵۵۴.

⑥ پیغمبر ﷺ په هغه څه چې ده ته له خپل

پروردگار څخه را نازل شوي دي يقين او باور
کړی، او مومنانو هم (په هغه يقين کړی)، او ټولو
ایمان راوړ په الله، او د هغه په ملائکو، او د هغه
په کتابونو، او د هغه په پیغمبرانو، (پداسي حال
کې چې ټول وايي): د (الله) د پیغمبرانو د هېڅ یو
په مینځ کې فرق* نه کوو، او (همدارنگه پیغمبر
او مومنان) وايي: مونږ (د الله حکم) واوریده، او
(د هغه) اطاعت* مو وکړ، ای پروردگاره! ستا
بخښنه غواړو، او تا ته (د ټولو مخلوقاتو) بیا در
تگ دی.

الله هېڅ څوک د قدرت او طاقت نه زیات
نه مکلف کوي، کوم (نیک) کار چې یې کړی د

هغه (ثواب) همده لره دی، او کوم (بد) کار چي
 يي کړی د هغه (عذاب) پر همده باندي دی، ای
 زمونږ پروردگار! مونږ (په گناه) مه نيسه کله
 چي (ستا حکم) هير کړو، او يا په خطا سره
 (گناه وکړو)، ای پروردگار! او مه ايرده پر مونږ
 باندي دروند بار، لکه څنگه چي دي زمونږ نه
 مخکي کسانو باندي ايښی وو، ای پروردگار!
 او مه ايرده پر مونږ باندي هغه بار چي مونږ يي
 هيڅ طاقت نلرو، او زمونږ د (گناهونه) نه تير شه،
 او مونږ ته بخښنه وکړه، او پر مونږ رحم وکړه،
 ته زمونږ مددگار يي، نو ته مونږ پر کافر قوم
 بريالي * کړي.

۱۰۲-۴- (۱) «بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنِي
 وَبِكَ أَرْفَعُهُ، إِنْ أَمَسَكَ نَفْسِي فَارْحَمَهَا، وَإِنْ
 أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ
 الصَّالِحِينَ» (۲).

❁ الهي! ستا په نوم سره مي خپله ډډه
 ولگوله، او ستا (په نوم سره يي) بيرته را پورته
 کوم، که دي زما روح قبض کړ، نو رحم پر*

---

(۱) (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چې له تاسو نه یو له خپل ستر نه
 پاڅیږي* او بیا ورته بیرته راشي، نو د خادر په یلو دي هغه درې
 ځلي راتک وهي، او بیا دي بسم الله پري ووايي. ځکه هغه نه
 پوهیږي چې د هغه ځای ته له هغه نه وروسته څه راغلي دي. او
 چې کله ځملي* نو بیا دي ووايي ناقي حدیث.

(۲) بخاري ۱۱/۱۲۶، مسلم ۴/۲۰۸۴

وکره، او که دي بيرته را وليره^(۱)، نو ساتنه يې
 وکره، په هغه څه سره چې د خپلو نیکو بندگانو
 (ساتنه* کوې).

۱۰۳-۵- «اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي
 وَأَنْتَ تَوْفَاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنَّ أَحْيَيْتَهَا
 فَاحْفَظْهَا. وَإِنْ أَمَّتْهَا فَاعْفِرْ لَهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
 الْعَافِيَةَ»^(۲).

❁ الهي! په رښتيا سره تا زما روح پيدا
 کړی، او ته يې مړ کوې، او تا لره يې مرگ او
 ژوند دی، که دي ژوند ورکړ نو حفاظت يې

(۱) يعني. زما روح دي قرض نه کړ. او دوباره دي راويښ
 کړم. (ژباړن)

(۲) مسلم ۲۰۷۳/۴. احمد په خپل لفظ سره ۲۹۱۲

وڪرڻ، او ڪه ڊي مڙ ڪر، نو بخبننه ورته
وڪرڻ، الهی! زه درنه دروغتیا سوال ڪوم.

۱۰۴-۶-^(۱) «اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ
عِبَادَكَ» ثلاث مراتب^(۲).

❁ الهی! ستا له عذاب نه می وساتی په
ڪومه ورخ چي خپل بندگان بیا ژوندي ڪوي.
ادري خلي

۱۰۵-۷- «بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا»^(۳).
❁ الهی! ستا په نوم سره مرم، او ژوندي

---

(۱) پیغمبر ﷺ ڪله چي به ووده ڪیده، خپل نبي لاس به بي تر

بارخو* لاندي اينبوده، او بیا به بي داسي ويل... باقي حديث.

(۲) ابو داود بلفظه ۳۱۱/۴، صحيح الترمذي ۱۴۳/۳

(۳) بخاري (فتح الباري ۱۱۳/۱۱)، مسلم ۲۰۸۳/۴

کیرم.

۱۰۶-۸- «سُبْحَانَ اللَّهِ» اٺلٺا وٺلاٺینا^(۱).

◉ پاک دی الله ﷻ. ادري دیرش خله

«الْحَمْدُ لِلَّهِ» اٺلٺا وٺلاٺینا^(۲).

◉ پوره ستاینه ده الله لره. ادري دیرش خله

«اللَّهُ أَكْبَرُ» اٺلٺا وٺلاٺینا^(۳).

◉ الله ډیر لوی دی. ادري دیرش خله

۱۰۷-۹- «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ

وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ

---

(۱) څوک چي دا اذکار د خوب خای ته د راتگ په وخت کي

ووايي، نو دا هغه لره د يو خادم به هم غوره دي.

بخاري (فتح الباري ۷/۷۱)، مسلم ۴/۲۰۹۱

(۲) مخکيني تخريج دي وکتل شي. (ژباړن)

(۳) مخکيني تخريج دي وکتل شي. (ژباړن)

الْحَبِّ وَالتَّوْبَى، وَمُنْزَلِ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ.
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ.
 اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ
 فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ
 شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ، اقْضِ عَنَّا
 الدَّيْنَ، وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ» (١)

❁ الهي! د اوو آسمانونو پروردگاره! د لوی
 عرش پروردگاره! زمونږ پروردگاره! او د هر
 شي * پروردگاره! د دانې * او زني * چوونکيه! د
 تورات او انجيل او فرقان نازلونکيه! پناه غواړم په
 تا سره د هر هغه شي * له شر نه چې تندي * يې تا

---

(١) مسلم ٤/٢٠٨٤

نیولی دی^(۱)، الهی! ته اول بی، له تا نه مخکې څه نشته، او ته آخر بی، له تا نه وروسته څه نشته، او ته (په یقیني دلائلو سره) بښکاره بی، له تا نه بل زیات بښکاره نشته، او ته (د ذات په لحاظ) له (نورو نه) پټ بی، او له تا نه هیڅ شی پټ نه دی^(۲)، له مونږ نه قرض لیري کړې، او له فقر نه مو (وساتې)، شتمن (مو) کړې.

۱۰۸-۱۰- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا

(۱) یعنی. ستا په قبضه او قدرت کې دی. (ژباړن)

(۲) اخیرنی څلور جملې د مفهوم او معنی په لحاظ ترجمه شويدي، نه د الفاظو په لحاظ.

تحفة الأحوذی بشرح جامع الترمذی ۳۳۲۲ نمبر حدیث، عون المعبود شرح سنن أبي داود ۴۳۹۲ نمبر حدیث دي وکتل شي. (ژباړن)

وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا
مُؤْوِي»^(۱).

⊗ توله ستاینه هغه الله لره ده چي مونږ ته
بي خوراک* او خنباک* راکړي، او له شر نه
بي ساتلي یو، او مونږ ته بي د اوسیدو* خای
راکړی، خومره ډیر خلک داسي شته چي دوی
لره د شر نه ساتونکی، او د اوسیدو خای
ورکونکی نشته.

۱۰۹-۱۱- «اللَّهُمَّ عَالَمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ،
فَاطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ،
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي،

---

(۱) مسلم ۴/۲۰۸۵

وَمَنْ شَرَّ الشَّيْطَانِ وَشَرِكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي
سُوءًا، أَوْ أَجْرُهُ إِلَى مُسْلِمٍ»^(١).

✽ ترجمه بی مخکی شویده. [۸۵ نمبر ذکر دي

وکل شي]

۱۱۰-۱۲- ﴿الم﴾ السجده سورت، او

(تبارک الذي) سورت به وایي^(۲).

۱۱۱-۱۳- «اللَّهُمَّ أَسَلَمْتُ نَفْسِي

إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي
إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لَا

---

(۱) ابو داود ۳۱۷/۴، صحيح الترمذي ۱۴۲/۳

(۲) ترمذي، نسائي، صحيح الجامع ۲۵۵/۴

(۳) کله چي د خوب کولو اراده وکړې نو د لمانځه د اوداسه په

شان اودس وکړه، او بيا پر بني اړخ* پريوزه*، او داسي ووايه:

... الحديث.

مَلَجًا وَلَا مَنَجًا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ
الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ»^(۱).

❁ الهي! ما خپل ځان تا ته تسليم ڪر، او
خپل ڪار مي تا ته وسپاره*، او خپل مخ مي تا ته
وگرځاوه*، او خپله شا مي تا ته تڪيه ڪره^(۲)،
پداسي حال ڪي چي ستا له عذاب نه ڌار لرم، او
ستا و رحمت ته اميد لرم، بيله تا نه بل هيڻخ د
نجات او پناه ڄاي نشته، ايمان مي راور ستا پر
هغه ڪتاب چي تا نازل ڪري، او ستا پر هغه

---

(۱) بيغمبر ﷺ هغه ڇا ته چي دا اذڪار ي وويل داسي وفرمايل: ڪه

چيري مر شي، نو مسلمان به مر شي.

بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۱۳)، مسلم ۴/۲۰۸۱.

(۲) يعني ٽوله تڪيه او اعتماد مي پر تا دي. (ژبارن)

پيغمبر چي تا (مونڙ ته) استولى دى.

۴۹- په خوب کي له يوې ږږي* نه بلي ږږي ته

اوبنلو دعا

۱۱۲- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ، رَبُّ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ»^(۱).

⊙ بيله يو او غالب الله نه بل د عبادت وړ*

معبود* نشته، د آسمانونو او ځمکي او د هغو په

مينځ کي مخلوقاتو پروردگار دى، د زور او

غلبې څښتن دى، بخښونکى دى.

---

(۱) دا دوعا به هغه وخت وايي چي په شپه کي له يوه اړخ* نه بل

اړخ ته واوړي.

حاکم ۵۴۰/۱ صحيح کړى، او ذهبي موافقه ورسره کړيده،

سائي په «عمل اليوم والليلة» کي، او ابن السني روايت

کړيدى، صحيح الجامع ۲۱۳/۴

۳۰- په خوب کي د نا آرامۍ او له ويري سره

مخامخ کيدلو دعا

۱۱۳- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ
غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ
وَأَنْ يَحْضُرُون»^(۱).

⊗ زه پناه غواړم د الله په بشپړ* کلام
سره د هغه له غضب او عذاب نه، او د هغه
د بندګانو له شر نه، او د شيطانانو له
وسوسو نه، او لدې نه چي (شيطانان) ما ته
راشي^(۲).

---

(۱) ابو داود ۱۲/۴، صحيح الترمذي ۱۷۱/۳.

(۲) يعني ما ته په لمانځه کي يا د قرآن په تلاوت او بل عبادت کي

راشي، او فکر مي بلي خوا ته واړوي. (ژباړن)

۳۱- هغه څه چي د خوب ليدو نه وروسته

کول پکار دی

۱۱۴-۱- دري ځلي به له چپي خوا نه

لاړي توکي^(۱).

۲- دري ځلي به له شيطان نه، او د هغه څه

له شر نه چي په خوب کي يې ليدلي دی په الله

سره پناه غواړي^(۲).

۳- خپل خوب به چاته نه وايي^(۳).

۴- پر کوم اړخ* چي ویده وي له هغه نه

---

(۱) مسلم ۱۷۷۲/۴

(۲) مسلم ۱۷۷۲/۴، ۱۷۷۳

(۳) مسلم ۱۷۷۲/۴

به بل اړخ ته واوړي ^(۱).

۵- که وغواړي نو پورته دي شي او لمونځ*
دي وکړي ^(۲).

۳۲- د وترو د قنوت دعا

۱۱۶-۱- «اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ،
وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ
لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرًّا مَا قَضَيْتَ، فَإِنَّكَ تَقْضِي
وَلَا يُقْضَىٰ عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ، [وَلَا يَعْرِزُ
مَنْ عَادَيْتَ]، تَبَارَكَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ» ^(۳).

(۱) مسلم ۱۷۷۳/۴

(۲) مسلم ۱۷۷۳/۴

(۳) څلورو اصحاب السنن، احمد، دارمي، حاکم، او بیهقي روایت
کړېدی، او د مربع قوسونو تر مینځ عبارت د بیهقي دی،
صحیح الترمذي ۱/۱۴۴، صحیح ابن ماجه ۱/۱۹۴، ارواء

❁ الهی! د هغو کسانو په جمله کې چې تا
 ورته هدایت کړی، ما ته هم هدایت وکړه، او د
 هغو کسانو په جمله کې چې تا ورته عافیت
 ورکړی ما ته هم عافیت راکړې، ما هم له شر نه
 وساته، او د هغو کسانو په جمله کې چې تا
 محفوظ کړي، ما هم محفوظ کړه، او څه چې
 دي راکړي، په هغه کې راته برکت واچوه، او
 څه چې تا فیصله کړې د هغه د شر نه مي وساته،
 ځکه همدا ته فیصله کونکی یې، او ستا د حکم
 څوک دفع کونکی نشته^(۱)، په رښتیا سره چې

الغلیل د البانی لیکنه ۱۷۲/۲

(۱) دا جمله د مفهوم او معنی په لحاظ ترجمه شویده. (ژباړن)

ته له چا سره دوستي و کړې، هغه به خوار نشي،
 او له چا سره چې دښمني و کړې، هغه به عزتمند
 نشي، ته مبارک ذات يې، او د لويي خښتن يې
 ای زمونږ پروردگار ه.

۱۱۷-۲- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ
 سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ
 مِنْكَ، لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ
 نَفْسِكَ»^(۱).

❁ الهي زه ستا په رضا سره ستا له غضب*
 نه پناه غواړم، او ستا په معافي سره ستا له عذاب*

---

(۱) خلورو اصحاب السنن او احمد روايت کړيدی، صحيح
 الترمذي ۱۸۰/۳، صحيح ابن ماجه ۱۹۴/۱، ارواء الغليل
 ۱۷۵/۲.

نه پناه غوارم، او له تا نه په تا سره پناه غوارم^(۱)،
ستا (د شان سره لائقه) ثنا* نشم ويلای، ته
هماغسي يې چي څنگه تا خپل خان ستايلی دی.
۱۱۸-۳- اللهم إِيَّاكَ نَعْبُدُ، وَلَكَ نُصَلِّي
وَنَسْجُدُ، وَإِلَيْكَ نَسْعَى وَنَحْفَدُ، نَرْجُو رَحْمَتَكَ،
وَنَخْشَى عَذَابَكَ، إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَافِرِينَ مُلْحَقٌ.
اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ، وَنَسْتَغْفِرُكَ، وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْحَمْدَ،
وَلَا نَكْفُرُكَ، وَنُؤْمِنُ بِكَ، وَنَخْضَعُ لَكَ، وَنَخْلَعُ مِنْ
يَكْفُرُكَ»^(۲).

---

(۱) له الله ﷻ نه په الله سره د پناه غوښتلو مقصد: په الله سره دده د
جمالي صفاتو لکه غضب، قهر، جبروت او نورو داسي صفاتو
له آثارو نه پناه غوښتل دي. (زبارن)

(۲) بيهقي په «السنن الكبرى» ۲/۲۱۱ کې روايت كړی، او اسناد
یې صحیح بللی دی، او الباني په ارواء الغلیل ۲/۱۷۰ کې

❁ الهي! خاص ستا عبادت کوو، او خاص
 تا ته لمونځ او سجده کوو، او خاص تا ته در
 دانگو* او گړندي* درځو، ستا د رحمت امید*
 لرو، او ستا له عذاب نه ویريرو، په رښتیا سره
 چي ستا عذاب کفارو ته ورکړه شوی دی، الهي!
 مونږ له تا نه مدد غواړو، او له تا نه بخښنه*
 غواړو، او ستا په خیر سره ستاینه کوو، او ستا نا
 شکري نکوو، او پر تا ایمان لرو، او تا ته عاجزي
 کوو، او له هغه چا نه ليري څو چي ستا نا شکري
 کوي.

وایي. او دا اسناد صحیح دی، او هغه پر عمر باندي موقوف
 دی.

۳۳- د وترو له سلام نه وروسته ذکر

۱۱۹- «سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ» ثلاث مرات

والثالثة يجهرُ بها، ويمدُّ بها صوته، يقول: [«رَبِّ الْمَلَائِكَةِ
وَالرُّوحِ»^(۱) .

❁ پاكي ده (د كائناتو) پاچا لره، پوره

پاكي، د ملائكو او جبريل پروردگار. ادا به دري خلي

وايي، او په دريم خل به هغه په لور او اوږده آواز سره وايي

۳۴- د پريشانۍ او غم (لري كولو) دعا

۱۲۰-۱- «اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ،

---

(۱) نسائي ۲۴۴/۳، دارقطني او نورو روايت كړيدى، او د مربع

قوسونو مينځ كې عبارت د دارقطني ۳۱/۲ زيادت دى، او

اسناد يې صحيح دى، زاد المعاد د شعيب الأرنؤوط او عبد

القادر الأرنؤوط تحقيق ۳۳۷/۱

ابنُ أمتك، ناصيتي بيدك، ماضٍ في حُكْمك، عدلٌ
 في قضاؤك، أسألك بكلِّ اسمٍ هوَ لك، سمَّيتَ به
 نفسك، أو أنزلته في كتابك، أو علَّمته أحدًا من
 خلقك، أو استأثرتَ به في علمِ الغيبِ عندك، أن
 تجعلَ القرآنَ ربيعَ قلبي، ونورَ صدري، وجلاءَ
 حزني، وذهابَ همِّي»^(١).

❁ الهي! زه ستا بنده، ستا د بنده زوی،

ستا د مینخی* زوی یم، زما تندی* ستا په لاس
 کي دی، ستا حکم پر ما جاري دی، ستا فیصله
 زما په حق کي عادلانه* ده، ستا په هغه ټولو
 نومونو سره له تانه سوال کوم، چي تا خپله خپل

---

(١) احمد ١/٣٩١، او البانی هغه صحیح بللی دی.

خان په هغه نوموړی* دی، او یا دي په خپل کتاب
 کي نازل کړیدی، او یا دي خپل مخلوق نه چا
 ته بنودلی دی، او یا دي په خپل غیبي علم کي له
 خان سره ساتلی دی، (پدي ټولو در نه سوال
 کوم) چي ته قرآن زما د زړه پسرلی*، او د سيني
 روښنايي، او د غمونو ورکونکی، او د پريشانيو*
 ختمونکی وگرځوي.

۱۲۱-۲- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ
 وَالْحَزَنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ وَضَلَعِ
 الدَّيْنِ وَغَلْبَةِ الرَّجَالِ»^(۱).

---

(۱) بخاري ۱۵۸/۷، يمسفر ۱۰۰ به دا دعا ډيره وبله. بخاري (فتح
 الباري ۱۱/۱۷۳) دي وکتل شي.

☉ الهي! زه په تا سره پناه غواړم له پریشانی
 او غم نه، او له کمزورتیا (سستی) او لټی* نه، او
 بخیل توب* او بی زړه توب* نه، او د قرض له
 زیاتیدو او د خلکو له غلبې موندلو نه.

۳۵- د بی قراری دعا

۱۲۲-۱- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا
 إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ
 السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ»^(۱).

☉ بل د عبادت وړ* معبود* نشته بيله هغه
 الله نه چې لوی او حلیم لرونکی دی ، بل د
 عبادت وړ* معبود* نشته بيله هغه الله نه چې د

(۱) بخاري ۷/۱۵۴، مسلم ۲۰۹۲.

لوی عرش خبستن دی، بل د عبادت وړ* معبود*
نشته بيله هغه الله نه چي د آسمانونو او ځمکي
پروردگار دی، او د عزتمند عرش پروردگار دی.

۱۲۳-۲- «اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا

تَكُنِّي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»^(۱).

❁ الهي! زه ستا د رحمت امید لرم، نو زما

نفس ته مي د سترگي د رپ* په اندازه هم مه
پریږده، او زما کارونه ټول راته اصلاح کړې،
بيله تانه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

---

(۱) ابو داود ۳۲۴/۴، احمد ۴۲/۵، او الباني په صحيح ابی داود
۹۵۹/۳ کې د هغه اسناد صحيح بللی دی.

۱۲۴-۳- «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ»^(۱).

⊗ بيله تانه بل د عبادت وړ * معبود * نشته،
پاک یې ته، په رښتیا سره زه له ظالمانو نه یم.

۱۲۵-۴- «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا»^(۲).

⊗ الله الله زما پروردگار دی، له هغه سره
هیڅ شی شریک نه بولم.

۳۶- د دښمن او حکمران * سره مخامخ کیدو * دعا

۱۲۶-۱- «اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ،

---

(۱) ترمذي ۵۲۹/۵، حاکم ۵۰۵/۱، او هغه یې صحیح بللی، او

ذهبی موافقه ورسره کړیده، صحیح الترمذي ۱۶۸/۳

(۲) ابو داود ۸۷/۲، صحیح ابن ماجه ۳۳۵/۲

وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ»^(۱).

❁ الهی! مونږ تا د دوی مقابلي ته ګرځوو،

اوپه تا سره د دوی د شر نه پناه غواړو.

۱۲۷-۲- «اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي، وَأَنْتَ

نَصِيرِي، بِكَ أَجُولُ، وَبِكَ أَصُولُ، وَبِكَ أُقَاتِلُ»^(۲).

❁ الهی! ته زما مټ یې، او ته مې مددګار

یې، ستا (په قدرت) سره ګرځم را ګرځم، او (په

دښمن باندې) حمله کوم، او جنګیږم.

۱۲۸-۳- «حَسْبُنَا وَنِعْمَ الْوَكِيلُ»^(۳).

---

(۱) ابو داود ۸۹/۲، حاکم ۱۴۲/۲، او هغه یې صحیح بللی، او

ذهبي ورسره موافقه کړېده.

(۲) ابو داود ۴۲/۳، ترمذي ۵۷۲/۵، صحیح الترمذي ۱۸۳/۳.

(۳) بخاري ۱۷۲/۵.

❁ الله مونږ ته بس او ڪافي ڏي، او هغه ٻنهن
ڪار ساز ڏي.

۳۷- د حکمران * د ظلم نه د ويري دعا

۱۲۹-۱- «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ
وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَارًا مِنْ فُلَانِ بْنِ
فُلَانٍ، وَأَحْزَابِهِ مِنْ خَلِيقِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ
مِنْهُمْ، أَوْ يَطْفِئِي، عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ»^(۱).

❁ الهي، اي ڏ اوو آسمانونو پروردگارو! او
د لوی عرش پروردگارو! زما ڀارو پناهگاه شي

---

(۱) بخاري په «الأدب المفرد» ۷۰۷ نمبر حديث کي روايت
ڪريدي، او الباني په «صحيح الأدب المفرد» ۵۴۵ نمبر
حديث کي هغه صحيح بللي ڏي.

لدي نه چي فلانکي د فلانکي زوی، او د هغه
 ډلي -چي ستا د مخلوقاتو نه دي- پر ما زیاتي او
 تجاوز* وکړي، چا ته چي ته پناه ورکړې هغه
 غالبه دی، او ډیره لویه ده ستاینه ستا، او بيله تا نه
 بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۱۳۰-۲- «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ
 جَمِيعًا، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ بِاللَّهِ الَّذِي
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمُمْسِكُ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ أَنْ يَقَعْنَ
 عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، مِنْ شَرِّ عَبْدِكَ فُلَانٍ،
 وَجُنُودِهِ وَأَتْبَاعِهِ وَأَشْيَاعِهِ، مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ، اللَّهُمَّ
 كُنْ لِي جَارًا مِنْ شَرِّهِمْ، جَلَّ تَنَائُوكَ وَعَزَّ جَارُكَ،

وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ» [ثلاث مرات] (۱).

✽ الله ڏير لوی دی، الله له خپل ټول مخلوق نه زورور دی، الله له هغه چا نه ڏير زورور دی له کوم نه چي زه ويريرم* او خطر احساسوم، په هغه الله سره پناه غوارم کوم چي بيله هغه نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، او (هغه ذات) چي ټينگونکي داوو آسمانونو دی لدې نه چي بي دده له اجازې او حکم نه پر ځمکه راولویري، (پناه غوارم) ستا د فلانکي بنده له شر نه، او د هغه له انسي او جني پيروانو او

---

(۱) بخاري «الأدب المفرد» ۷۰۸ نمبر حديث کي روايت کړيدی، او الباني په «صحيح الأدب المفرد» ۵۴۶ نمبر حديث کي هغه صحيح بللی دی.

لبنکرو نه، الهي! د دوی له شر نه زما لپاره
پناهگاه شي، او ډیره لویه ده ستاینه ستا، او
مبارک دی نوم ستا، او بیله تا نه د عبادت وړ*
معبود* نشته. [درې خلی*]

۳۸- د بنمن ته بپرا* کول

۱۳۱- «اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ
الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ
وَزَلِّزْلُهُمْ»^(۱)

❁ الهي! ای د کتاب نازلونکیه! ای ژر*
حساب کونکیه! (د دبنمانو) ډلو ته ماتي*
ورکړې، الهي! ته ماتي* ورته ورکړې، او (خمکه

---

(۱) مسلم ۱۳۶۲/۳.

بي تر پنبو* لاندي) ولرزوي* .

۳۹- د کوم قوم نه چي ويره* لري، دا دعا به

وايي

۱۳۲- «اللَّهُمَّ اكْفِنِهِمْ بِمَا شِئْتَ»^(۱) .

❁ الهي! څنگه چي ته غواړي هماغسي مي

د هغوی له شر نه وساتي.

۴۰- څوک چي ايمان کي شک وکړي هغه دعا

۱۳۳-۱- په الله سره به پناه غواړي^(۲) .

۲- کوم شي کي چي شک وي هغه کي

به بيا فکر* نکوي^(۳) .

---

(۱) مسلم ۲۳۰۰/۴

(۲) بخاري (فتح الباري ۳۳۶/۶)، مسلم ۱۲۰/۱

(۳) بخاري (فتح الباري ۳۳۶/۶)، مسلم ۱۲۰/۱

۱۳۴-۳- يَقُولُ: «آمَنْتُ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ»^(۱).

❁ او وایي به: پر الله او د هغه پر پیغیرانو

مي ایمان راوړی دی.

۱۳۵-۴- يَقْرَأُ قَوْلَهُ تَعَالَى: ﴿هُوَ الْأَوَّلُ

وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

الحديد: ۱۳^(۲).

❁ دا آیت به وایي: هغه (یعني الله) اول

دی، او آخر دی، او ظاهر دی، او باطن دی، او

هغه په هر څه پوه* دی.

---

(۱) مسلم ۱/۱۱۹-۱۲۰.

(۲) ابو داود ۴/۳۲۹، او البانی په صحیح ابی داود ۳/۹۶۲ کې

د هغه اسناد حسن بللی دی.

۴۱- دقرض ادا ۶ کولو دعا

۱۳۶-۱- «اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ»^(۱).

❁ الهي! ستا په حلالو مي ستا له حرامو وساتي، او ستا په فضل مي بيله تا نه بل چا نه بي نيازه* کړې.

۱۳۷-۲- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبَخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ»^(۲).

❁ الهي! زه له پريشانۍ او غم نه، او له

---

(۱) ترمذي ۵/۵۶۰، صحيح الترمذي ۳/۱۸۰.

(۲) بخاري ۷/۱۵۸.

کمزورتیا (سستی) او لتی* نه، او بخیلی* او بی
زړه توب* نه، او د قرض زیاتیدو او د خلکو له
غلبې موندلو نه په تا سره پناه غواړم.

۴۴- په لمانځه او تلاوت کې د وسوسې دعا

۱۳۸- «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ،
وَأَتَّقُ عَلَى يَسَارِكُ» (تلاوت^(۱)).

❁ له رټل شوي شيطان نه په الله سره پناه

غواړم.

او بیا دي و چپ* طرف ته (لاړي) تف

کړي. (درې ځلي)

---

(۱) مسلم ۱۷۲۹/۴ له عثمان بن ابی العاص رضی الله عنه نه روایت
کړیدی، او په هغه کې داسې راغلي دي: ما همداسې وکړه،
نو الله جل جلاله هغه له ما نه لیري کړه.

۴۳- چا ته چي يو ڪار مشڪل شي ڊ هغه دعا

۱۳۹- «اللهم لا سهلَ إلا ما جعلته سهلاً،

وأنتَ تجعلُ الحزنَ إذا شئتَ سهلاً»^(۱).

❁ اهي! هيڃ آسان شي نشته، مگر هغه چي

ته بي آسان ڪري، او ته چي وڃواري سخت او
ڪران آسانوي.

۴۴- ڇوڪ چي گناه وڪري. هغه به داسي کوي

۱۴۰- داسي بنده به نه وي چي گناه

وڪري، او بيا په بنه توڳه* اودس وڪري، او بيا

---

(۱) صحيح ابن حبان ۲۴۲۷ نمبر حديث (موارد)، ابن السني

۳۵۱ نمبر حديث، او حافظ وايي: دا حديث صحيح دي. او

عبد القادر الأرنؤوط هم هغه د نوي د اذڪارو په تحقيق ص

۱۰۶ کي هغه صحيح بللي دي.

پاڅيرې* دوه ركعته لمونځ* وكړي، او بيا له الله نه
بخښنه وغواړي، مگر دا چې الله به ورته بخښنه
او عفو وكړي^(۱).

۴۵- د شيطان او د هغه د وسوسو د ليري كولو

دعاگانې

۱۴۱- په الله ﷻ سره له شيطان نه پناه
غوښتل^(۲).

۱۴۲- آذان كول^(۳).

۱۴۳- ذكر كول، او د قرآن تلاوت

---

(۱) ابو داود ۸۶/۲، ترمذي ۲۷۵/۲، او الباني په صحيح ابې
داود ۲۸۳/۱ كې هغه صحيح بللى دى.

(۲) ابو داود ۲۰۶/۱، ترمذي، صحيح الترمذي ۷۷/۱، او د
المؤمنون سورت، ۹۸-۹۹ آيتونه دي وكتل شي.

(۳) مسلم ۲۹۱/۱، بخاري ۱۵۱/۱.

کول^(۱).

۴۶- کله چي يي د خوښي خلاف کار پيښ شي، او

يا له کوم کار نه عاجز شي، داسي به وايي

۱۴۴- «قَدَرَ اللهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ»^(۱).

---

(۱) (پیغمبر ﷺ فرمائي) خپلو کورونو څخه هديرې* مه جوړوي،
شیطان له هغه کور نه تېستی چې په هغه کې د بقرې سورت
ویل کېږي.

مسلم ۵۳۹/۱. او له هغو شیانو نه چې شیطان شړي* او لري
کوي یې د سهار او ماښام اذکار، د ووده کیلو او وینیدو
اذکار، او کور او مسجد ته ننوتلو او له هغه نه وتلو اذکار، او
نور شرعي اذکار لکه آیت الکرسي د خوب په وخت کې، د
بقرې د سورت آخیرني دوه آیتونه. او څوک چې «لا إله إلا
الله وحده لا شریک له، له الملک، وله الحمد، وهو علی کل
شیء قدير» سل ځلي ووايي، نو دا به په هغه ټوله ورځ کې
دده لپاره له شیطان نه د ساتلو وسیله وي. او همدارنگه آذان
هم شیطان شړي او لري کوي یې.

❁ الله (دا کار) په ازلي تقدير کي
(همداسي) ليکلی وو، او څنگه چې يې وغوښتل
هماغسي يې وکړل.

۴۷- د پيدا شوي ماشوم* مور او پلار ته مبارکي

ورکول. او د هغې جواب

۱۴۵- «بَارَكَ اللهُ لَكَ فِي الْمَوْهُوبِ لَكَ،

---

(۱) (پيغمبر ﷺ فرمايي) قوي مسلمان له کمزوري مسلمان نه الله ته زيات غوره* دی، او په دواړو کي خير شته، په هغه څه حرص او کوښښ وکړه چې تاته گټه لري، او له الله ﷻ نه مرسته وغواړه، او مه عاجزه کيږه، او که يو څه درته پيښ شي، نو داسي مه وايه: چې که داسي مې کړي وای، نو داسي به شوي وای، بلکه داسي ووايه: چې الله ﷻ (همدا زما) په تقدير کي ليکلي وه، او څه يې چې وغوښتل ويې کړل، ځکه «لَوْ» (يعني: «که چيري» کلمه استعمالول او ويل) دشيطان کارونو ته لاره* خلاصوي*. مسلم ۲۰۵۲/۴.

وَشَكَرْتَ الْوَاهِبَ، وَبَلَغَ أَشُدَّهُ، وَرَزَقْتَ بَرَّةً»،
ويردّ عليه المهنأ فيقول: «بَارَكَ اللهُ لَكَ وَبَارَكَ
عَلَيْكَ، وَجَزَاكَ اللهُ خَيْرًا، وَرَزَقَكَ اللهُ مِثْلَهُ، وَأَجْزَلَ
ثَوَابِكَ»^(١).

❁ الله دي ستا په دركړل شوي (ماشوم)
كي برکت واچوي، او (د هغه) د ورکونکي
شکر اداء کړې، او ماشوم دي خپل قوت ته
ورسپړي، او د هغه نيکي* دي په نصيب شه.
او د ماشوم والدين به په جواب کي داسي
وايي: الله دي تا ته برکت درکړي، او پر تا دي

---

(١) الاذکار د نووي ليکنه ص ٣٤٩، صحيح الاذکار د سليم الهلالي
ليکنه ٧١٣/٢

برکت کنبیردی، او الله دي تا ته نيکه جزا
(ثواب) درکړي، او همداسي ماشوم دي در په
برخه* کړي، او ثواب دي تا ته زيات کړي.

۴۸- د ماشومانو د حفظ او امان لپاره دعا

۱۴۶- كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُعَوِّذُ الْحَسَنَ
وَالْحُسَيْنَ يَقُولُ: «أُعِيدُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ
كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ»^(۱).

ﷺ رسول الله ﷺ به د حسن او حسين لپاره
پناه غوښتله، او داسي به يې ويل^(۲): ستاسو دواړو
لپاره زه د الله په کامل کلام سره له هر شيطان،

---

(۱) بخاري ۱۱۹/۴، له ابن عباس رضي الله عنهما نه روايت
کړيدی.

(۲) يعنې د هغوی د حفاظت لپاره به يې دا دعا کوله. (ژباړن)

او زهرناک (حيوان) نه، او له هري آفت او ضرر
رسونکي سترگي نه پناه غواړم.

۴۹- د بيمار د پوښتي په وخت هغه ته دعا

۱۴۷-۱- «لَا بَأْسَ، طَهُورٌ إِنْ شَاءَ

اللَّهُ»^(۱).

✽ څه پروا نشته، (دا بيماري) که الله

وغواړي (ستا د گناهونو) د پاکوالي سبب به وي.

۱۴۸-۲- «أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ

الْعَظِيمِ، أَنْ يَشْفِيكَ» اسبع مراتب^(۲).

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۰/۱۱۸).

(۲) (بيغمير ﷺ فرمايي) داسې مريض به نه وي چې اجل يې نه وي

راغلی، او يو مسلمان بنده يې پوښتي ته راشي او دا (پورتنی)

دعا اووه ځلي ووايي، مگر دا چې روغ به شي.

ترمذي، ابو داود، صحيح الترمذي ۲/۲۱۰، صحيح الجامع

۱۸۰/۵.

❁ له هغه لوی او عظمت والا الله نه سوال
 کوم چې د لوی عرش څښتن دی، چې تا لره
 شفا او روغتیا درکړي. اووه ځلې

۵۰- د بیمار* د پوښتني کولو فضیلت

۱۴۹- قال ﷺ: «إِذَا عَادَ الرَّجُلُ أَخَاهُ

الْمُسْلِمَ مَشَى فِي خِرَافَةِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَجْلِسَ، فَإِذَا
 جَلَسَ غَمَّرَتْهُ الرَّحْمَةُ، فَإِنْ كَانَ غُدُوَّةً صَلَّى عَلَيْهِ
 سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُمْسِيَ، وَإِنْ كَانَ مَسَاءً
 صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُصْبِحَ»^(۱).

❁ پیغمبر ﷺ فرمایي: کله چې یو سړی

(۱) ترمذي، ابن ماجه، احمد، صحيح ابن ماجه ۱/۲۴۴،
 صحيح الترمذي ۱/۲۸۶، او احمد شاكر هغه صحيح
 بللی دی.

د خپل (بیمار) مسلمان ورور پوښتني ته ورځي، نو دی د جنت په میوو کې روان وي تر څو چې کښيني*، کله چې کښيني نو په رحمت کې پټ شي، که (دا وخت) سهار* وي نو اويا زره ملائکي* به ده ته دعا کوي، تر څو چې ماښام* کېږي، او که (دا وخت) ماښام وي، نو اويا زره ملائکي به ده ته دعا کوي تر څو چې سهار کېږي.

۵۱- د ژوند نه نا امیده بیمار* دعا

۱۵۰-۱- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي
وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى»^(۱).

(۱) بخاري ۱۰/۷، مسلم ۱۸۹۳/۴

❁ الهي! ما ته بخسنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او د لوړ مقام والا پيغمبرانو سره مي يو ځای کړې.

۱۵۱-۲- جَعَلَ النَّبِيُّ ﷺ عِنْدَ مَوْتِهِ يُدْخِلُ يَدَيْهِ فِي الْمَاءِ فَيَمْسَحُ بِهِمَا وَجْهَهُ وَيَقُولُ : «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، إِنَّ لِلْمَوْتِ لَسَكْرَاتٍ»^(۱).

❁ پيغمبر ﷺ د خپل مرګ په وخت کي خپل لاسونه په اوبو کي وهل او بيا به يې خپل مخ په هغه مسه* کاوه، او ويل به يې: بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، په رښتيا سره چي

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۸/۱۴۴)، او په هغه کي د مسواک ذکر هم شويدي.

مرگ ڊيري سختي لري.

۱۵۲-۳- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ
لَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»^(۱).

❁ بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود *
نشته، الله ډير لوی دی، بيله يو الله نه بل د
عبادت وړ * معبود * نشته، يو دی، بيله الله نه بل د
عبادت وړ * معبود * نشته، يو دی، شريك نلري،
بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود * نشته، هغه لره

---

(۱) ترمذي، ابن ماجه، او الباني هغه صحيح بللی دی، صحيح

الترمذي ۱۵۲/۳، صحيح ابن ماجه ۳۱۷/۲

باچاهي ده، هغه لره پوره ستاينه ده، بيله الله نه بل
د عبادت وړ* معبود* نشته، او نشته طاقت او
قوت (د گناه نه د ساتلو* او د نيكيو د کولو) د
يو الله په مدد او توفيق سره.

۵۲- ځکندن* حالت کي سړي ته يادونه

۱۵۳- (بيغمبر ﷺ فرمايي) د چا چي آخري

خبره «لا إله إلا الله» وي، نو جنت ته به داخل
شي^(۱)

۵۳- چا ته چي مصيبت رسيدلى وي. د هغه دعا

۱۵۴- «إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ اجْرِنِي

فِي مُصِيبَتِي، وَأَخْلِفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا»^(۲)

---

(۱) ابو داود ۱۹۰/۳، صحيح الجامع ۴۳۲/۵

(۲) مسلم ۶۳۲/۲

❁ بي شڪه چي مونڊر الله لره يو، او هغه ته ورتلونكي يو، اي الله ما ته زما په مصيبت كي اجر راڪړي، او د هغه په بدل كي ما ته له هغه نه ښه راڪړي.

۵۴- د مړي سترگي بندولو په وخت دعا

۱۵۵- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِفُلَانٍ (باسمه) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ، وَاخْلُفْهُ فِي عَقْبِهِ فِي الْغَابِرِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَاْفْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنَوِّرْ لَهُ فِيهِ»^(۱).

❁ اي الله! و فلانكي (نوم به يي واخلي) ته بخښنه وکړې او د هدايت شويو کسانو په جمله

---

(۱) مسلم ۶۳۴/۲.

کي بي درجه لوڙه ڪڙي، او د هغه باز مانده گانو
 لپاره له هغه نه وروسته سرپرست اوسي، او مونڙ او
 ده ته بخښنه وڪڙي اي د مخلوقاتو پروردگار! او
 قبري ورته پراخ، او روښانه* ڪڙي.

۵۵- مري ته په جنازه کي دعا

۱۵۶-۱ - «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ
 وَاعْفُ عَنَّهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسَلْهُ
 بِالْمَاءِ وَالتَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ
 الثُّوبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدَلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ،
 وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخَلْهُ
 الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وَعَذَابِ النَّارِ]»^(۱).

(۱) مسلم ۲/۶۶۳.

❁ اې الله! ده ته بخښنه وکړې او رحم پر*
 وکړې، او عافیت ورله ورکړې، او عفوه ورته
 وکړې، او غوره میلمستیا یې وکړې، او د داخلیدو
 ځای یې پراخه کړې، او په اوبو او واوره او ږلۍ
 سره یې وویښخې، او له گناهونو نه یې داسې پاک
 کړې لکه څنگه چې دې سپینه جامه له خړو* نه
 پاکه کړېده، او (د دنیا) له کور نه غوره کور، او له
 کورنۍ نه یې غوره کورنۍ، او له ښځې نه یې غوره
 ښځه ورکړې، او جنت ته یې داخل کړې، او د قبر
 له عذاب او د دوزخ له عذاب نه یې وساتې.

۱۵۷-۲- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحِينَا وَمِيتِنَا،

وَشَاهِدِنَا وَعَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا،
 اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَيَّ الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ

مِنَّا قَتَوْتُهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا
تُضِلَّنَا بَعْدَهُ»^(۱).

❁ ای الله، زمونږ ژوندي ته، او مړي ته، او
حاضر ته، او غائب ته، او واره ته، او لوی ته، او نر
ته، او بنځي ته بخښنه وکړې، ای الله! له مونږ نه
چې چا ته ژوند ورکړي، نو د اسلام سره ژوند
ورکړه، او له مونږ نه چې چا ته مرگ راولي، نو له
ایمان سره یې مړ کړې، ای الله! د دې مړي له اجر
نه مو مه محرومه وې، او له هغه نه وروسته مو مه
گمراه* کوې.

---

(۱) ابن ماجه ۱/۴۸۰، احمد ۲/۳۶۸، صحيح ابن ماجه ۱/۲۵۱

۱۵۸-۳- «اللَّهُمَّ إِنَّ فُلَانَ بْنَ فُلَانَ فِي
 ذِمَّتِكَ وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ،
 وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاعْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، إِنَّكَ أَنْتَ
 الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»^(۱).

❁ ای الله! په رښتیا سره فلانکی د فلانکی
 زوی ستا په حفظ او ستا په پناه کې دی، نو د قبر له
 آزمایش نه، او د دوزخ* له عذاب نه یې وساتې، او
 ته د وفا او پیمان څښتن* یې، نو هغه ته بخښنه
 وکړې، او رحم پر* وکړې، بیشکه ته بخښونکی
 بی حده مهربان یې.

۱۵۹-۴- «اللَّهُمَّ عَبْدُكَ، وَأَبْنُ أُمَّتِكَ، اِحْتِاجُ

---

(۱) ابن ماجه، صحيح ابن ماجه ۱/۲۵۱، ابو داود ۳/۲۱۱

إِلَى رَحْمَتِكَ، وَأَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ، إِنْ كَانَ مُحْسِنًا
فَرِّدْ فِي حَسَنَاتِهِ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ»^(۱).

❁ الهي! ستا بنده، او ستا د مینځي* زوی
دی، ستا رحمت ته محتاج دی، او ته بی له عذابولو
نه بی نیازه* بی، که نیک عمله وي نو نیکی بی
نوري هم زیاتي کرې، او که گنهکاره وي نو عفو
ورته وکرې.

۵۶- ماشوم ته د هغه په جنازه کي دعا

۱۶۰-۱- «اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ
الْقَبْرِ»^(۲)، [وإن قال] «اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا وَذُخْرًا

---

(۱) حاکم ۳۵۹/۱، او هغه بی صحیح بللی، او ذهبی ورسره
موافقه کریده، احکام الجنائز د البانی لیکنه ص ۱۲۵
(۲) سعید بن المسیب وایی. په ابو هریره پسی می پر یوه ماشوم

لوالديه، وشفيعاً مُجَاباً، اللهم ثَقُلْ به مَوَازِينَهُمَا وَأَعْظِمْ
 به أَجُورَهُمَا، وَأَلْحِقْهُ بِصَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ، وَاجْعَلْهُ فِي كَفَالَةِ
 إِبْرَاهِيمَ، وَقِهِ بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ الْجَحِيمِ، وَأَبْدَلْهُ، دَاراً
 خَيْراً مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ
 لِأَسْلَافِنَا، وَأَفْرَادِنَا، وَمَنْ سَبَقَنَا بِالْإِيمَانِ» [فحسناً] ^(۱).

❁ الهي! د قبر له عذاب نه بي وساتي.

[او که دا دعا ووايي نو بهتره به وي:]

باندې (د جنازې) لمونځ وکړ، چې هيڅ ګناه يې نه وه کړې، او
 وامي وریده چې ويل يې... باقي حديث.
 مالک په موطا ۲۸۸/۱ کې، ابن ابې شيبه په مصنف ۲۱۷/۳،
 او بيهقي ۹/۴ روايت کړېدی، او شعيب الأرنؤوط د شرح
 السنة للبخاري په تحقيق ۳۵۷/۵ کې د هغه اسناد صحيح بللی
 دی.

(۱) المغني د ابن قدامه ۴۱۶/۳، الدروس المهمة لامة الأمة د علامه
 عبد العزيز بن باز رحمه الله ليکنه ص ۱۵.

الهي! ته يې د خپل مور او پلار لپاره مخکښ*
 او ذخيره، او د قبول شوي شفاعت خاوند
 وگرځوې، الهي! د ده په ذريعه يې د مور او پلار (د
 اعمالو) تلي* درنې کړې، او اجر و نه يې زيات کړې،
 او له نیکو مسلمانانو سره يې يو ځای کړې، او د
 ابراهيم عليه السلام په ضمانت کي يې وگرځوې، او په
 خپل رحمت سره يې د دوزخ له عذاب نه وساتي،
 او (د دنيا) له کور نه غوره کور، او له کورنۍ نه يې
 غوره کورنۍ ورکړې، الهي! و هغو کسانو ته بخښنه
 وکړې چي له مونږ نه مخکي تللي دي، او کوم چي
 له مونږ نه مخکي مومنان تير شوي دي.

۱۶۱-۲- «اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا، وَسَلْفًا،

وَأَجْرًا»^(۱).

❁ الهي! ته يي زمونږ لپاره مخکښن*، او اجر
(جوړونکي) وگرځوې.

۵۷- د تعزيت دعا

۱۶۲- «إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أُعْطِيَ، وَكُلَّ
شَيْءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُّسَمًّى، فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ»^(۲).
[وإن قال] «أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ، وَأَحْسَنَ عَزَاءَكَ،

---

(۱) حسن (بصري) به پر ماشوم د فاتحې سورت لوست، او ويل به
يې: ... باقي حديث.

بغوي په شرح السنة ۳۵۷/۵ کې، عبد الرزاق په مصنف کې
په ۶۵۸۸ نمبر حديث کې، او بخاري په كتاب الجنائز کې
مُعَلَّق روایت کړيدی، ۶۵ باب قراءة فاتحة الكتاب على الجنائز
. ۱۱۳/۲.

(۲) بخاري ۸۰/۲، مسلم ۶۳۶/۲.

وَعَفَرَ لِمَيْتِكَ» [فحسن] (۱).

❁ الله لره دي څه چي يې واخيستل، او هغه لره دي څه چي ورکوي، او هر څه دده په نزد تر ټاکلي * نيتي * پوري دي... او بنايي چي صبر وکړې او (له الله ﷻ) نه ثواب وغواړې. او که دا ووايي نو غوره * به وي: الله دي تا لره لوی اجر درکړي، او تا لره دي بڼه تسلي درکړي، او ستا مړي ته دي بخښنه وکړي.

۵۸- مړي بخولو وخت کي دعا

۱۶۳- «بِسْمِ اللَّهِ، وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ

---

(۱) الاذکار د نووي ليکنه ص ۱۲۶.

اللَّهُ» (۱)

❁ د الله په نوم سره، او د پیغمبر ﷺ په سنت
(په قبر ته داخلو).

۵۹- د مري بنخولو* وروسته دعا

۱۶۴- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ، اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ» (۲)

❁ الهي! هغه ته بخښنه وکړې، الهي! ته يې (په

---

(۱) ابو داود ۳/۳۱۴ په صحيح سند سره، او احمد په دي لفظ
سره: «بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ» په صحيح سند روايت
کړيدی.

(۲) پیغمبر ﷺ به چي کله د مري له بنخولو نه فارغ شو، نو په قبر
به يې ودرید، او ويل به يې: خپل ورور ته (له الله نه) بخښنه
وغواړی، او د هغه لپاره (په سوال و جواب کې) د ثابت قدمی
دعا وکړی، ځکه له هغه نه همدا اوس پوښته کېږي.
ابو داود ۳/۳۱۵، حاکم ۱/۳۷۰، او هغه يې صحيح بللی،
او ذهبي ورسره موافقه کړیده.

سوال و جواب کي) ثابت قدمه لري.

۶۰- د قبرونو د زيارت کولو دعا

۱۶۵- «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ،
[وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ]، أَسْأَلُ اللَّهَ
لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ»^(۱).

❁ اي ددي خايونو اوسيدونكو مومنانو او
مسلمانانو! پر تاسو دي سلام وي، او كه ان شاء الله
مونږ هم په تاسو پسې يو، او الله جَلَّ جَلَالُهُ دي زمونږ په

---

(۱) مسلم ۶۷۱/۲، ابن ماجه په پورتنی الفاظو سره ۴۹۴/۱ له
بریده رضي الله عنه نه روایت کړیدی، او د مربع قوسونو په مینځ کي
عبارت د مسلم ۶۷۱/۲ روایت دی له عائشه رضي الله عنها
نه.

مخکینو او وروستیو رحم وکړي، زه خان لره او
تاسو لره له الله ﷻ نه عافیت غواړم.

۶۱- د باد (سیلی) التلو په وخت دعا

۱۶۶-۱- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ
بِكَ مِنْ شَرِّهَا»^(۱).

❁ الهي! له تا نه د دې (باد) د خیر سوال
کوم، او له شر نه یې په تا سره پناه غواړم.

۱۶۷-۲- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا
فِيهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسَلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ
مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُرْسَلَتْ بِهِ»^(۲).

---

(۱) ابو داود ۳۲۶/۴، ابن ماجه ۱۲۲۸/۲، صحيح ابن ماجه
۳۰۵/۲.

(۲) مسلم ۶۱۶/۲، بخاري ۷۶/۴.

❁ اهي! زه له تانه د دې (باد) د خير سوال
 کوم، او دهغه څه د خير سوال در نه کوم چي په
 هغه کي دي، او کوم خير چي له ځان سره يي
 راوړي دي، او په تا سره پناه غواړم د هغه له شر نه،
 او دهغه څه له شر نه چي په هغه کي دي، او له هغه
 شر نه چي له ځان سره يي راوړي دي.

۶۲- د تالندي * دعا

۱۶۸- «سُبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ،
 وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ»^(۱)

---

(۱) عبد الله بن الزبير رضي الله عنه چي به كله د تالندي * آواز واوریده، نو
 خبري به يي بندي کړې، او ويل به يي: ... باقي حديث.
 موطا ۹۹۲/۲، او الباني وايي: (ددې حديث) اسناد صحيح او
 موقوف دی.

❁ پاک دی هغه ذات چي تالنده* او ملاحکي

د هغه له ويري نه د هغه حمد او ثنا او تسبيح وايي.

۶۳- د استسقاء* لپاره خو دعاګاني

۱۶۹-۱- «اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيئًا

مَرِيئًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلًا غَيْرَ آجِلٍ»^(۱).

❁ الهي! پر مونږ باران وه وروې، نجات

ورکونکي، مزه دار، وابنه شنه کونکي، فائده

رسونکي، ضرر نه رسونکي، ژر کيدونکي، نه

خنډيدونکي.

۱۷۰-۲- «اللَّهُمَّ أَغْنِنَا اللَّهُمَّ أَغْنِنَا اللَّهُمَّ

---

(۱) ابو داود ۳۰۳/۱، او الباني په صحيح ابی داود ۲۱۶/۱ کې

هغه صحيح بللی دی.

أَعْنَتَا»^(۱).

☉ الهي! پر مونږ باران وه وروي، الهي! پر
مونږ باران وه وروي، الهي! پر مونږ باران وه وروي.
۱۷۱-۳ - «اللَّهُمَّ اسْقِ عِبَادَكَ، وَبَهَائِمَكَ،
وَأَنْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ»^(۲).

☉ الهي! خپل بنده ګان، او خپل څاروي*
خړوب کړه، او خپل رحمت خپور کړه، او خپل مړ
بښار ژوندي کړه.

۶۴- د باران وريدو په وخت کي دعا

۱۷۲- «اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا»^(۳).

---

(۱) بخاري ۱/۲۲۴، مسلم ۲/۶۱۳.

(۲) ابو داود ۱/۳۰۵، او الباني په صحيح ابی داود ۱/۲۱۸ هغه
حسن بللی دی.

(۳) بخاري (فتح الباري ۲/۵۱۸).

❁ الهي! د خير او فائدي باران (بي کړې).

۶۵- د باران اورينلو وروسته دعا

۱۷۳- «مُطَرِنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ»^(۱).

❁ د الله ﷻ په فضل او رحمت سره پر مونږ

باران وه وريد.

۶۶- د آسمان شين کيدو دعا

۱۷۴- «اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى

الْأَكَامِ وَالظَّرَابِ وَبُطُونِ الْأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ»^(۲).

❁ الهي! زمونږ په شاوخوا (بي وه وروه)، او

نه پر مونږ باندي، الهي! پر غرو رغونو او د خوړونو

په مينځونو، او د ونو شنه کيدلو ځايونو کي بي

---

(۱) بخاري ۱/۲۰۵، مسلم ۱/۸۳.

(۲) بخاري ۱/۲۲۴، مسلم ۲/۶۱۴.

وه وروه.

۶۷- د نوي مياشتي ليدو دعا

۱۷۵- «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ
وَالْإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا
وَتَرْضَى، رَبَّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ»^(۱).

❁ الله جل جلاله ډير لوی دی، الهي! ته دغه (نوي
مياشت) پر مونږ باندي راوخيژوه، له امن او ايمان
سره، او له سلامتيا او اسلام سره، او له توفيق سره
وهغه څه ته چي ته يې خوښوي، (اي مياشتي!)
زمونږ او ستا پروردگار الله دی.

---

(۱) ترمذي ۵۰۴/۵، دارمي په خپلو الفاظو سره ۳۳۶/۱، صحيح
الترمذي ۱۵۷/۳.

۶۸- د روزه ماتي په وخت کي دعا

۱۷۶-۱- «ذَهَبَ الظَّمَأُ، وَابْتَلَّتْ العُرُوقُ،

وَتَبَّتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ»^(۱).

◉ تنده ولاړه*، او رښونه لاندې* شول، او که

الله جل جلاله و غواړي اجر حاصل شوی دی.

۱۷۷-۲- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي

وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي»^(۲).

◉ الهي! زه ستا په هغه رحمت سره چي هر

څه ته رسيدونکی دی، له تا نه سوال کوم چي ماته

---

(۱) ابو داود ۳۰۶/۲ او نورو روايت کړيدی، صحيح الجامع
۲۰۹/۴.

(۲) ابن ماجه ۵۵۷/۱، له عبد الله بن عمرو رضي الله عنه د دعاگانو نه يې
روايت کړيدی، او حافظ د الاذکار په تخريج کي هغه حسن
بللی دی، شرح الاذکار ۳۴۲/۴.

بخښنه وکړې.

٦٩- د پوهې خورلو نه مخکې دعا

١٧٨-١- (پيغمبر ﷺ فرمايي) کله چې له

تاسو نه څوک خوراک کوي، نو «بِسْمِ اللَّهِ» دي ووايي، او که يې په (د خوراک) په اول کې (بسم الله) هير شول، نو داسې دي ووايي: «بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ» يعني: په اول او آخر کې د الله ﷻ په نامه (سره خوراک کوم) ^(١).

١٧٩-٢- «مَنْ أَطْعَمَهُ اللَّهُ الطَّعَامَ فَلْيَقُلْ:

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ، وَأَطْعِمْنَا خَيْرًا مِنْهُ، وَمَنْ سَقَاهُ اللَّهُ

---

(١) ابو داود ٣/٣٤٧، ترمذي ٤/٢٨٨، صحيح الترمذي ٢/١٦٧.

لَبْنَا فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ، وَزِدْنَا مِنْهُ»^(۱).

❁ (بيغمبر ﷺ فرمايې) چا ته چي الله ﷻ

خواره ورکړي^(۲)، نو داسې به وايي: الهي! مونږ ته

پدې (خوارو*) کي برکت واچوې، او له هغه نه ښه

(خواره) راکړې.

او په چا چي الله ﷻ شوي* وڅښي*، نو

داسې به وايي: الهي! مونږ ته په هغه کي برکت

واچوې، او مونږ ته نور هم زيات راکړې.

۲۰- له خوراک نه وروسته دعا

۱۸۰-۱- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا

---

(۱) ترمذي ۵۰۶/۵، صحيح الترمذي ۱۵۸/۳.

(۲) يعني: خوراک وکړي، يا څه وخورې. (ژباړن)

وَرَزَقْنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ»^(۱).

✽ پوره ستاینه ده هغه الله لره چي په ما یې دا خواره* وخورل، او هغه یې پرته زما د کوم توان او طاقت نه ما ته راکړل^(۲).

۱۸۱-۲- «الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا، طَيِّبًا،

مُبَارَكًا فِيهِ، غَيْرَ [مَكْفِيٍّ، وَلَا] مُودِّعٍ، وَلَا مُسْتَعْتَبٍ
عَنْهُ رَبَّنَا»^(۳).

✽ ټوله ستاینه الله لره ده، ستاینه ډیره زیاته،

پاکه، او با برکته، نه پوره کیدونکې، او نه

---

(۱) بیله نسائي نورو اصحاب السنن روایت کړېدی، صحیح الترمذي ۱۵۹/۳.

(۲) یعنی: بیله کوم تکلیف او ستړیا نه یې په ډیره آسانی سره ما ته راکړه. (ژباړن)

(۳) بخاري ۶/۲۱۴، ترمذي په خپلو الفاظو سره ۵/۵۰۷.

پرينودونکې، او له هغه نه نه مُستغني * کيدونکې
ستاينه، اې زمونږ پروردگار!.

۷۱- کوربه ته د ميلمه دعا

۱۸۲- «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِي مَا رَزَقْتَهُمْ، وَاعْفِرْ
لَهُمْ وَأَرْحَمْهُمْ»^(۱).

❁ الهي! تا چي دوی ته څه ورکړي په هغه
کي برکت واچوي، او هغوی ته بخښنه وکړي، او
پر ورحميرې.

۷۲- څوک چي په چا اوبه وڅښي، او يا يې د

څښولو اراده وکړي، هغه ته دعا

۱۸۳- «اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي، وَأَسْقِ مَنْ

---

(۱) مسلم ۱۶۱۵/۳.

سَقَانِي»^(۱).

❁ الهي! ته خواږه ورکړه هغه چا ته چې ما ته
يې خواږه را کړه، او خړوبه کړه* هغه څوک چې
زه يې خړوبه کړم.

۷۳- د چا په کور کې د روژه مات

په وخت کې دعا

۱۸۴- «أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ
طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ، وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ»^(۲).

---

(۱) مسلم ۱۲۶/۳.

(۲) ابو داود ۳۶۷/۳، ابن ماجه ۵۵۶/۱، نسائي په «عمل اليوم
والليلة» ۲۹۶-۲۹۸ نمبر حديث کې روايت کړيدی، او دا
خبره يې په صراحت کړيده چې پيمغبر ﷺ به کله د کوم
کوروال سره روژه ماته کړه دا به يې ويل. او الباني په صحيح
ابي داود ۷۳۰/۲ کې هغه صحيح بللی دی.

⊗ تاسو کره دي روزہ دار* روزہ ماته کړي،
او ستا ډوډۍ- دي نيکان* وخوري، او ملاحکي دي
درته دعا وکړي.

۲۴- د روزہ دار* دعا چي کله خواړه حاضر شي

او روزہ ماته نکړي

۱۸۵- (بيغمبر ﷺ فرمايي) کله چي له تاسو نه
څوک دعوت شي، نو دعوت دي قبول کړي، که
يې روزہ وه، نو دعا دي (ورته) وکړي، او که يې
روزہ نه وه، نو ډوډۍ- دي وخوري^(۱).

---

(۱) مسلم ۱۰۵۴/۲.

۲۵- ڪلهه جي روزه دار ته ڇوڪ بکنخل * وکري.

نو دی به داسي ورته وايي

۱۸۶- زه روزه یم، زه روزه یم^(۱).

۲۶- د اولنی میوی لیدو دعا

۱۸۷- «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا

فِي مَدِينَتِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي
مُدُنِنَا»^(۲).

❁ الهي! زمونڙ په ميوه کي راته برکت

واچوڻ، او زمونڙ په بناڙ کي راته برکت واچوڻ،

او زمونڙ په «مد» کي راته برکت واچوڻ، او زمونڙ

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۴/۱۰۳)، مسلم ۲/۸۰۶.

(۲) مسلم ۲/۱۰۰۰.

په «صاع»^(۱) کې راته برکت واچوې.

۷۷- د ترچيدلو * دعا

۱۸۸- (بيغمبر ﷺ فرمايې) كله چې له تاسو نه
څوك وترچيري*، نو ودي وايي: «الْحَمْدُ لِلَّهِ»
يعني: ټوله ستاينه الله لره ده، او هغه بل كس او
ملگري به ورته وايي: «يَرْحَمُكَ اللَّهُ» يعني: الله جَلَّالَهُ
دي پر تا رحم وكړي، چې كله يې «يرحمك الله»
وويل، نو (هغه بل به ورته) وايي: «يَهْدِيكُمْ اللَّهُ
وَيُصَلِّحُ بِأَلْسِنَتِكُمْ»^(۲) يعني: الله دي تا ته هدايت
وكړي، او الله دي ستا احوال او كار سم كړي.

---

(۱) مد او صاع د وزن دوې پيمانې دي. (ژباړن)

(۲) بخاري ۱۲۵/۷.

۷۸- کله چي کافر وترچيري داسي به ورته وايي

۱۸۹- «يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بِالْكُمُ»^(۱).

☉ الله دي تاسو ته هدايت وکړي، او الله دي

ستاسو احوال او کار سم کړي.

۷۹- واده کونکي ته دعا

۱۹۰- «بَارَكَ اللَّهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ

بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ»^(۲).

☉ الله دي تا لره برکت درکړي، او پر تا دي

برکت وکړي، او تاسو دواړه دي په خير سره يو

---

(۱) ترمذي ۸۲/۵، احمد ۴۰۰/۴، ابو داود ۳۰۸/۴، صحيح

الترمذي ۳۵۴/۲

(۲) بيله نسائي نه نورو اصحاب السنن روايت کړيدی، صحيح

الترمذي ۳۱۶/۱.

خای کړي.

۸۰- د واده کولو او سورلي* اخیستلو دعا

۱۹۱- «إِذَا تَزَوَّجَ أَحَدُكُمْ امْرَأَةً، أَوْ إِذَا اشْتَرَى خَادِمًا فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ، وَإِذَا اشْتَرَى بَعِيرًا فَلْيَأْخُذْ بِذِرْوَةِ سَنَامِهِ وَلْيَقُلْ: مِثْلَ ذَلِكَ»^(۱).

❁ (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چې له تاسو نه

څوک له یوې بنځي سره واده وکړي، او یا مری* واخلي، نو داسې به وایي: الهي! زه له تانه ددې د

---

(۱) ابو داود ۲/۲۴۸، ابن ماجه ۱/۶۱۷، صحیح ابن ماجه ۳۲۴/۱

خير سوال کوم، او د هغه څه د خير سوال درنه
کوم په کوم چي تا هغه پيدا کړيده، او پناه غواړم په
تا سره ددې له شر نه، او له هغه شر نه په کوم چي
تا هغه پيدا کړيده.

او چي کله اوبس واخلي نو د بوک * څوکه
به يې نيسي او مخکيني دعا به وکړي.

۸۱- **خپلي بنخي سره کوروالی * نه مخکي دعا**

۱۹۲- «بِاسْمِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ جَنَّبْنَا الشَّيْطَانَ،

وَجَنَّبَ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا»^(۱).

❁ د الله په نوم، الهي! ته مو له شيطان نه ليري

کړې، او شيطان (زمونږ) له هغه (اولاد) نه ليري

---

(۱) بخاري ۱۴۱/۶، مسلم ۱۰۲۸/۲.

کړې چې تا مونږ ته راکړیدی.

۸۲- د قهر او غوسې په وخت دعا

۱۹۳- «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»^(۱).

☉ زه په الله سره له رتل شوي شيطان نه پناه

غواړم.

۸۳- د مصيبت زده ليدو په وخت دعا

۱۹۴- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ

بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلًا»^(۲).

☉ ټوله ستاينه هغه الله لره ده چې زه يې ساتلی

يم له هغه څه نه چې ته يې پرې اخته کړي يې، او ما

---

(۱) بخاري ۹۹/۷، مسلم ۲۰۱۵/۴

(۲) ترمذي ۴۹۳/۵، ۴۹۴/۵، صحيح الترمذي ۱۵۳/۳

ته بي پر خپلو ډيرو مخلوقاتو فضيلت او غوره والى
راکړيدى.

۸۴- د مجلس دعا

۱۹۵- عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ كَانَ يُعَدُّ لِرَسُولِ اللَّهِ
ﷺ فِي الْمَجْلِسِ الْوَاحِدِ مِائَةَ مَرَّةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَقُومَ
«رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَثَبِّ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ
الْغَفُورُ»^(۱).

❁ له ابن عمر رضي الله عنهما نه روايت دى
چي وايي: پيغمبر ﷺ به په يوه مجلس كې په شمار
سل خلي دا (دعا) ويله: اى خدا پروردگاره! بخښنه

---

(۱) ترمذي او نورو روايت كړيدى، صحيح الترمذي ۱۵۳/۳،
صحيح ابن ماجه ۳۲۱/۲ او الفاظ د ترمذي دي.

راته وکړې، او توبه مي قبوله کړې، په رښتيا سره
چي ته ښه توبه قبلونکي، ډير بخښونکي يې.

۸۵- د مجلس کفارہ*

۱۹۶- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»^(۱).

❁ الهي! په پاکی سره یادوو تا، او پوره ستاینه
کوو ستا، زه شاهدي* ورکوم، چي بيله تا نه بل د

---

(۱) اصحاب السنن روایت کړیدی، صحیح الترمذی ۱۵۳/۳، او
له عائشه رضي الله عنها نه روایت دی چي وايي. یغمیر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ به
په هيڅ داسي يو مجلس کي نه کښيناسته، او نه به يې قرآن
لوسته، او نه به يې لمونځ کاوه، مگر هغه په دغه (پورتيو) کلماتو
سره ختم کړي.. باقي حديث.

نسائي په «عمل اليوم والليلة» ۳۰۸ نمبر حديث کي، احمد
۷۷/۶ روایت کړیدی، او دکتور فاروق حماده د «عمل اليوم
والليلة» په تحقيق ص ۲۷۳ کي هغه صحيح بللی دی.

عبادت و پر * معبود * نشته، زه له تا نه بخښنه غواړم،
او تا ته توبه كوم.

۸۶- څوك چي چا ته ووايي: «غفر الله لك»^(۱) نو

هغه ته به داسي وايي

۱۹۷- «وَلَكَّ»^(۲).

❁ او تا ته دي هم (الله بخښنه وکړي).

۸۷- څوك چي له تا سره ښه وکړي، هغه ته دعا

۱۹۹- «جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا»^(۳).

❁ الله دي تا لره خير (او نيك اجر) درکړي.

---

(۱) ترجمه: الله دي تا ته هم بخښنه وکړي. (ژباړن)

(۲) احمد ۸۲/۵، نسائي «عمل اليوم والليلة» ص ۲۱۸، ۴۲۱ نمبر

حديث، د دكتور فاروق حماده تحقيق كې روايت كړيدى.

(۳) ترمذي ۲۰۳۵ نمبر حديث، صحيح الجامع ۶۲۴۴، صحيح

الترمذي ۲۰۰/۲.

۸۸- په څه چي د دجال (له فتنې) نه

خان سانگي شي

۱۹۹- (بيغمبر ﷺ فرمايي) چا چي د كهف د

سورت اولني لس آياتونه ياد كړل، له دجال نه به
ورغورل* شي^(۱).

او (همدارنگه) په هر لمانځه كې د وروستۍ

ناستي د «التحيات» نه وروسته په الله سره د دجال
له فتنې نه پناه غوښتل^(۲).

۸۹- څوك چي چاته ووايي: «إِنِّي أُحِبُّكَ فِي

---

(۱) مسلم ۱/۵۵۵، او په بل روايت ۱/۵۵۶ كې د كهف دسورت
آخري (لس) آيتونه بنودل شويدي.

(۲) ددي كتاب ۵۵ نمبر حديث، او ۵۶ نمبر حديث دي وكتل
شي.

الله»^(۱) . هغه ته به داسي وايي

۲۰۰- «أَحَبُّكَ الَّذِي أَحَبَّتَنِي لَهُ»^(۲) .

☉ هغه ذات دي در سره محبت وکړي چې

تا د هغه لپاره زما سره محبت کړیدی.

۹۰- څوک چې خپل مال تا ته وړاندي کړي.

هغه ته دعا

۲۰۱- «بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ»^(۳) .

☉ الله دي تاته ستا په عيال او مال کي برکت

واچوي.

---

(۱) يعني: زه درسره د الله لپاره محبت لرم. (زبان)

(۲) ابو داود ۳۳۳/۴، او الباني په صحيح سنن ابي داود ۹۶۵/۳

کي د هغه استاد حسن بللي دی.

(۳) بخاري (فتح الباري ۸۸/۴).

۹۱- د قرض د اداء کولو په وخت قرض

ورکونکي ته دعا

۲۰۲- «بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلْفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ»^(۱).

❁ الله دي تاته ستا په عيال او مال کي برکت واچوي، په رښتيا سره چي د قرض بدله په ستاينه او اداينه سره وي.

۹۲- له شرک نه د ويري* دعا

۲۰۳- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ»^(۲).

---

(۱) نسائي «عمل اليوم والليلة» ص ۳۰۰، ابن ماجه ۸۰۹/۲،

صحيح ابن ماجه ۵۵/۲

(۲) احمد ۴۰۳/۴ او نورو روايت کړيدی، صحيح الجامع ۲۳۳/۳

❁ اهي! زه په تا سره پناه غوارم لدينه چي زه
 په پوهه ستا سره شريک جوړ کړم، او بخښنه غوارم
 له هغه څه نه چي زه پري نه پوهيرم.

۹۳- هغه چا ته دعا چي تا ته ووايي: «بَارَكَ اللهُ
 فِيكَ»^(۱)

۲۰۴- «وَفِيكَ بَارَكَ اللهُ»^(۲)

❁ او الله دي په تا کي هم برکت واچوي.

۹۴- د بد شگومي* بد کيلو دعا

۲۰۵- «اللَّهُمَّ لَا طَيْرَ إِلَّا طَيْرُكَ، وَلَا خَيْرَ إِلَّا

، صحيح الترغيب والترهيب د الباني ليکنه ۱۹/۱

(۱) يعني: الله دي په تا کي برکت واچوي. (ژباړن)

(۲) ابن السني ص ۱۳۸، ۲۷۸ نمبر حديث، الوابل الصيب د ابن

القيم ليکنه ص ۳۰۴، د بشير محمد عيون تحقيق.

خَيْرُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ»^(۱).

❁ الهي! بد شگومي* يوازي ستا لخوا نه (او) ستا په حکم سره) ده، او خير ټول ستا لخوا نه دی، او بيله تانه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۹۵- د سپريدو دعا

۲۰۶- «بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ ﴿سُبْحَانَ الَّذِي

---

(۱) احمد ۲/۲۲۰، ابن السني ۲۹۲ نمبر حديث، او الباني په الأحاديث الصحيحة ۳/۵۴، ۱۰۶۵ نمبر حديث کي هغه صحيح بللی دی.

او نیک فالي د پیغمبر ﷺ خوښیدله، او چي کله به یې له کوم سړي نه ښه خبره واوریده، او خوښه به یې شوه، نو داسي به یې ويل: ستا نیک فال مو ستا له خولې نه واخیست. ابو داود، احمد، او الباني په الأحاديث الصحيحة ۲/۳۶۳ کي هغه د ابو الشیخ په حواله په «أخلاق النبي ﷺ» ص ۲۷۰ کي صحيح بللی دی.

سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١﴾
 الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ،
 اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ، إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي
 فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنتَ»^(١).

❁ د الله په نامه سره، الله لره پوره ستاینه ده،

پاک دی هغه ذات چې مونږ ته یې دا (سپرلی) تابع
 کړیده، او مونږ د هغه مهاروونکي* نه یو، او مونږ
 خپل پروردگار ته بیرته تلونکي یو، الله لره پوره
 ستاینه ده، الله لره پوره ستاینه ده، الله لره پوره ستاینه
 ده، الله ډیر لوی دی، الله ډیر لوی دی، الله ډیر لوی
 دی، په پاکی سره یادوو تا اې الله، ما پر خپل خان
 زیاتی* کړیدی، نو ماته بخښنه وکړې، چې په رښتیا

---

(١) ابو داود ٣٤/٣، ترمذي ٥٠١/٥، صحيح الترمذي ١٥٦/٣

سره بيله تانه بل خوك گناهونه نشي بخنبلاي* .

۹۶ - سفر دعا

۲۰۷- «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ،

﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ﴾ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا
الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا
سَفَرَنَا هَذَا، وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي
السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ
وَعَثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي
الْمَالِ وَالْأَهْلِ» [وَإِذَا رَجَعَ قَالَهُنَّ وَزَادَ فِيهِنَّ:] «آيُونَ،
تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ»^(۱) .

❁ الله پير لوی دی، الله پير لوی دی، الله

---

(۱) مسلم ۹۹۸/۲

ڊير لوى دى، الله لره پوره ستاينه ده، پاڪ دى هغه
 ذات چي مونڙ ته يي دا (سورلي) تابع ڪريده، او
 مونڙ د هغه مهاروونڪي* نه يو، اهي! مونڙ پڊي سفر
 ڪي له تانه د نيڪي او پرهيزگاري، او دداسي عمل
 سوال ڪوو چي تاته خوبش وي، اهي! ته مونڙ ته دا
 سفر آسانه ڪري، او اوڙدوالي يي راته لند ڪري،
 اهي! ته په سفر ڪي ملگري، او په ڪور ڪي
 سرپرست يي، اهي! زه په تاسره پناه غوارم د سفر د
 سختي نه، او له خوار حالت نه، او مال او عيال ته له
 ناوره* بيرته ستيلو* نه.

او چي ڪله له سفر نه بيرته راستيدونڪي وي
 نو همدا دعا به وايي، او ورسره به دا هم وايي: بيرته
 راتلونڪي، توبه ايستونڪي، عبادت ڪونڪي، د خپل

پروردگار ستایونکی* یو.

۹۷- کلي يا بنار ته ننوتلو دعا

۲۰۸- «اللهم ربَّ السموات السبع وما
أظللنَّ، وربَّ الأَرْضِينَ السَّبْعِ وما أَقْلَلنَّ، وربَّ
الشیاطینِ وما أَضَلَلنَّ، وربَّ الرِّیاحِ وما ذَرَّینَ، أَسأَلُكَ
خیرَ هذهِ القَرْیَةِ، وخیرَ أهلِها، وخیرَ ما فیها، وأَعُوذُ
بِكَ مِنْ شَرِّها، وَشَرِّ أهلِها، وَشَرِّ ما فیها»^(۱).

❁ الهي! د اوو آسمانونو او د هغو تر سیوري*
لاندي (مخلوقاتو) پروردگاره!، او د اوو ځمکو او

---

(۱) حاکم ۱۰۰/۲، او هغه یې صحیح بللی دی، او ذهبي ورسره
موافقه کړېده، ابن السني ۵۲۴ نمبر حدیث، او حافظ
د الاذکار په تخریج ۱۵۴/۵ کې هغه حسن بللی دی، او ابن
باز وايي. نسائي هغه په حسن سند سره روایت کړیدی، تحفة
الاخيار ص ۳۷

د هغو برسیره (مخلوقاتو) پروردگاره! او د شیطانانو
 او په هغوی سره گمراه شویو (مخلوقاتو)
 پروردگاره! او د بادونو* او په هغوی سره د الوزول
 شویو (مخلوقاتو) پروردگاره! زه ددې کلي خیر، او
 د هغه د اوسیدونکو خیر، او د هغه څه خیر درنه
 غواړم کوم چي په هغه کي دي، او په تا سره پناه
 غواړم د هغه له شر نه، او د هغه د اوسیدونکو له
 شر نه، او د هغه څه له شر نه کوم چي په هغه کي
 دي.

۹۸- بازار ته ننوتلو دعا

۲۰۹- «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ
 الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لَا

يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»^(۱).

❁ بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود * نشته،

يو دی، شریک نلري، هغه لره پاچاهي او غوره ستاينه ده، ژوند وړکوي، او مرگ راوي، او هغه (همیشه) ژوندی دی، مرگ نلري، خیر دده په لاس کي دی، او هغه پر هر څه قادر او برلاسی دی.

۹۹- د سپرلي غورخيدو په وخت دعا

۲۱۰- «بِسْمِ اللَّهِ»^(۲).

❁ د الله په نامه سره.

---

(۱) ترمذي ۲۹۱/۵، حاکم ۵۳۸/۱، او الباني په صحيح ابن ماجه ۱۲/۲، او په صحيح الترمذي ۱۵۲/۳ کي هغه حسن بللی دی.

(۲) ابو داود ۲۹۶/۴، او الباني په صحيح ابی داود ۹۴۱/۳ کي هغه صحيح بللی دی.

۱۰۰- د مسافر دعا و مقیم* ته

۲۱۱- «أَسْتَوْدِعُكُمُ اللَّهَ الَّذِي لَا تَضِيعُ
وَدَائِعُهُ»^(۱).

☉ هغه الله ته دي سپارم، چي هغه ته سپارل
شوي نه ضائع* کيږي.

۱۰۱- د مقیم* دعا مسافر ته

۲۱۲-۱- «أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ
وَأَخَوَاتِيَمَ عَمَلِكَ»^(۲).

☉ زه ستا دين، او ستا امانت، او ستا د
کارونو انجام* الله ته سپارم.

۲۱۳-۲- «زَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ،

---

(۱) احمد ۴۰۳/۲، ابن ماجه ۹۴۳/۲، صحيح ابن ماجه ۱۳۳/۲

(۲) احمد ۷/۲، ترمذي ۴۹۹/۵، صحيح الترمذي ۱۵۵/۲

وَيَسِّرْ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ»^(۱).

❁ الله دي در ته د پرهيزگاری-توبنه در کړي،
او الله دي ستا گناه وبخښي، او چيرته چي يې (الله
دي) درته نيکي آسانه کړي.

۱۰۲- په سفر کي تکبير او تسبيح

۲۱۴- جابر رضي الله عنه وايي: کله چي به پورته ختو
نو «اللَّهُ أَكْبَرُ» به مو وایل، او کله چي به ښکته
کيدو نو «سُبْحَانَ اللَّهِ» به مو ويل^(۲).

۱۰۳- د سهار* په وخت د مسافر دعا

۲۱۵- «سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ وَحُسْنِ بَلَاتِهِ
عَلَيْنَا، رَبَّنَا صَاحِبِنَا، وَأَفْضَلُ عَلَيْنَا، عَائِذًا بِاللَّهِ مِنْ

---

(۱) ترمذي، صحيح الترمذي ۱۵۵/۳.

(۲) بخاري (فتح الباري ۱۵۳/۶).

❁ یو شاهدي ورکونکي (زمونږ) پر ستاينه الله لره، او پر مونږ باندي دهغه د بنو نعمتونو شاهدي ورکړه، اې پروردگاره! زمونږ مل* اوسه، او خپل (بي شماره) نعمتونه (په خپل فضل سره) مونږ ته

(۱) مسلم ۲۰۷۶/۴، او د «سَمِعَ سَامِعٌ» معنی داده: شاهدي ورکړه شاهدي ورکونکي پر ستاينه زمونږ الله لره، او دده پر بنو نعمتونو او ابتلا باندي، او د «سَمِعَ سَامِعٌ» (د روايت) معنی داده: اوريدونکي زما دا خبره نورو ته ورسوله، او دا يې خکه وويل تر خو د سهار په وخت ذکر او دعا کولو ته اشاره وکړي، او «رَبَّنَا صَاحِبِنَا، وَأَفْضَلُ عَلَيْنَا» معنی داده: مونږ (په خپل) حفظ او امان کي ونيسه، او ساتنه مو وکړه، او خپل يې شماره نعمتونه په خپل فضل سره مونږ ته راکړه، او له مونږ نه هر رنگه تکليف او ضرر ليري کړه. شرح النووي ۳۹/۱۷.

راکړه، پناه غواړم^(۱) په الله سره (د دوږخ) له اور نه.

۱۰۴- په سفر یا پرته له سفر نه په یو ځای کې د

کوزیدلو او ودریدلو دعا

۲۱۶- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ

مَا خَلَقَ»^(۲).

☉ د الله په بشپړ * کلام سره د هغه څه له شر

نه پناه غواړم چې (الله) پیدا کړیدی.

۱۰۵- د سفر نه د ستنیدو دعا

۲۱۷- يُكَبِّرُ عَلَى كُلِّ شَرَفٍ ثَلَاثَ تَكْبِيرَاتٍ،

ثُمَّ يَقُولُ: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ

---

(۱) حال په معنی د مصدر دی، او (اعوذ) مقرر دی. (ژباړن)

(۲) مسلم ۲۰۸۰/۴

الْمَلِكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيُونَ،
تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ،
وَتَصَرَ عَبْدُهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»^(۱).

❁ پر هر لور* خای به درې خلی «الله اکبر»
وایي، او بیا به دا دعا کوي: بيله الله نه بل د عبادت
ور* معبود* نشته، یو دی، شریک نلري، هغه لره
پاچاهي او غوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر*
دی، مونږ بیرته راتلونکي، توبه ایستونکي، عبادت
کونکي، یوازي د خپل پروردگار ستایونکي* یو، الله
خپله وعده رښتونې* کړه، او د خپل بنده مرسته یي

---

(۱) پیغمبر ﷺ به چې کله له کومي غزا او یا حج نه بیرته راغی نو دا
اذکار به یې ویل.

بخاري ۱۶۳/۷، مسلم ۹۸۰/۲

وکره، او په یوازي* بي (د کفارو) ډلو ته ماتي
ورکره.

۱۰۶- د خوشحالی او یا خواشینی کار پینیدو

په وخت کي دعا

۲۱۸- کَانَ ﷺ إِذَا أَتَاهُ الْأَمْرُ يَسْرُهُ قَالَ:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ»، وَإِذَا أَتَاهُ
الْأَمْرُ يَكْرَهُهُ قَالَ: «الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ»^(۱).

❁ پیغمبر ﷺ ته چي به کله خوشحالونکی کار

مخې ته راغی، نو داسې به یې ویل: پوره ستاینه هغه
الله لره ده چي په نعمت سره یې نیک کارونه سر ته

---

(۱) ابن السنې په «عمل الیوم والليلة» ۴۹۹/۱ کې هغه روایت
کړی، او صحیح بللی دی، او البانی هم په صحیح الجامع
۲۰۱/۴ کې هغه صحیح بللی دی.

رسيڙي.

او چي ڪله به ناخوبنه ڪار ورته پيڻن شو، نو
داسي به بي ويل: پوره ستاينه الله لره ده په هر حال
ڪي.

۱۰۷- پر بيغمبر ﷺ د درود ويلو فضيلت

۲۱۹-۱- قال ﷺ: «مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلَاةً
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا»^(۱).

• بيغمبر ﷺ فرمائي: شوڪ چي پر ما يو
درود ووايي، نو الله به پر هغه لس خلي رحمت
وليڙي.

۲۲۰-۲- وقال ﷺ: «لَا تَجْعَلُوا قَبْرِي

---

(۱) مسلم ۱/۲۸۸.

عِيدًا، وَصَلُّوا عَلَيَّ، فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ»^(۱).

❁ او ﷺ فرمایي: زما قبر نه ميله مه جوروی،
او پر ما درود و وای، خکه ستاسو درود هر چیري
چی یاست- ما ته رسیري.

۲۲۱-۳- وقال ﷺ: «الْبَخِيلُ مَنْ ذُكِرَتْ
عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ»^(۲).

❁ او ﷺ فرمایي: بخیل* هغه دی، چی زه دده
په وړاندي یاد شم، او پر ما درود ونه وایي.

---

(۱) ابو داود ۲/۲۱۸، احمد ۲/۳۶۷، او البانی په صحیح ابی داود
۲/۳۸۳ کی هغه صحیح بللی دی.

(۲) ترمذی ۵/۵۵۱ او نورو روایت کړیدی، صحیح الجامع ۳/۲۵
صحیح الترمذی ۳/۱۷۷.

۲۲۲-۴- وقال ﷺ: «إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ سَيَّاحِينَ يُبَلِّغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ»^(۱).

✽ او فرمايې: الله لره په ځمکه کې ګرځندويه* فرېستې* دي، چې زما د امت سلام ما ته رسوي.

۲۲۳-۵- وقال ﷺ: «مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ إِلَّا رَدَّ اللَّهُ عَلَيَّ رُوحِي حَتَّىٰ أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ»^(۲).

✽ او فرمايې: هېڅوک پر ما سلام نه کوي، مګر الله ﷻ زما روح ما ته بیرته راګرې، ترڅو

(۱) نسائي، حاکم ۴۲۱/۲، او الباني په صحيح النسائي ۲۷۴/۱ کې هغه صحيح بللی دی.

(۲) ابو داود ۲۰۴۱ نمبر حديث، او الباني په صحيح ابی داود ۳۸۳/۱ کې هغه صحيح بللی دی.

د هغه د سلام جواب* ورکړم.

۱۰۸- سلام خپرول*

۲۲۴-۱- قال ﷺ: «لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى

تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْ لَا أَدْلُكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ، أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ»^(۱).

◉ پیغمبر ﷺ فرمایي: جنت ته نشی تللاى تر

خو مومنان نه شی، او مومنان نشی کیدلای تر خو

خپل مینخونو کي مینه محبت ونلری، نو زه تاسو ته

داسي یو شی* ونه نسایم چي که وکړی، په خپلو

مینخونو کي به مو مینه محبت پیدا شي؟ خپلو

مینخونو کي سلام خپور کړی^(۲).

---

(۱) مسلم ۷۴/۱ او نورو روایت کړیدی.

(۲) یعنی: یو په بل باندي همیشه سلام کوی. (ژباړن)

۲۲۵-۲- (قال ﷺ): «ثَلَاثٌ مَنْ جَمَعَهُنَّ

فَقَدْ جَمَعَ الْإِيمَانَ: الْإِنصَافُ مِنْ نَفْسِكَ، وَبَذْلُ
السَّلَامِ لِلْعَالَمِ، وَالْإِنْفَاقُ مِنَ الْإِقْتَارِ»^(۱).

❁ (بیغمبر ﷺ فرمائی): دري داسی (صفتونه)

دي، چا چي هغه ٿوله ولول نو پوره ايمان يې حاصل
کړ (هغه دادي): په خپل ځان کي انصاف لرل، په
ټولو (خلکو) سلام کول، او د بي وزلتوب* په
حالت کي مصرف کول.

۲۲۶- وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ

عَنْهُمَا: أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ أَيُّ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ قَالَ:
«تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱/۸۲) له عمار رضي الله عنه نه موقوف او معلق
روایت کړيدی.

تَعْرِفُ»^(۱).

❁ او د عبد الله بن عمر رضي الله عنهما نه روايت دی: چې يوه سړي له پيغمبر ﷺ نه پوښتنه * وکړه چې کوم اسلام غوره دی؟^(۲) (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: دا چې (د الله په لار کې) ډوډی ورکړې، او سلام وکړي پر هغه چا چې پيژني يې او که يې نه پيژني.

۱۰۹- د کافر د سلام جواب به څنگه ورکوي

۲۲۷- «إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ فَقُولُوا:

وَعَلَيْكُمْ»^(۳).

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱/۵۵)، مسلم ۱/۶۵

(۲) يعني: په اسلام کې کوم کار له نورو نه غوره دی. (ژباړن)

(۳) بخاري (فتح الباري ۱۱/۴۲)، مسلم ۴/۱۷۰۵.

❁ کله چي اهل کتاب (يهود او نصاری) په تاسو سلام وکړي، نو تاسو (په جواب کي) ورته وواياست: (وعليکم)، يعني: او په تاسو هم.

۱۱۰- د چرگ* د آذان او د خره د هنگاري* په

وخت دعا

۲۲۸- «إِذَا سَمِعْتُمْ صِيْحَ الدِّيْكَهٖ فَاسْأَلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهِ؛ فَإِنَّهَا رَأَتْ مَلَكًا، وَإِذَا سَمِعْتُمْ نَهِيْقَ الْحَمَارِ فَتَعَوَّذُوا بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ؛ فَإِنَّهُ رَأَى شَيْطَانًا»^(۱).

❁ (پيغمبر ﷺ فرمايي) کله چي د چرگ* آذان واورى، نو د الله د هغه د فضل سوال وکړى، ځکه هغه (د آذان په وخت) ملائکه* ليدلې وي، او

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۶/۳۵۰)، مسلم ۴/۲۰۹۲.

چي ڪلهه د خره هنگار واورى، نو په الله سره له
 شيطان نه پناه و غوارى، خڪه چي هغه (د هنگاري په
 وخت) شيطان ليدلى وي.

۱۱۱- په شپه کي د سپيو د غيلو اوريدو

په وخت دعا

۲۲۹- «إِذَا سَمِعْتُمْ بُبَّاحَ الْكَلَابِ وَتَهَيَّقَ
 الْحَمِيرَ بِاللَّيْلِ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْهُنَّ؛ فَإِنَّهُنَّ يَرِينَ مَا لَا
 تَرَوْنَ»^(۱).

❁ (بيغمبر ﷺ فرمايې) ڪلهه چي په شپه کي د

سپيو غيل، او د خرو هنگاري واورى، نو په الله سره

---

(۱) ابو داود ۳۲۷/۴، احمد ۳۰۶/۳، او الباني په صحيح ابي داود
 ۹۶۱/۳ کي هغه صحيح بللى دى.

له هغو نه پناه و غواړی، ځکه هغوی داسې څه ویني
چې تاسو یې نه ویني.

۱۱۲- څوک چې دې بکنځلی وي هغه ته دعا

۲۳۰- قال ﷺ: «اللَّهُمَّ فَأَيَّمَا مُؤْمِنٍ سَبَّيْتَهُ
فَجَعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»^(۱).

❁ الهي! کوم مومن ته چې ما کڅلی دی، نو
هغه ورته د قیامت په ورځ و خائته د نژدیکت سبب
وگرځوي.

۱۱۳- د بل سلمان ستایلو په وخت به داسې وايي

۲۳۱- قال ﷺ: «إِذَا كَانَ أَحَدُكُمْ مَادِحًا

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۷۱)، مسلم ۴/۲۰۰۷، او د مسلم
الفاظ دادي: «فاجعلها له زكاة ورحمة» يعني: هغه دده لپاره د
پاکوالي او رحمت سبب وگرځوي.

صَاحِبُهُ لَا مَحَالَةَ فَلْيَقُلْ: أَحْسِبُ فُلَانًا - وَاللَّهُ حَسِيْبُهُ
وَلَا أَرْكِي عَلَى اللَّهِ أَحَدًا - أَحْسِبُهُ - إِنْ كَانَ يَعْلَمُ
ذَلِكَ - كَذًا وَكَذًا»^(۱).

✽ (بیغمبر ﷺ فرمائی) کله چي له تاسو نه
خوک د خپل ملگري هر و مرو* صفت کول
غواړي، نو داسي دي ووايي: زه (په فلاني) همداسي
گمان کوم، او الله ﷻ د هغه په حال بڼه خبر
دی^(۲)، او د الله په وړاندي د هیچا تزکیه* او د هغه
په سپیڅلتیا* حکم نه کوم^(۳)، زه په هغه داسي

(۱) مسلم ۲۲۹۶/۴.

(۲) دا د اصلي جملې لازمي معنی ده، او له ترجمې سره مناسبه
ده. (ژباړن)

(۳) یعنی: د هیچا په زړه نه یم خبر، او په زړونو عالم یو الله
دی. (ژباړن)

داسي گمان کوم، (دا په هغه وخت کي) چي د هغه
نه خبر وي.

۱۱۴- کله چي د يو مسلمان صفت وشي، نو هغه

به داسي وايي

۲۳۲- «اللَّهُمَّ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَأَعْفِرْ
لِي مَا لَا يَعْلَمُونَ [وَأَجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ]»^(۱).

❁ الهي! ته ما په هغه څه مه نيسه* چي دوی

يې (زما په باره کي) وايي، او ما ته د هغه څه بخښنه
وکړې چي دوی پري خبر ندي، او دوی چي په ما

---

(۱) بخاري په الادب المفرد ۷۶۱ نمبر حديث کي روايت کړی، او
الباني په صحيح الادب المفرد ۵۸۵ نمبر حديث کي هغه
صحيح بللی دی، او د مربع قوسونو تر مينځ عبارت د بيهقي
زيادت دی په شعب الإيمان ۴/۲۲۸ کي له بلي طريقي نه.

خه گمان کوي له هغه نه مي غوره وگرځوي.

۱۱۵- په حج او عمره کي به محرم لبيک

څنگه واي

۲۳۳- «لَيْتَكَ اللَّهُمَّ لَيْتَكَ، لَيْتَكَ لَا شَرِيكَ

لَكَ لَيْتَكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنَّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ
لَكَ»^(۱).

❁ الهي! ستا حکم منلو ته تيار يو، تا لره

شريک نشته، ستا حکم منلو ته تيار يو، په رښتيا

سره چي ټوله ستاينه او د نعمت (شکر) او پاچاهي تا

لره ده، تا لره هيڅ شريک نشته.

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۴۰۸/۳)، مسلم ۸۴۱/۲.

۱۱۶- حجر اسود ته د رارسيدلو په وخت «الله»

اکبر» ويل

۲۳۴- طَافَ النَّبِيُّ ﷺ بِالْبَيْتِ عَلَيَّ بِعَيْرِ كَلِمَا
أَتَى الرُّكْنَ أَشَارَ إِلَيْهِ بِشَيْءٍ عِنْدَهُ وَكَبَّرَ^(۱) .
◉ پيغمبر ﷺ د کعبې نه يې طواف وکړ، او
چې کله به حجر اسود ته راورسيد، نو هغې ته به يې
په کوم شي * چې ورسره وو اشاره وکړه او «الله
اکبر» به يې ووايه.

۱۱۷- د رکن يمني او حجر اسود په مينځ کې دعا

۲۳۵- «رَبَّنَا ءَاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۳/۴۷۶)، او له شي نه مراد لښته * ده،
بخاري (فتح الباري ۳/۴۷۲) دي وکتل شي.

الْآخِرَةَ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»^(۱).

❁ ای زموږ پروردگاره! موږ ته په دنیا کې نیکۍ راکړې، او په آخرت کې نیکۍ راکړې، او د دوږخ له عذاب نه مو وساتې.

۱۱۸- صفا او مروا باندې د ودریدو دعا

۲۳۶- لَمَّا دَنَا ﷺ مِنْ الصَّفَا قَرَأَ ﴿إِنَّ الصَّفَا
وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ»، فَبَدَأُ
بِالصَّفَا فَرَقِي عَلَيْهِ حَتَّى رَأَى الْبَيْتَ فَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ،
فَوَحَّدَ اللَّهَ وَكَبَّرَهُ، وَقَالَ: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا
شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

---

(۱) ابو داود ۱۷۹/۲، احمد ۴۱۱/۳، او بغوي په شرح السنة ۱۲۸/۷ کې روايت کړيدى، او الباني په صحيح ابى داود ۳۵۴/۱ کې هغه حسن بللى دى، او آيت د سورت بقره ۲۰۱ آيت دى.

قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَّهُ، وَتَصَرَ عَبْدُهُ،
 وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»، ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ، قَالَ مِثْلَ
 هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، الْحَدِيثُ، وَفِيهِ: فَفَعَلَ عَلَى الْمَرْوَةِ
 كَمَا فَعَلَ عَلَى الصُّفَا^(١).

❁ ڪله چي به پيغمبر ﷺ و «صفا» ته نڙدي
 شو، نو دا آيتونه به يي ويل: په رنستيا سره چي
 «صفا» او «مروا» د الله ﷻ (د عبادت) له ننبو
 ننبانو نه دي، په هغه څه شروع كوم په كوم چي الله
 شروع كړيده^(٢)، نو په «صفا» يي شروع وكړه، او
 په هغې باندي وخوت* تر څو چي يي كعبه وليدله،

(١) مسلم ٨٨٨/٢.

(٢) يعني: كوم شى چي الله ﷻ په مخكيني آيت كې اول ذكر
 كړيدى، او هغه «صفا» ده. (ژباړن)

نو بيا به يې مخ قبلي ته کړ، او د توحيد کلمه او
 تکبير به يې ووايه، او داسې به يې ويل: بيله* الله نه
 بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو دی، شريک
 نلري، هغه لره پاچاهي او پوره ستاينه ده، او هغه پر
 هر څه قادر* دی، بيله الله نه بل د عبادت وړه
 څوک نشته، يو دی، خپله وعده يې پوره کړه، او د
 خپل بنده سره يې مرسته وکړه، او (د کفارو) ډلو ته
 يې يوازي ماتي ورکړه، او بيا به يې ددې (کلماتو) په
 مينځ کې دعا وکړه، درې ځلي به يې داسې
 وويل... د حديث تر آخره پوري.

او په نومړي* حديث کې راغلي دي: چي په
 «مروا» کې به يې هم د صفا په شان (دعاگانې او
 اذکار) ويل.

۱۱۹- د عرفات په ورځ دعا

۲۳۷- [قال ﷺ] «خَيْرُ الدُّعَاءِ دُعَاءُ يَوْمِ

عَرَفَةَ، وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالتَّيُّونَ مِنْ قَلْبِي: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»^(۱).

❁ (بيغمبر ﷺ فرمايي) له ټولو نه غوره دعا د

عرفات په ورځ دعا ده، او له ټولو نه غوره (ذکر)

چي ما او له ما نه مخکي نورو بيغمبرانو ويلي دي

(دادی): بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته،

يو دی، هيڅ شريک نلري، هغه لره پاچاهي ده، او

---

(۱) ترمذي، او الباني په صحيح الترمذي ۱۸۴/۳ کي، او په الأحاديث الصحيحة ۶/۴ کي هغه حسن بللي دي.

هغه لره غوره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر دی.

۱۴۰- د مشعر حرام^(۱) ذکر

۲۳۸- «رَكِبَ ﷺ الْقَصْوَاءَ حَتَّى أَتَى الْمَشْعَرَ
الْحَرَامَ، فَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ فَدَعَا، وَكَبَّرَهُ، وَهَلَّلَهُ،
وَوَحَّدَهُ، فَلَمْ يَزَلْ وَاقْفًا حَتَّى أَسْفَرَ جَدًّا، فَدَفَعَ رَسُولُ
اللَّهِ ﷺ قَبْلَ أَنْ تَطْلُعَ الشَّمْسُ»^(۲).

✽ پیغمبر ﷺ پر (خپلي اوبسي) «قَصْوَاء»

باندي سپور شو، تر څو چي مشعر حرام ته راغی،
نو قبلې ته به يې مخ کړ، او دعا يې وکړه، او «اللَّهُ
أكبر»، او «لا إله إلا الله»، يې ووايه او الله جلَّ جلاله يې

---

(۱) يعنی: مزدلفه. (ژباړن)

(۲) مسلم ۸۹۱/۲.

په وحدانيت ياد کړې، او تر هغه پوري ولاړ وو تر څو
چې له لمر ختو نه مخکې روښنايي ښه زياته شوه.

۱۲۱- (د شيطانانو ويشتلو په وخت) د هرې شگي*

ويشتلو سره «الله اکبر» ويل

۲۳۹- «يُكَبِّرُ كُلَّمَا رَمَى بِحِصَاةٍ عِنْدَ الْجَمَارِ

الثَّلَاثِ، ثُمَّ يَتَقَدَّمُ، وَيَقِفُ يَدْعُو مُسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةِ رَافِعاً
يَدَيْهِ بَعْدَ الْجَمْرَةِ الْأُولَى وَالثَّانِيَةَ، أَمَّا جَمْرَةُ الْعَقَبَةِ
فَيَرْمِيهَا وَيُكَبِّرُ عِنْدَ كُلِّ حِصَاةٍ وَيَنْصَرِفُ وَلَا يَقِفُ
عِنْدَهَا»^(۱)

❁ د درو جمره* ويشتلو په وخت چې هره

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۵۸۳/۳، ۵۸۴/۳)، او الفاظ يې هلته
وکتل شي، بخاري (فتح الباري ۵۸۱/۳) وکتل شي، او مسلم
هم روايت کړيدی.

شکله* ولي نو «الله اکبر» به وايي، او بيا به لږ وړاندي ځي، او دربري به او قبلې ته به منځمخ لاسونه پورته کوي او دعا به کوي، دا د لومړۍ او دوهمې جمرې* نه وروسته، اما دريمه جمره چي کومه ده، هغه به وُلي، او د هري شکي* سره به «الله اکبر» وايي، او بيا به ځي او د هغې سره به (د دعا لپاره) نه دربري.

۱۲۲- د تعجب او خوشالونکي کار پېښېدو

په وخت دعا

۲۴۰- «سُبْحَانَ اللَّهِ»^(۱).

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱/۲۱۰، ۳۹۰، ۴۱۴)، مسلم ۴/۱۸۵۷

❁ الله لره ټوله پاكي ده.

۲۴۱ - «الله أكبر»^(۱).

❁ الله ډير لوی دی.

۱۲۲- چا ته چي خوشحاليونکي خبر راشي، نو

خه به کوي

۲۴۲ - كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا أَتَاهُ أَمْرٌ يَسْرُهُ أَوْ

يُسْرُهُ بِهِ خَرَّ سَاجِدًا شُكْرًا لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى^(۲).

❁ پيغمبر ﷺ ته چي به کله داسي خبر راغي

چي په هغه به خوشحاليده، او يا د بل چا لپاره د

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۴۴۱/۸)، صحيح الترمذي ۱۰۳/۲، ۲/

۲۳۵، مسند احمد ۲۱۸/۵.

(۲) بيله نسائي نورو اصحاب السنن روايت کړيدی، صحيح ابن

ماجه ۲۳۳/۱، ارواء الغليل ۲۲۶/۲.

خوشحالی خبر وو، نو د الله ﷻ د شکر لپاره به په
سجده پریوت.

۱۲۴- څوک چي په خپل بدن کي درد محسوس

کړي څه به کوي

۲۴۳- «ضَعْ يَدَكَ عَلَى الَّذِي تَأَلَّمَ مِنْ
جَسَدِكَ، وَقُلْ: بِاسْمِ اللَّهِ، ثَلَاثًا، وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ:
أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ»^(۱).

⊗ خپل لاس د خپل بدن پر دردمن ځای

کنښېږده* او درې ځلي به «بسم الله» ووايې، او اوه
ځلي به داسي ووايې: زه په الله سره او د هغه په
قدرت سره پناه غواړم د هغه څه له شر نه چي ما ته

---

(۱) مسلم ۱۷۲۸/۴

رسیدلی دی، او زه خني ويريرم*.

۱۲۵- په څه شي د نظر کيدو نه د ويرې دعا

۲۴۴- «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مِنْ أَخِيهِ، أَوْ مِنْ نَفْسِهِ، أَوْ مِنْ مَالِهِ مَا يُعْجِبُهُ، [فَلْيَدْعُ لَهُ بِالْبَرَكَةِ]؛ فَإِنَّ الْعَيْنَ حَقٌّ»^(۱).

◉ کله له تاسو نه څوک له خپل ورور، او
ياپه خپل ځان کې، او يا خپل مال کې داسې څه
وگوري چې له هغه نه تعجب وکړي، نو د هغه لپاره
دي د برکت دعا وکړي، ځکه نظر کيدل* حق

---

(۱) مسند احمد ۴/۴۴۷، ابن ماجه، مالک، او الباني په صحيح الجامع ۱/۲۱۲ کې هغه صحيح بللی دی، زاد المعاد ۴/۱۷۰ د ارناروړو تحقيق دي وکتل شي.

۱۲۶- د ويري په حالت كي دعا

۲۴۵- «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»^(۲)

☉ بيله الله نه بل د عبادت وړ * معبود * نشته.

۱۲۷- د قرباني حلالولو * په وخت كي

خه ويل پكار دي

۲۴۶- «بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُ أَكْبَرُ، [اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلكَ]

اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي»^(۳)

☉ د الله په نوم (حلالول كوم)، الله ډير لوی

---

(۱) يعني: نظر كيدل، يا نظر لكيدل حق دی. (ژباړن)

(۲) بخاري (فتح الباري ۱۸۱/۶)، مسلم ۲۲۰۸/۴

(۳) مسلم ۱۵۵۷/۳، بيهقي ۲۸۷/۹، او د مربع قوسونو په مينځ

كي عبارت د بيهقي ۲۸۷/۹ او نورو دی، او اخيرنی جمله مي

په معنی سره د مسلم له روايت نه ذكر كړه.

دی، الهی! دا (قربانی) ستا له طرف نه ده، او ستا
 لپاره یې حلالوم، الهی! ته یې را خڅه قبوله کړې.
 ۱۴۸- هغه څه چې د سرکښه* شیطانانو د مکر او

چل دفع کولو لپاره ویل کیږي

۲۴۷- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا
 يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَبَرًّا وَذِرَاءً،
 وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا،
 وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الْأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا،
 وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلَّا
 طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ»^(۱)

(۱) احمد ۴۱۹/۳ په صحيح اسناد سره، ابن السني ۶۳۷ نمبر
 حديث کي روايت کړيدی، او ارناؤوط د العقيدة الطحاوية په
 تخريج ص ۱۳۳ کي د هغه اسناد صحيح بللی دی، او مجمع

⑥ د الله په هغه بشپړ * کلام سره پناه غواړم
 چې هيڅ نیک او بد سړی له هغه نه زیاتوب نشي
 کولای، د هغه څه له شر نه چې الله پیدا کړي، او
 خواره * کړيدي، او د هغه څه له شر نه چې له
 آسمان نه نازلېږي، او د هغه څه له شر نه چې آسمان
 ته خپږي، او د هغه څه له شر نه چې په ځمکه کې
 یې خواره کړيدي، او د هغه څه له شر نه چې له
 هغې نه راوځي، او د شېي او ورځي له فتنو نه، او د
 هغه څه له شر نه چې د شېي راتلونکی وي، نه هغه
 راتلونکی په شپه کې چې خیر ور سره وي، اې
 مهربان ذاته.

الزوائد ۱۰/۱۲۷ دي وکتل شي.

۱۳۹- استغفار او توبه

۲۴۸-۱- قال رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «وَاللَّهِ إِنِّي
لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ
مَرَّةً»^(۱)

❁ پیغمبر ﷺ فرمایي: په الله سره قسم چي زه
په ورځ کي له اويا ځلو نه زيات له الله نه بخښنه
غواړم، او هغه ته توبه باسم.

۲۴۹-۲- وقال ﷺ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوْبُوا إِلَيَّ
إِلَى اللَّهِ، فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ إِلَيْهِ مِائَةَ مَرَّةٍ»^(۲)
❁ او فرمایي: ای خلکو! الله ته توبه وباسی،

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۰۱).

(۲) مسلم ۴/۲۰۷۶.

او زه په ورځ کي سل ځلي الله ته توبه باسم.

۲۵۰-۳- وقال ﷺ: «مَنْ قَالَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ

الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ،
غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَإِنْ كَانَ فَرًّا مِنَ الرَّحْفِ»^(۱).

❁ او ﷺ فرمايي: څوک چي (دا دعا) ووايي:

له هغه لوی او عظمت والا الله نه بخښنه غواړم،

چي بيله هغه نه بل د عبادت وړ * معبود * نشته،

ژوندی دی، (د کائناتو) تدبیر کونکی دی، او زه

هغه ته توبه باسم، (چي دا دعا ووايي) نو الله به هغه

---

(۱) ابو داود ۸۵/۲، ترمذي ۵۶۹/۵، حاکم ۵۱۱/۱ هغه صحيح

کړی، او ذهبي موافقه ورسره کړېده، او الباني هم هغه صحيح

بللی دی، صحيح الترمذي ۱۸۲/۳، جامع الاصول لاحاديث

الرسول ﷺ ۴/۳۸۹-۳۹۰ د ارنازووط تحقيق.

ته بخبننه و کړي، که څه هم له کفارو سره د جهاد
له میدان نه تښتیدلی وي ^(۱).

۲۵۱-۴- وقال ﷺ: «أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الرَّبُّ

مِنَ الْعَبْدِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الْآخِرِ، فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ
تَكُونَ مِمَّنْ يَذْكُرُ اللَّهَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ فَكُنْ» ^(۲).

◉ او فرمایي: پروردگار له هر وخت نه زیات

د شېي په آخره حصه کې خپل بنده ته نژدې وي، نو

که وکلاي شې چې پدغه وخت کې له ذکر کونکو

نه شې، نو همداسې شه.

۲۵۲-۵- وقال ﷺ: «أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ

---

(۱) او دا تېسته لویه گناه شمیرل کيږي. (زبارن)

(۲) ترمذي، نسائي ۲۷۹/۱، حاکم، صحيح الترمذي ۱۸۳/۳،

جامع الاصول ۱۴۴/۴ د ارتزوط تحقيق.

مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ، فَأَكْثَرُوا الدُّعَاءَ»^(۱).

❁ او فرمايې: بنده له هر حالت نه زيات هله*
خپل پروردگار ته نژدې وي چې په سجده وي، نو
(په سجده كې) زياته دعا وكړي.

۲۵۳-۶- وقال ﷺ: «إِنَّهُ لَيَغَانُ عَلَى قَلْبِي،
وَإِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ»^(۲).

---

(۱) مسلم ۱/۳۵۰.

(۲) مسلم ۴/۲۰۷۵، ابن الاثير وايي: «ليغان على قلبي» معنی داده:
زما زړه باندي څه پرده راشي، او له هغه نه مراد سهو او توجه
او بختل دي، ځكه پيغمبر ﷺ به هميشه په زياته توگه سره ذكر
وايه، او (الله) ته به يې خان نژدې كاوه، او دوامداره مراقبت به
يې كاوه، او چې كله به يې په بعضي وختونو كې توجه لدې نه
واوښته، او يا به يې هيره شوه، نو دا به يې د ځان لپاره گناه بلل،
نو ځكه خو به يې استغفار ته رجوع كوله.
جامع الاصول ۴/۳۸۶ دي وكتل شي.

❁ او فرمايي: زما په زړه پرده غوندي راشي
 (کله کله د الله له ذکر نه مشغول شي) او زه له الله
 نه په ورځ کي سل ځلي بخښنه غواړم.
 ۱۳۰- د «سبحان الله»، او «الحمد لله»، او «لا اله

الا الله»، او «الله اکبر» فضيلت

۲۵۴-۱- قال ﷺ: «مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ
 وَبِحَمْدِهِ، فِي يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ، حُطَّتْ خَطَايَاهُ، وَإِنْ
 كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ»^(۱).

❁ پيغمبر ﷺ فرمايي: څوک چي په ورځ کي

---

(۱) بخاري ۱۶۸/۷، مسلم ۲۰۷۱/۴، او په سهار او ماښام کي
 يې د سلو ځلو لوستلو فضيلت دي په همدې کتاب کي د (۹۱)
 نمبر حديث په حاشيه کي وکتل شي.

سل خلي «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ»^(۱) ووايي، گناهونه به يې توی * شي، که شه هم د سمندر * د خگ * په اندازه وي.

۲۵۵-۲- وقال ﷺ: «مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، عَشْرَ مَرَارٍ، كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ أَرْبَعَ أَنْفُسٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ»^(۲).

❁ او فرمايي: خوک چي «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى

(۱) ترجمه يې مخکي په (۹۱) نمبر حديث کي شويده. (ژباړن)
 (۲) بخاري ۶۷/۷، مسلم بلفظه ۲۰۷۱/۴، او د هغه په ورځ کي د سلو څلو ويلو فضيلت دي په همدي کتاب کي د (۹۳) نمبر حديث په حاشيه کي وکتل شي.

كُلُّ شَيْءٍ قَدِيرٌ^(۱)» لس خلی ووايي، د هغه چا په شان به وي چې د اسماعيل عليه السلام له اولادې نه يې خلور مريونه* آزاد كړي وي.

۲۵۶-۳- وقال عليه السلام: «كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ، ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ، حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ: سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ»^(۲).

❁ او فرمايي: دوه كلمې دي چې پر ژبه سپکي، په تله* کي درنې، مهربان (خدای) ته محبوبي دي (هغه دادي): «سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ»^(۳).

(۱) ترجمه يې مخکې شويده. (ژباړن)

(۲) بخاري ۱۶۸/۷، مسلم ۲۰۷۲/۴.

(۳) ترجمه يې مخکې شويده. (ژباړن)

۲۵۷-۴- وقال ﷺ: «لَأَنْ أَقُولَ سُبْحَانَ

اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، أَحَبُّ
إِلَيَّ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ»^(۱).

✽ او فرمايي: د «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ،

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ»^(۲) ويل ما ته له هغه څه نه
ډير غوره دي چي لمر پرې راختلی دی^(۳).

۲۵۸-۵- وقال ﷺ: «أَيَعْجَزُ أَحَدُكُمْ أَنْ

يَكْسِبَ كُلَّ يَوْمٍ أَلْفَ حَسَنَةٍ؟» فَسَأَلَهُ سَائِلٌ مِنْ
جُلَسَائِهِ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ كَيْفَ يَكْسِبُ أَحَدُنَا أَلْفَ حَسَنَةٍ؟

---

(۱) مسلم ۲۰۷۲/۴.

(۲) ترجمه يې مخکې شويده. (ژباړن)

(۳) يعني: ددې کلماتو ويل له ټولو مخلوقاتو نه ما ته غوره

دي. (ژباړن)

قَالَ: «يُسَبِّحُ مِائَةَ تَسْبِيحَةٍ، فَيَكْتُبُ لَهُ أَلْفُ حَسَنَةٍ، أَوْ يُحِطُّ عَنْهُ أَلْفُ خَطِيئَةٍ» (١)

❁ او ﷺ فرمائي: آيا له تاسو نه يو څوڪ نشي
 ڪولاي چي هره ورځ زر نيڪي لاس ته راوڀري، نو
 له ناستو ڪسانو نه يو ڪس ورڅخه پوښتنه وڪړه چي
 څنگه يو ڪس له مورڙ څخه ڪولاي شي زر نيڪي
 لاس ته راوڀري؟ (بيغمبر ﷺ) وفرمايل: سل ڇلي دي
 «سبحان الله» ووايي، نو هغه لره به زر نيڪي وليکل
 شي، او يا به بي زر گناهونه ورڙيڀري* .

۲۵۹-۶- «مَنْ قَالَ: سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ،

---

(١) مسلم ۲۰۷۳/۴ .

وَبِحَمْدِهِ، غُرِسَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي الْجَنَّةِ»^(۱).

❁ (او فرمایي) شوک چي «سُبْحَانَ اللَّهِ

الْعَظِيمِ، وَبِحَمْدِهِ»^(۲) ووايي، هغه لره به يوه د خرما*

ونه په جنت کي وکړل شي*.

۲۶۰-۷- وقال ﷺ: «يَا عَبْدَ اللَّهِ بْنَ قَيْسٍ،

أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى كَنْزٍ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ؟» فَقُلْتُ: بَلَى يَا

رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: «قُلْ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»^(۳).

❁ او ﷺ فرمایي: اي عبد الله بن قيسه! آيا تا

ته د جنت د خزانو نه يوه خزانه و نه بسایم؟ نو ما

---

(۱) ترمذي ۵۱۱/۵، حاکم ۵۰۱/۱ هغه صحيح بللی، او ذهبي

ورسره موافقه کړېده، صحيح الجامع ۵۳۱/۵، صحيح

الترمذي ۱۶۰/۳.

(۲) ترجمه يې مخکي شويده. (ژباړن)

(۳) بخاري (فتح الباري ۲۱۳/۱۱)، مسلم ۲۰۷۶/۴.

وویل: ولي نه، اي د الله بيمغبره! (بيغمبر ﷺ)
 وفرمايل: ووايه: هيخ طاقت او قوت نشته (د گناه نه
 د ساتلو* او د نيكيو د كولو) مگر په (توفيق) د لوی
 الله ﷻ سره.

۲۶۱-۸- وقال ﷺ: «أَحَبُّ الْكَلَامِ إِلَى اللَّهِ
 أَرْبَعٌ: سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ
 أَكْبَرُ، لَا يَضُرُّكَ بِأَيِّهِنَّ بَدَأْتَ»^(۲).

❁ او فرمايي: الله ته له ټولو نه زيات خوښ
 كلمات څلور دي: «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا
 إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ»^(۲)، چي په كومه دې شروع

(۱) مسلم ۱۶۸۵/۳.

(۲) ترجمه يې مخکې شويده. (ژباړن)

و کره تاته پکبني خه نقصان نشته.

۲۶۲-۹- جَاءَ أَغْرَابِيٌّ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ
فَقَالَ: عَلَّمَنِي كَلَامًا أَقُولُهُ، قَالَ: «قُلْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
كَثِيرًا، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ» قَالَ: فَهَؤُلَاءِ لِرَبِّي فَمَا لِي؟ قَالَ:
«قُلْ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي
وَارْزُقْنِي»^(۱).

✽ يو صحرايي * بيغمبر ﷺ ته راغي او ويې
ويل: ما ته داسي خبره وښايه چي زه يې ووايم،

---

(۱) مسلم ۴/۲۰۷۲، او ابو داود زيات کړيدی: کله چي صحرايي
سړی روان شو، بيغمبر ﷺ وفرمايل: په رښتيا سره يې خپل
لاسونه له خير نه ډک کړل. ۲۲۰/۱.

(بیغمبر ﷺ) وفرمایل: ووايه: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ»^(۱)، (سړي) وويل: دا خو زما د پروردگار لپاره دي، زما لپاره څه دي؟ (بیغمبر ﷺ) وفرمایل: ووايه: الهي! ما ته بخښنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او ما ته هدايت وکړې، او روزي را ته راکړې.

۲۶۳-۱۰- کَانَ الرَّجُلُ إِذَا أَسْلَمَ عَلَّمَهُ النَّبِيُّ ﷺ الصَّلَاةَ، ثُمَّ أَمَرَهُ أَنْ يَدْعُوَ بِهَؤُلَاءِ الْكَلِمَاتِ،

---

(۱) د نومرو اذکارو ترجمه مخکې په مختلفو ځایونو کې شویده. (ژباړن)

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي،
وَارْزُقْنِي»^(۱)

◉ کله چي به يو سپری مسلمان شو، نو پیغمبر ﷺ به لمونځ* ورزده کاوه، او بیا به یې ددې کلماتو په ویلو امر ورته کاوه: الهي! ما ته بخښنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او ما ته هدایت وکړې، او ما ته عافیت راکړې، او روزي را ته راکړې.

۲۶۴-۱۱- «إِنَّ أَفْضَلَ الدُّعَاءِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ،
وَأَفْضَلُ الذِّكْرِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»^(۲)

---

(۱) مسلم ۲۰۷۳/۴، او په بل روایت کې یې داسې راغلي دي: دا کلمات ستا لپاره د دنیا او آخرت خیرونه را ټولوي.

(۲) ترمذی ۴۶۲/۵، ابن ماجه ۱۲۴۹/۲، حاکم ۵۰۳/۱ هغه

❁ (او فرمايي) په رښتيا سره چي بهترينه دعا
«الحمد لله» ده، او بهترين ذکر «لا إله إلا الله»
دی.

۲۶۵-۱۲- «الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ: سُبْحَانَ
اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا
حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»^(۱).

صحیح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړیده، صحیح الجامع
۳۶۲/۱

(۱) احمد ۵۱۳ نمبر حديث کي د احمد شاکر په ترتيب سره
روایت کړیدی، او اسناد يې صحیح دی، مجمع الزوائد
۲۹۷/۱ دي وکتل شي، او ابن حجر په بلوغ المرام کي
هغه د ابو سعید له روايت نه و نسائي ته نسبت کړیدی،
او ويلي يې دي: هغه ابن حبان، او حاکم صحیح بللی
دی.

❁ (او فرمایي) نيکي، او (له انسان نه ورسته)
 پاتي کيدونکي (کلمات دادي): «سُبْحَانَ اللَّهِ،
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا
 قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ»^(۱).

۱۳۱- د پیغمبر ﷺ د تسبیح ویلو طریقہ

۲۶۶- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا
 قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَعْقِدُ التَّسْبِيحَ بِيَمِينِهِ^(۲).

❁ له عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما نه
 روايت دی: چي ما پیغمبر ﷺ وليد چي په بني*
 لاس سره يې تسبیحات (اذکار) ويل.

(۱) ددې کلماتو ترجمه مخکي شويده. (ژباړن)

(۲) ابو داود بلفظه ۸۱/۲، ترمذي ۵۲۱/۵، صحيح الجامع
 ۲۷۱/۴، ۴۸۶۵، نمبر حديث

۱۳۲- د نېکيو او عامو آدابو څخه

۲۶۷- «إِذَا كَانَ جُنْحُ اللَّيْلِ - أَوْ أَمْسَيْتُمْ -

فَكُفُّوا صَبِيَانَكُمْ؛ فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْتَشِرُ حِينَئِذٍ، فَإِذَا
ذَهَبَ سَاعَةٌ مِنَ اللَّيْلِ فَخَلُّوهُمْ، وَأَغْلِقُوا الْأَبْوَابَ
وَأَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ؛ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَا يَفْتَحُ بَابًا مُغْلَقًا،
وَأَوْكُوا قَرَبَكُمْ وَأَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ، وَخَمِّرُوا آيَتِكُمْ
وَأَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ، وَلَوْ أَنْ تَعْرُضُوا عَلَيْهَا شَيْئًا،
وَأَطْفِنُوا مَصَابِيحَكُمْ»^(۱).

❁ (بيغمبر ﷺ فرمايي) كله چي شپه تياره شي،

يا شپه در باندي راشي، نو خپل ماشومان (کور څخه
وتلو نه) بند کړي، ځکه چي شيطانان پدې وخت

---

(۱) بخاري (فتح الباري ۱۰/۸۸)، مسلم ۳/۱۵۹۵.

کي خورپرې*، کله چي د شپې نه يو ساعت تير
 شي، نو بيا يې خوشي کړي. او دروازې* مو بندي
 کړي، او د الله نوم (په هغه) ياد کړي، څکه چي
 شيطانان ترلې او بنده دروازه نشي پرانستلای*. او د
 خپل ژيانو* سرونه پټ کړي، او د الله نوم (په هغه)
 ياد کړي، او خپل لوبښي پټ کړي، او د الله نوم
 (په هغه) ياد کړي، که څه هم له پاسه پرې څه
 کنښېږدي، او خپل خراغونه* مړه کړي.
 وصلى الله وسلم وبارك على نبينا محمد وعلى
 آله وأصحابه أجمعين.

په کتاب کي د يگانو رسم الخط

مثال	د (ياء) رسم الخط
څي، بچي	(ي)
سرې اوبه، مزې	(ې)
سړی، تندي	(ی)
هگي، څپلي	(ۍ)

ورته رسم الخطونه

ورته رسم الخط	د کتاب رسم الخط
(ث)	(ټ)
(څ)	(ډ)
(ژ)	(ږ)
(م) لکه: (سرم، تندم)	(ی)
(ی) لکه: (څي، بچي)	(ي)

د لهجې د اختلاف په صورت کې د يو معنا

لرونکو کلماتو لست

ورته معنا يا لهجه	کلمه
ډډه	ارخ
په بر کې نيونه، چاپيروالی	احاطه
باران اوریدل غوښتل	استسقاء
وړ کول، ادا کول	افاده کول
طمع	اميد
عاقبت، نتيجه	انجام
سوچونه، فکرونه، تشويشونه	انديښنې
اوبه څښول، اوبه وړ کول، خړوبی کول	اوبه کول
لور	اوچت
اوبښی، اوبښونه	اوبښان
غر، رغ	آواز
مستقبل، راتلونکې زمانه	آينده

کلمه	ورته معنا یا لهجه
با برکته	برکت والا، برکتاک
بار	پتی
بارخو	رخسار، انگي
بادونه	سیلی
بخبنه	بننه، عفو
بخبنه	بننه، عفو
بُخل	کنجوسی
بدشگومی	بد فالی، بد مرغی، کرکه کول
برابر	سم، سیده، اصلاح، جور
برخمن	لرونکی
بریالی	کامیابه، برلاسی
بشپړ	کامل، پوره
بشپړوالی	تکمیل، پوره والی
بُطحان	دیو خای نوم دی
بلنه	دعوت، غوښته

ورته معنا يا لهجه	کلمه
د اوبن گوپ	بوک
گويونه، گويان	بوکونه
واپس کيدل	بیرته راتلل
واپس کيدل	بیرته کيدل
بزخلي، ډار، ويره	بي زړه توب
مستغني، احتياج نلرونکي، بي پروا	بي نيازه
جلا، جدا	بيل
بغير، پرته	بيله
تنگدستي، فقر	بي وزلتوب
ولار شو	پاخیده
ولار شي	پاخيري
پرې	پر
بیرته کول، خلاصول	پرانستل
د خوب د جوتو وهلو حالت، د خوب د آثارو ښکاره کيدلو حالت	پرکالي

ورته معنا يا لهجه	كلمه
قطع كيلونكى	پرې كيلونكى
انديبنې، سوچونه	پرېشاني
سپرلى، بهار	پسرلى
بنسپه	پنبه
بنسپې	پنبې
بنسپمانه	پنبيمانه
ووجو كى	پلو كى
په خنگ كى نيول، په يو شي باندي چاپيره كيدل	په بر كى نيول
پوتكى، خرمن	پوست
تپوس، سوال	پوښته
معين، معلومدار	ټاكلې
د آسمان گرزا، غرنده، تندر	تالنده
فكر كول، سوچ كول، غور كول	تدبر او تفكر
انتظام كونكى، تنظيمونكى	تدبيرونكى

کلمه	ورته معنا يا لهجه
ترچيدل	پرنجی کول، ترچل، پرچيدل، پرنجيدل
ترکيه	بی عيبه گنل، د بنو اخلاقو خواند گنل
تسليم	تابعدار، فرمانبردار
تضرع	زاری، عاجزي
تعزیه	د مري خپلوانو ته تسلي ورکول او مري ته دوعا کول
تندی	وچولی
تبلي	سستی، کسالت
تل	همیشه
تله	ترازو
توپير	فرق
توبنه	ذخيره
توگه	ډول، شکل
توکل	اعتماد، تکیه
توی شي	ورژيري

کلمه	ورته معنا يا لهجه
ثواب	اجر
جادوگر	ساحر، کوڊگر
جامه	کالي
جيره	پوره کول، نقصان ليري کول
جمري	هغه ورې تيگي چي شيطان په ويشتل کيري
جواب	خواب
چپ	کڅ، کين
چرگ	بانگي
ځکندن	ځلکدن، ځنکدن، د سا وتلو حالت
ځلي	واري
ځمکه	زمکه
ځملاستل	ويده کيدل، پريوتل
حلالول	ذبح کول، قرباني کول، حلاله کول
خپړول	عام کول، نشرول
خپړول	نشرول، تیتول، عام کول

کلمه	ورته معنا یا لهجه
خزنده	خوخنده، حشره
خواره	خپور، خپاره
خاروي	خناور
خراغونه	دپوي، چراغونه
خرگندونه	بیانول، بسکاره کول
خښتن	خاوند
خک	قطره
خلاصی	برسیره، کولاي، بیرته
خلگ	خلق
خواره	د خوراک شیان، طعام
خیري	چتلي، چرک
دانگل	په منډه تلل، منډه وهل
دانه	تخم
درجي	رتبي، درجات
دروازي	ورونه

ورته معنا يا لهجه	کلمه
دورخ، جهنم	دوزخ
مینځ ته راوړی دی	راوستلی دی
پروردگار	رب
د سترګې یو ځل بندولو په اندازه وخت	رَبّ
واپس کيږي، نه منل کيږي	رد کيږي
په ځای کړه	رېستوني کړه
نور	رڼا
رزق	روزي
روژه نيونکي	روژه دار
روژه دار	روژه نيونکي
رڼايي پکښې کې واچوي، نوراني کړې	روښانه کړې
خما	زما
ظلم، تيري	زياتي
تاوان، نقصان	زيان
زونه، زړی	زنه

کلمه	ورته معنا يا لهجه
ژبارل	ترجمه کول
ژبارن	مترجم، ترجمه کونکي
ژغورل	بج کول، ساتل
ژيان	د اوبو مشکونه، مفرد: ژي
ساتل	بج کول، حفاظت کول
سپيختيا	پاکوالي
ستاینه	حمد او ثنا، صفت، تعريف
ستايونکي	ثنا و صفت ويونکي، تعريف کونکي
سرکبنه	سرکش، بيلاري
سمبال	بنايسته، مجهز
سمندر	درياب، بحر
سهار	سحر، صبا، صبايي
سورلي	د سپر يلولو حيوان لکه: آس، خر او نور
سيده	سمه، برابره
سيوري	سايه

کلمه	ورته معنا يا لهجه
شاهدي	گواهي، شهادت
شاوخوا	چار چاپير
شرق	مشرق، لمر ختلو طرف
بنخول	دفن کول، خښول
شفاعت	سفارش
بښکنځل	کنځل، کنځا، رد بد
شکه	کوچنی کانی يا تيگه
ښودنه	ښوونه، رهنمايي
ښی	راسته
شودې	پي، شيدې
شی	خيز
شيان	خيزونه
صحرايي	بانلويچي، صحرا نشين، دصحرا اوسيدونکي
صفه	هغه ځای چې فقير او ناداره صحابه پکښي کښياستل

کلمه	ورته معنا یا لهجه
ضایع کول	بیخایه کول، باطلول
ظلم	زیاتی
عادلانه	پر خای، منصفانه
عافیت	روغتیا
عاقبت	انجام، نتیجه
عذاب	سزا، جزا
عقیق	د یو خای نوم دی
غارې	مړیانی
غرب	مغرب، لمر لویدلو طرف
غضب	غصه، قهر
غوره	بڼه، بهتر
غونډه	یو خای
غیبیات	د مخلوقاتو له علم نه پټ شیان
فرشته	ملائکه، ملکه، فرشته
فطرت	دین، لاره

کلمه	ورته معنا یا لهجه
فکر	سوچ
قادر	توانا
قربانی	پسه یا بل حلال حیوان حلالول
کړو	اعمالو
کائنات	مخلوقات
کښته	ښکته
کښیردي	کیردي، کیدي، راوړي
کفاره	د گناه بدله، بدله، گناه ورکونکې
گناه	زیور
گرځندویه	سیاحت کونکې، گرځیدونکې
گرندی	چابک، چټک، تېز
گمراه	بی لاري
کوروالی- کول	همبستری، جماع کول، یوځای کیدل
لاره	لیاره
لانده	لامده

ورته معنا يا لهجه	کلمه
لتوالي، بيکاري	لتي
له طرف نه	لخوا
لنده، تره	لمده
مونخ	لمونخ
له ما نه بچ کړې او ليري کړې	له ما نه وگرځوي
اوچت	لور
اوچتوي	لوروي
ما ته	مالره
بيگاه	ماينام
مازغه	ماغزه
اوبستونکي، ميلان کونکي، خوبونکي	مايل
مانند	مثل
خصومت کول، جنگ کول	مجادله
ميلاويدل	مخامخ کيدل
مخکي تلونکي، پيش روی	مخکين

ورته معنا يا لهجه	کلمه
د مر حيوان لاش	مرداری
مره کيرو	مرو
غلام	مري
بي پروا، بي نيازه	مُستغني
جومات	مسجد
مسح کول، په يوشی لاس تيرول، لاس راکارل	مسه کول
شرق او مغرب	مشرق او مغرب
خدای، هغه څوک چې نور يې عبادت کوي	معبود
په خپل کور او وطن کې، هغه څوک چې مسافر نه وي	مقيم
ملگری	مل
فرشته، ملکه	ملائکه
خفاسته	منابه
مه ماخوذه کوه	مه نيسه
تابعداره کونکی، کنترولونکی	مهاروونکی

کلمه	ورته معنا یا لهجه
موذن	بانگی، آذان کونکی
مینځه	وینزه، کنیزه
ناڅاپه	نابره، ناگهانه
ناڅیزه	لړه
ناوره	بد، خراب
نظر کیدل	د چا د کتلو په وجه بد اثر لویدل
نغښتی	پراته، موجود
ننوتل	داخلیدل
ننوتو	داخل شولو
نو	پس
نومری	مذکور
نومولی دی	ایښودلی دی، بللی دی
نیکان	صالحان، نیک عملان
نیکي	بسیگره
نېټه	تاریخ، وخت

ورته معنا يا لهجه	کلمه
لارښوونه، رهنمايي	هدايت
خامخا، ضرور، حتماً	هرومرو
هغه وخت	هله
دائم	هميشني
هنار، د خره آواز او رېماره	هنګار
مستحق، لائق	ور
اهل و عيال، بچيان	واره
وغورخوي	واچوي
ددوو لاسونو د ګوتو تر مينځ مسافې ته ويل کيږي، چي کله دواړه د يو مستقيم خط په شکل سره خلاص شي، او په عربي ورته «باع» وايي، او (۱۶۲) سانتي متر اوږدوالی لري.	وازه
وبښه، عفو کړه	وبخښه
وخکي	وخښي
وخاته، پورته شو	وخوت

ورته معنا يا لهجه	كلمه
توی شی، محو شی	ورژیری
د لاس تلی	ورغوي
روستو	وروسته
حواله کړو	وسپاره
دعوت شی	وغوښتل شی
شنه کړل شی، ونالول شی، نال کړې شی، کینبودل شی	وکرل شی
پاخیلی	ولار
لاره، ختمه شوه، لیري شوه	ولاره
ووايه	ولوست
خارج شولو، بیرون شولو	ووتو
ډار، خطر، یره، بیره	ویره
بیریری، یریری، ډاریری	ویریری
ورینستان	وینسته
تھا، یواځي	یوازي

د موضوعاتو فهرست

- د ژباړن* سریزه ۳
- د مصنف سریزه ۷
- د ذکر فضیلت ۱۰
- ۱- د خوب نه د پاڅیدو دعاګانې ۲۲
- ۲- د جامو اغوستلو دعا ۳۱
- ۳- دنوي جامې اغوستلو دعا ۳۱
- ۴- چا چې نوې جامې واغوستلې هغه ته دعا ۳۲
- ۵- د جامو ایستلو په وخت کې دعا ۳۳
- ۶- د اودس ماتې ځای ته د داخلیدلو دعا ۳۳
- ۷- د اودس ماتې ځای نه د وتلو دعا ۳۴
- ۸- داوداسه نه مخکې ذکر ۳۴
- ۹- د اودس نه وروسته دعا ۳۵
- ۱۰- د کور نه دوتلو ذکر ۳۶
- ۱۱- کور ته د ننوتلو* ذکر ۳۸
- ۱۲- مسجد ته د تللو دعا ۳۹
- ۱۳- مسجد ته د ننوتلو دعا ۴۲

- ۱۴- مسجد نه د وتلو دعا ۴۳
- ۱۵- د اذان اوریدو ذکر ونه ۴۴
- ۱۶- د لمانځه د شروع (له اول تکبیر نه وروسته*) دعا ۴۷
- ۱۷- د رکوع دعا ۵۹
- ۴۸- د رکوع نه پورته کیدلو* دعا ۶۱
- ۱۹- د سجدي دعا ۶۴
- ۲۰- د دوو سجدو په مینځ کي دعا ۶۸
- ۲۱- د تلاوت د سجدي دعا ۶۹
- ۲۲- د تشهد دعا (التحيات) ۷۱
- ۲۳- له (التحيات) نه وروسته پر * بیغمبر ﷺ ۷۲
- ۲۴- په وروستی ناسته کي د سلام نه منځکي دعا ۷۴
- ۲۵- د سلام گړخولو نه وروسته اذکار ۸۶
- ۲۶- د استخارې د لمانځه دعا ۹۷
- ۲۷- د سهار او ما بنام اذکار ۱۰۰

- ۲۸- د خوب اذکار ۱۲۶
- ۲۹- په خوب کې له یوې ډډې* نه بلي ډډې
ته اوبتلو دعا..... ۱۴۲
- ۳۰- په خوب کې د نا آرامۍ، او له ویري
سره مخامخ کیدلو دعا..... ۱۴۳
- ۳۱- هغه څه چې د خوب لیدو نه وروسته
کول پکار دی ۱۴۴
- ۳۲- د وترو د قنوت دعا ۱۴۵
- ۳۳- د وترو له سلام نه وروسته ذکر..... ۱۵۰
- ۳۴- د پریشانی او غم (لري کولو) دعا..... ۱۵۰
- ۳۵- د بي قراری- دعا ۱۵۳
- ۳۶- د دښمن او حکمران* سره مخامخ
کیدو* دعا ۱۵۵
- ۳۷- د حکمران* د ظلم نه د ویري دعا ۱۵۷
- ۳۸- د دښمن ته ښیرا* کول ۱۶۰
- ۳۹- د کوم قوم نه چې ویره* لري، دا دعا
به وايي ۱۶۱

- ۴۰- څوک چې ايمان کي شک وکړي دهغه
 ۱۶۱ ..... دعا
- ۴۱- دقرض اداء کولو دعا..... ۱۶۳
- ۴۲- په لمانځه او تلاوت کي د وسوسې دعا .. ۱۶۴
- ۴۳- چا ته چې يو کار مشکل شي د هغه دعا ۱۶۵
- ۴۴- څوک چې گناه وکړي، هغه به داسي
 ۱۶۵ ..... کوي
- ۴۵- د شيطان او د هغه د وسوسو د ليري
 ۱۶۶ ..... کولو دعاگانې
- ۴۶- کله چې يي د خوښي خلاف کار پيښ
 شي، او يا له کوم کار نه عاجز شي،
 ۱۶۷ ..... داسي به وايي
- ۴۷- د پيدا شوي ماشوم* مور او پلار ته
 ۱۶۸ ..... مبارکي ورکول، او د هغې جواب
- ۴۸- د ماشومانو د حفظ او امان لپاره دعا ۱۷۰
- ۴۹- د بيمار د پوښتنې په وخت هغه ته دعا... ۱۷۱
- ۵۰- د بيمار* د پوښتنې کولو فضيلت ۱۷۲

- ۱۷۳ ..... ۵۱- د ژوند نه نا امیده بیمار* دعا
- ۱۷۶ ..... ۵۲- ځکندن* حالت کي سړي ته یادونه
- ۵۳- چا ته چي مصیبت رسیدلی وي، د هغه
 ۱۷۶ ..... دعا
- ۱۷۷ ..... ۵۴- د مړي سترگي بندولو په وخت کي دعا
- ۱۷۸ ..... ۵۵- په مړي جنازه کولو کي دعا
- ۱۸۲ ..... ۵۶- په ماشوم جنازه کولو کي دعا
- ۱۸۵ ..... ۵۷- د تعزېې* دعا
- ۱۸۶ ..... ۵۸- د مړي قبر ته داخلولو دعا
- ۱۸۷ ..... ۵۹- د مړي بنخولو* وروسته دعا
- ۱۸۸ ..... ۶۰- د قبرونو زیارت کولو دعا
- ۱۸۹ ..... ۶۱- د باد (سیلی) الوتلو دعا
- ۱۹۰ ..... ۶۲- د تالندي* دعا
- ۱۹۱ ..... ۶۳- د استسقاء* دعا
- ۱۹۲ ..... ۶۴- د باران اوریدلو په وخت دعا
- ۱۹۳ ..... ۶۵- د باران اوریدلو وروسته دعا
- ۱۹۳ ..... ۶۶- د آسمان شین کیدو دعا

- ۶۷- د نوي مياشتي ليدلو دعا..... ۱۹۴
- ۶۸- د روژه مات په وخت کي دعا..... ۱۹۵
- ۶۹- د خوړلو نه مخکي دعا..... ۱۹۶
- ۷۰- له خوړلو نه وروسته دعا..... ۱۹۷
- ۷۱- کوربه ته د ميلمه دعا..... ۱۹۹
- ۷۲- څوک چي په چا اوبه وڅښي، او يا يې
د څښولو اراده وکړي، هغه ته دعا..... ۱۹۹
- ۷۳- د چا په کور کي د روژه مات کولو دعا ۲۰۰
- ۷۴- د روژه دار* دعا چي کله خواړه حاضر
شي او روژه ماته نکړي..... ۲۰۱
- ۷۵- کله چي روژه دار ته څوک ښکښل*
وکړي، نو دی به داسي ورته وايي..... ۲۰۲
- ۷۶- د اولني ميوې ليدو دعا..... ۲۰۲
- ۷۷- د ترچيدلو* دعا..... ۲۰۳
- ۷۸- کله چي کافر وترچيري داسي به ورته
وايي..... ۲۰۴
- ۷۹- واده کونکي ته دعا..... ۲۰۴

- ۸۰- د واده کولو او سورلی * اخیستلو دعا ... ۲۰۵
- ۸۱- خپلي بنځي سره کوروالی * نه مخکي
دعا ۲۰۶
- ۸۲- د قهر او غوسې په وخت دعا ۲۰۷
- ۸۳- د مصیبت زده لیدو په وخت دعا ۲۰۷
- ۸۴- د مجلس دعا ۲۰۸
- ۸۵- د مجلس کفاره * ۲۰۹
- ۸۶- څوک چې چا ته ووايي: «غفر الله لک»
نو هغه ته به داسي وايي ۲۱۰
- ۸۷- څوک چې له تا سره بڼه وکړي، هغه
ته دعا ۲۱۰
- ۸۸- په څه چې د دجال (له فتنې) نه ځان
ساتلی شي ۲۱۱
- ۸۹- څوک چې چا ته ووايي: «إِنِّي أُحِبُّكَ فِي
الله»، هغه ته به داسي وايي ۲۱۱
- ۹۰- څوک چې خپل مال تا ته وړاندي
کړي، هغه ته دعا ۲۱۲

- ۹۱- د قرض د اداء کولو په وخت قرض ورکونکي ته دعا ۲۱۳
- ۹۲- له شرک نه د ویري* دعا ۲۱۳
- ۹۳- هغه چا ته دعا چي تا ته ووايي: «بَارَكَ اللهُ فِيكَ» ۲۱۴
- ۹۴- د بد شگومي* بد گنهلو دعا ۲۱۴
- ۹۵- د سپريدو دعا ۲۱۵
- ۹۶- د سفر دعا ۲۱۷
- ۹۷- کلي يا بناړ ته ننوتلو دعا ۲۱۹
- ۹۸- بازار ته ننوتلو دعا ۲۲۰
- ۹۹- د سپرلي غورځيدو په وخت دعا ۲۲۱
- ۱۰۰- د مسافر دعا و مقيم* ته ۲۲۲
- ۱۰۱- د مقيم* دعا مسافر ته ۲۲۲
- ۱۰۲- په سفر کي تکبير او تسبيح ۲۲۳
- ۱۰۳- د سهار* په وخت د مسافر دعا ۲۲۳
- ۱۰۴- په سفر يا پرته له سفر نه په يو ځای کي د کوزيدلو او ودريدلو دعا ۲۲۵

- ۱۰۵- د سفر نه د ستیدو دعا..... ۲۲۵
- ۱۰۶- د خوشحالی او یا خواشینی کار
- ۲۲۷..... پینیدو په وخت کي دعا
- ۱۰۷- پر پیغمبر ﷺ د درود ویلو فضیلت.... ۲۲۸
- ۱۰۸- سلام خپرول*..... ۲۳۱
- ۱۰۹- د کافر د سلام جواب به څنگه
- ۲۳۳..... ورکوي
- ۱۱۰- د چرګ* د آذان، او د خره د
- ۲۳۴..... هنگاري* په وخت دعا
- ۱۱۱- په شپه کي د سپیو د غپلو اوریدو په
- ۲۳۵..... وخت دعا
- ۱۱۲- څوک چي دي بنکنځلی وي هغه ته
- ۲۳۶..... دعا
- ۱۱۳- د بل مسلمان ستایلو په وخت به
- ۲۳۶..... داسي وايي
- ۱۱۴- کله چي د یو مسلمان صفت وشي، نو
- ۲۳۸..... هغه به داسي وايي

- ۱۱۵- په حج او عمره کې به مُحرم لبيک
 ۲۳۹..... څنگه واي
- ۱۱۶- حجر اسود ته د رارسيدلو په وخت
 ۲۴۰..... «الله اکبر» ويل
- ۱۱۷- د رکن يمني او حجر اسود په مينځ
 ۲۴۰..... کې دعا
- ۱۱۹- د عرفات په ورځ دعا ۲۴۴
- ۱۲۰- د مشعر حرام ذکر ۲۴۵
- ۱۲۱- (د شيطانانو ويشتلو په وخت) د هرې
 ۲۴۶..... شگي* ويشتلو سره «الله اکبر» ويل
- ۱۲۲- د تعجب، او خوشحالونکي کار
 ۲۴۷..... پيښيدو په وخت دعا
- ۱۲۳- چا ته چې خوشحالونکي خبر راشي،
 ۲۴۸..... نو څه به کوي
- ۱۲۴- څوک چې په خپل بدن کې درد
 ۲۴۹..... محسوس کړي څه به کوي
- ۱۲۵- په څه شي د نظر کيدو نه د ويري دعا ۲۵۰

- ۱۲۶- د ويري په حالت کي دعا ۲۵۱
- ۱۲۷- د قرباني حلالولو* په وخت کي څه
- ۲۵۱ ويل پکار دي .....
- ۱۲۸- هغه څه چي د سرکښه* شيطانانو د
- ۲۵۲ مکر او چل دفع کولو لپاره ويل کيږي... ۲۵۲
- ۱۲۹- استغفار او توبه..... ۲۵۴
- ۱۳۰- د «سبحان الله»، او «الحمد لله»، او
- «لا اله الا الله»، او «الله اکبر» فضيلت .. ۲۵۸
- ۱۳۱- د پيغمبر ﷺ د تسبيح ويلو طريقه ۲۶۹
- ۱۳۲- د نېکيو او عامو آدابو څخه ۲۷۰
- د ياکانو رسم الخط..... ۲۷۲
- ورته رسم الخطونه ۲۷۲
- د لهجې د اختلاف په صورت کي د يو معنا
- لرونکو کلماتو لست ۲۷۳
- د موضوعاتو فهرست ۲۹۰

مطابع الحميضي
تلفون: ٤٥٨١٠٠٠٠ - فاكس: ٤٥٩٢٢١٧

حصن المسلم
من أذكار الكتاب والسنة
بلغه «البشتو»

تأليف

الفقير إلى الله تعالى
د / سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ترجمه

عبد النافع زلال